

Gymnázium, Polička, nábřeží Svobody 306

Č. j. G 628/2020

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

Gymnázia, Polička,
nábřeží Svobody 306

Platnost a účinnost dokumentu: od 1. 9. 2020

Mgr. Josef Dvořák
ředitel školy

Obsah

1. Identifikační údaje	1
1.1 Škola:	1
1.2 Zřizovatel:	1
2. Charakteristika školy	2
2.1 Popis stávajícího stavu školy	2
<i>Poznámka</i>	3
2.2 Vybavení školy	4
2.3 Spádová oblast školy	4
2.4 Dopravní dostupnost	5
2.5 Kapacita školy:	5
2.6 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.7 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty ...	5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Profil absolventa	7
3.3 Organizace přijímacího řízení	7
3.4 Organizace maturitní zkoušky	8
3.5 Výchovně vzdělávací strategie	8
3.6 Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami	9
3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	10
3.8 Začlenění průřezových témat	11
4. Učební plán	14
5. Učební osnovy	18
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	18
5.1.1 Český jazyk a literatura	18
5.1.2 Cizí jazyky	37
5.1.2.1 Cizí jazyk 1	37
5.1.2.2 Cizí jazyk 2	51
5.2 Matematika a její aplikace	67
5.2.1 Matematika	67
5.3 Člověk a příroda	75
5.3.1 Fyzika	75
5.3.2 Chemie	84
5.3.3 Biologie	100
5.3.4 Geografie a geologie	111
5.4 Člověk a společnost	122
5.4.1 Základy společenských věd	122
5.4.2 Dějepis	134
5.5 Umění a kultura	143
5.5.1 Estetická výchova - hudební	143
5.5.2 Estetická výchova - výtvarná	150
5.6 Člověk a zdraví	156
5.6.1 Tělesná výchova	156

5.7 Informatika a informační a komunikační technologie	169
5.7.1 Informatika a výpočetní technika	169
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	174
6.1 Hodnocení žáků ve škole	174
6.2 Autoevaluace školy	174
7. Seznam použitých zkratek	181

1. Identifikační údaje

1.1 Škola:

Název, adresa	Gymnázium, Polička, nábřeží Svobody 306 se sídlem Polička, Horní Předměstí, nábřeží Svobody 306, PSČ 572 01 (dále jen škola)
Zřizovací listina	Škola je ustavena zřizovací listinou Pardubického kraje ze dne 27. 10. 2005 jako příspěvková organizace pod názvem Gymnázium, Polička, Nábřeží svobody 306 a Dodatkem č. 1 ze dne 30. 4. 2009 pod názvem Gymnázium, Polička, nábřeží Svobody 306. Do rejstříku škol a školských zařízení byla v současné podobě zařazena s účinností od 1. 9. 2005 rozhodnutím MŠMT ze dne 25. 3. 2005 a jeho dodatky ze dne 8. 11. 2006, 31. 8. 2007 a 17. 9. 2008. Školní jídelna - výdejna pak rozhodnutím ze dne 19. 5. 2009.
Ředitel	Od 1. 8. 2018 byl ředitelem školy jmenován na základě usnesení Rady Pardubického kraje R/1112/18, Mgr. Josef Dvořák dle jmenovací listiny č. j. Sp KrÚ 37801/2018 OŠ
Vzdělávací program	čtyřletý Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání Gymnázia, Polička, nábřeží Svobody 306
Koordinátor tvorby ŠVP	Mgr. Petr Tišl
Studijní forma vzdělávání	denní
IČO školy	62032178
REDIZO	000 401 048
IZO školní jídelny – výdejny	150 078 072
Adresa	Polička, Horní Předměstí, nábřeží Svobody 306, PSČ 572 01
Majitel budovy č. p. 306	Pardubický kraj, Komenského náměstí 125, Pardubice I
Telefon	461 722 102, 461 722 112
Fax	461 724 626
E-mail	info@gympolicka.cz
Web školy	http://www.gympolicka.cz
Datová schránka	xi924j

1.2 Zřizovatel:

Zřizovatel	Pardubický kraj, Komenského náměstí 125, Pardubice I
IČO	70892822
DIČ	CZ70892822
Adresa	Komenského náměstí 125, Pardubice I, PSČ 532 11
Telefon	+420 466 026 111
Fax	+420 466 611 220
E-mail	posta@pardubickykraj.cz
Datová schránka	z28bwu9

2. Charakteristika školy

2.1 Popis stávajícího stavu školy

Škola poskytuje střední všeobecné vzdělání. Nejvyšší povolený počet žáků je 386 žáků v 8 třídách osmiletého studia a 4 třídách čtyřletého studia oboru Gymnázium. Budova školy je klasická stavba střední školy z r. 1901.

V současné době je budova školy ve velmi dobrém stavu, škola má k dispozici celkem 12 velkých kmenových učeben, 5 jazykových učeben, odborné učebny biologie, chemie, fyziky, geografie, dějepisu, základů společenských věd, laboratoře pro cvičení z biologie, chemie, fyziky, dvě učebny výpočetní techniky, učebnu výtvarné výchovy, velkou aulu, klubovnu a studovnu pro žáky, multimediální studio, sportovní halu, posilovnu a gymnastický sál (tři posledně jmenované objekty jsou využívány jinými školami a veřejností). Ve škole je výdejna jídel, kam se dovážejí obědy ze SOU a SOŠ Polička.

Hygienické podmínky odpovídají platným předpisům (hlavně Vyhlášce 410/2005 Sb., O hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých).

V hlavní budově je následující hygienické zařízení:

WC dívek 12x; WC chlapců 4x; pisoáry 10x; WC invalidů 1x; WC zaměstnanců 5x; sprchy zaměstnanců 1x; výlevky na odpad 3x.

Ve sportovní hale je následující hygienické zařízení:

WC dívek 6x; WC chlapců 6x; pisoáry 4x; WC invalidů 1x; WC zaměstnanců 1x; sprchy 11x z toho 1x pro zaměstnance; výlevky na odpad 2x.

V budově školy i sportovní haly jsou výtahy pro tělesně postižené a zajištěný bezbariérový přístup do všech prostor školy.

Prostory školy se nabízí k pronájmu spřáteleným organizacím i široké veřejnosti za podmínek, které je možné dohodnout s ředitelstvím školy.

Přehled učeben:

Podlaží	Číslo dveří	Běžné využití učebny	Kapacita	Poznámka
1.NP	120	laboratoř biologie – cvičení z biologie	18	
1.NP	111	odborná učebna biologie, kmenová učebna	34	
1.NP	127	laboratoř chemie - laboratorní cvičení z chemie a biologie	18	bez projekční techniky
1.NP	129	odborná učebna chemie	34	
1.NP	130	kmenová učebna	32	bez projekční techniky
1.NP	117	výdejna obědů	56	počet míst k sezení v jídelně
2.NP	206	kmenová učebna	32	bez projekční techniky
2.NP	205	kmenová učebna	32	
2.NP	207	jazyková učebna	18	
2.NP	204	jazyková učebna	20	
2.NP	203	jazyková učebna	20	
2.NP	208	kmenová učebna	32	bez projekční techniky
2.NP	209	kmenová učebna	30	bez projekční techniky
2.NP	210	jazyková učebna	20	
2.NP	211	kmenová učebna	32	bez projekční techniky
2.NP	212	kmenová učebna	32	
2.NP	213	kmenová učebna	32	
3.NP	305	odborná uč. fyziky	32	stupňovité uspořádání
3.NP	304	laboratoř fyziky	34	
3.NP	303	odborná uč. zeměpisu, kmenová učebna	32	
3.NP	307 314,315	výuka hudební výchovy, shromaždiště školy, společenské a kulturní akce	120	
3.NP	308	jazyková učebna	16	
3.NP	309	odborná uč. dějepisu, kmenová učebna	34	
3.NP	310	odborná uč. českého jazyka, kmenová učebna	34	
3.NP	311	laboratoř výpočetní techniky	12	
př. 1NP	509	sportovní hala – 2 skup., výuka tělesné výchovy	32	
př. 1NP	516	výuka tělesné výchovy- cvičební sál	16	
př. 1NP	517	místnost pro žáky - klubovna	30	
př. 2NP	613	učebna pro výtvarnou výchovu	30	
př. 2NP	611	učebna pro výtvarnou výchovu – modelovna	10	
př. 2NP	614	laboratoř výpočetní techniky	12	
př. 2NP	602	posilovna		
př. 2NP	601	posilovna		
př. 3NP	708	místnost pro žáky, studovna, nahrávací studio	22	laboratoř 3D tisku, multimediální studio
		venkovní hřiště – košíková, tenis		

Legenda: X. NP – místnosti v X. podlaží hlavní budovy
př. XNP – místnosti v X. podlaží přístavby

2.2 Vybavení školy

Škola udržuje kvalitní počítačovou síť odpovídající potřebám školy v úzké spolupráci se zřizovatelem školy.

Pro výuku informatiky a výpočetní techniky (IVT) se využívají 2 odborné učebny vybavené potřebným hardwarem. V hodinách neobsazených výukou IVT jsou učebny využívány ostatními předměty. Dále je k dispozici mobilní počítačová učebna patřící kmenově do odborné učebny zeměpisu.

Ostatní učebny a laboratoře jsou běžně vybaveny didaktickou technikou, tedy počítačem s projektorem. Střednědobým plánem školy je technické dovybavení všech učeben, k čemuž využívá prostředky zřizovatele i účast v různých vypisovaných projektech. Systematicky se pracuje také na zlepšení prostředí v učebnách a výměně zastaralého školního mobiliáře.

Aula školy slouží k výuce hudební výchovy, k pořádání společenských a kulturních akcí. Je vybavena křídlem zn. Petrof, spojovatelnými židlemi, moderními stolkami, počítačem a výkonnou audiovizuální technikou. Slouží jako přirozené kulturní centrum školy a často slouží i veřejnosti.

Moderní tělocvičnu, která má plochu cca 1100 m², lze rozdělit předělovací stěnou na dvě části, v nichž může paralelně probíhat výuka tělesné výchovy ve dvou skupinách. Kromě tělocvičny je k dispozici cvičební sál (vhodný pro aerobik a gymnastiku) a dvě posilovny. U budovy tělocvičny je hřiště na košíkovou, běžecké dráhy dlouhé 60 m, doskočiště pro skok daleký a vržiště pro kouli.

Žáci mohou ve svém volném čase využívat klubovnu a studovnu. Ve studovně vzniklo i zázemí pro laboratoř 3d tisku s několika tiskárnami sloužícími jak ke školní práci, tak k práci zájmových kroužků. Ze studovny je přístupné i multimediální studio, které slouží nejen pro multimediální výuku, ale i pro volnočasové aktivity žáků (zpracování počítačové grafiky a digitálního záznamu obrazu a pořizování zvukových nahrávek).

Učitelé a žáci využívají elektronický systém při objednávání, odhlašování a vydávání obědů. V současné době si zajišťujeme i dovoz obědů vlastními kapacitami. K tomuto účelu byl zakoupen automobil Škoda Roomster, který parkujeme ve školní garáži.

Škola má knihovnu s odbornou literaturou pro učitele i s literaturou pro žáky.

Škola má chráněnou protipožární únikovou cestu.

2.3 Spádová oblast školy

Spádovou oblast školy tvoří město Polička a okolí, Bystersko, částečně i Prosečsko a okrajové části kraje Vysočina.

Spádové školy:

Úplné základní školy: ZŠ T. G. Masaryka, Polička, nábřeží Svobody
ZŠ Na Lukách, Polička
ZŠ Bystré
ZŠ Pomezí
ZŠ Lubná - Sebranice

Okrajově: ZŠ Radiměř
ZŠ Olešnice (Vysočina)
ZŠ Jimramov (Vysočina)
ZŠ Proseč

Neúplné ZŠ: ZŠ Borová
ZŠ Sádek
ZŠ Jedlová

ZŠ Široký Důl
ZŠ Pustá Kamenice
ZŠ Telecí
ZŠ Rohozná

2.4 Dopravní dostupnost

Políčkou prochází železniční trať Svitavy - Žďárec u Skutče, osobní vlaky přijíždějí před osmou hodinou a odjíždějí po 14. a 16. hod.

Z okolních vesnic je zajištěna autobusová doprava soukromými autodopravci. Dopravní spoje přijíždějí v rozpětí 6.30 - 7.45 hod., odjíždějí 14.00 - 15.00 hod. a 16.00 - 17.00 hod.

2.5 Kapacita školy:

Nejvyšší povolený počet žáků je 386.

2.6 Charakteristika pedagogického sboru

Výuku na škole zabezpečuje cca 27 až 35 pedagogických pracovníků. Snahou je, aby procentuální týdenní počet hodin vyučovaných pedagogy odborně kvalifikovanými s odbornou způsobilostí pro výuku daného předmětu byl co nejvyšší. Tomu odpovídá i personální strategie vedení školy.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů a má pro další vzdělávání nastavený systém. Členové pedagogického sboru se zapojují do celoživotního vzdělávání formou účasti na akcích dalšího vzdělávání učitelů i rozšiřujícím studiem na vysokých školách. Dlouho tradici má i účast pedagogů na kurzech v zahraničí v rámci programů ERASMUS+ či E-twinning.

Personálnímu obsazení pedagogického sboru odpovídá i skladba profesních, volitelných a nepovinných předmětů.

Na škole dlouhodobě pracuje plně kvalifikovaný výchovný poradce, kariérový poradce a školní metodik prevence rizikového chování.

2.7 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

a) dlouhodobé projekty

- Mates – matematický korespondenční seminář, který připravují žáci našeho gymnázia pro žáky 6. a 7. tříd ZŠ a odpovídajících tříd gymnázií.
- ERASMUS+ – víceletý projekt rozvoje škol financovaný Evropskou unií, jehož cílem je vzdělávání učitelů a modernizace vyučovacích metod. Projektu se účastní vybraní pedagogové našeho gymnázia.
- Vrstevnický (peer) program – dlouhodobý projekt s pyramidovým efektem, kdy skupina vyškolených lektorů z řad žáků gymnázia působí na své vrstevníky a ti zase na další děti v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů. Program je založen na aktivním psychosociálním učení a realizace probíhá formou psychoher.

b) mezinárodní spolupráce

- Naše škola 30 let spolupracovala s německým gymnáziem v Tangerhütte. Těžištěm naší spolupráce byly výměnné pobyty žáků a pedagogů, předávání poznatků, zkušeností a informací z nejrůznějších oblastí, rozvíjení jazykových dovedností apod. Po jejím zániku v roce 2005 byly partnerské vztahy navázány se školou v sousedním městě

Tangermünde, do které přestoupila větší část žáků a pedagogického sboru z Gymnázia Tangerhütte.

- Organizujeme několikadenní jazykové, studijní či naučně-poznávací pobyty našich žáků a pedagogů.

c) spolupráce s rodiči a žáky školy

- Škola rozvíjí všechny formy spolupráce s veřejností. Především se však zaměřuje na pravidelnou komunikaci s žáky a jejich rodiči, resp. zákonnými zástupci.
- Rodičům jsou pravidelně podávány informace o prospěchu a chování prostřednictvím elektronického systému BAKALÁŘI. Nabízíme také dvakrát do roka setkání na rodičovských schůzkách nebo individuálně po předchozí domluvě.
- Uchazečům o studium a jejich rodičům představujeme školu na Dnu otevřených dveří a Burze škol ve Svitavách, popř. také individuálně po předchozí domluvě. Další informace jsou zveřejňovány na internetových stránkách školy (www.gympolicka.cz), úřední desce školy, v regionálním tisku, ve výroční zprávě.
- Rodiče se k dění na škole vyjadřují v rámci dobře fungujícího Sdružení rodičů a přátel školy Gymnázia Polička, s jehož výborem pravidelně jedná ředitel školy. SRPŠ každoročně organizuje maturitní ples, organizačně a finančně podporuje nejrůznější projekty a aktivity našich žáků.
- Ve škole dlouhodobě funguje „studentská rada“, která organizuje za podpory vedení školy studentský život. Podílí se na organizaci Majálesu, sportovní dny, vznáší připomínky a požadavky žáků. Na pravidelné bázi probíhá setkání „studentské rady“ s ředitelem školy.

d) spolupráce s jinými subjekty

- Škola velice dobře spolupracuje se zřizovatelem, kterým je Pardubický kraj, městem Poličkou, základními a středními školami regionu, vysokými školami a dalšími institucemi.
- Na škole pracuje Studentská rada. Její schůzky umožňují komunikaci zástupců jednotlivých tříd školy s jejím vedením.
- Od školního roku 2005/06 vykonává svou činnost Školská rada Gymnázia Polička, ustanovená podle nového školského zákona a jsou v ní zástupci rodičů a zletilých žáků školy, zaměstnanců školy a zřizovatele.
- Velmi dobrou spolupráci má škola s městem Polička, např. při organizaci studentského majálesu, Městským muzeem v Poličce, např. při přípravě a organizaci výstav výtvarných prací našich žáků, Hasičským záchranným sborem okresu Svitavy při protipožární prevenci, Policií ČR, Krizovým centrem ve Svitavách a dalšími organizacemi.
- Škola využívá pomoci Pedagogicko-psychologické poradny Ústí nad Orlicí ve všech případech, kdy je třeba jejího odborného posouzení a poradenství a protidrogové prevenci. Součástí poradny je i krajské centrum primární prevence, jehož služby škola také využívá

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Hlavním posláním je výchova žáků ve všestranně vzdělaného a harmonicky rozvinutého člověka a příprava žáků ke studiu na vysokých školách případně na vyšších odborných školách. Dále připravuje i pro výkon některých činností ve státní správě, kultuře i v dalších oblastech.

Průběh vzdělávání ve čtyřletém gymnáziu a na vyšším stupni osmiletého gymnázia upravuje § 66 až § 68 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou MŠMT č.13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů.

Škola otvírá každoročně jednu třídu oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium a jednu třídu oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium.

Žák má možnost profilovat se podle zaměření svého budoucího vysokoškolského studia vhodnou volbou profesních a volitelných předmětů ve třetím ročníku (resp. v septimě) a čtvrtém ročníku (resp. v oktávě); viz školní učební plán.

Skupiny nepovinných předmětů jsou otevírány pro žáky ze všech ročníků podle jejich zájmu a možností školy, v návaznosti na volitelné a profesní předměty.

3.2 Profil absolventa

Absolvent našeho gymnázia umí komunikovat ústně i písemně v mateřském a ve dvou cizích jazycích. Umí prakticky používat ICT jak při svém dalším studiu, tak i při své práci. Vnímá kulturní hodnoty, vytváří si na ně vlastní názor a váží si jich. Je slušným člověkem a uvědomuje si, že svým chováním navenek nereprezentuje pouze sám sebe, ale i rodinu a školu. Chápe význam zapojení se do demokratických struktur společnosti a ví, jak ovlivní rozhodování o věcech, které ho zajímají. Má vztah k místnímu regionu a úctu k tradicím.

Získal všeobecný rozhled, který mu umožňuje orientaci v současném světě a dobré uplatnění na trhu práce. Má motivaci k dalšímu rozvíjení získaných schopností a dovedností v dalším studiu na vysokých školách všech typů v České republice i v zahraničí. Jeho devizou je vysoká flexibilita, ochota a zájem učit se novým věcem, aby co nejlépe vyhověl požadavkům vysokých škol i zaměstnavatelů.

Je schopen samostatně řešit zadané problémy, vyhledávat si informace, které k řešení zadaných problémů vedou. Umí pracovat ve skupině, v této skupině přiměřeně obhájí svůj názor, případně ho koriguje.

Podle volby profesních a volitelných předmětů by měl dosáhnout takové úrovně, aby byl schopen studovat na vybrané vysoké škole přírodovědného, technického nebo humanitního zaměření. V případě nezájmu o vysokoškolské studium by měl mít takové znalosti a dovednosti, aby se bez problémů uplatnil na trhu práce.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení probíhá v termínu daném MŠMT. Řídí se zákonem č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a aktuálně platnou vyhláškou MŠMT.

Podmínky a kritéria pro přijetí, způsob hodnocení přijímací zkoušky, maximální počty bodů za jednotlivá kritéria, způsob stanovení celkového pořadí v přijímacím řízení a další podmínky určují kritéria přijímacího řízení pro příslušný školní rok stanovená ředitelem školy.

Přijímací zkouška probíhá písemnou formou a skládá se z matematiky a českého jazyka v rozsahu učiva základní školy.

U uchazečů se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy podle vyjádření školského poradenského zařízení, které uchazeč doloží k přihlášce, o uzpůsobení podmínek pro konání přijímací zkoušky.

Počty přijímaných uchazečů o studium, kritéria přijímacího řízení, výsledky přijímacího řízení a další informace jsou průběžně prezentovány na internetových stránkách školy www.gympolicka.cz a na nástěnce v přízemí hlavní budovy.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška se koná podle Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a aktuálně platné vyhlášky MŠMT.

Skládá se ze **společné** a **profilové** části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky (u společné části alespoň na základní úrovni). Struktura obou částí maturitní zkoušky se řídí aktuálně platnou legislativou.

Společná část maturitní zkoušky je tvořena třemi zkouškami, a to z českého jazyka, z cizího jazyka a z matematiky. Ve společné části může žák konat nejvýše 3 nepovinné zkoušky a to z předmětů, ze kterých nekonal povinnou zkoušku.

Profilovou část maturitní zkoušky tvoří dvě povinné zkoušky, jejichž nabídku, obsah, formu, témata a termíny stanoví ředitel školy podle platných předpisů a zveřejní žákům na úřední desce a internetových stránkách školy nejpozději dva roky před maturitními zkouškami příslušného ročníku. Žák může dále konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky, které volí z nabídky stanovené ředitelem školy nebo z nabídky stanovené ministerstvem. Jejich formu, témata a termíny konání stanoví ředitel školy, popřípadě ministerstvo v případě nepovinných zkoušek zadávaných ministerstvem.

Zkoušky se konají formou:

- vypracování maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí,
- ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí,
- písemné zkoušky,
- kombinací dvou nebo více výše uvedených forem

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy podle vyjádření školského poradenského zařízení, které žák doloží k přihlášce k maturitní zkoušce, o uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky.

3.5 Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, které vedou k utváření klíčových kompetencí. Klíčové kompetence mají žákům pomáhat nejen při získávání všeobecného vzdělávání, ale vytváří základ i pro celoživotní učení a orientaci v každodenním životě.

Kompetence k učení	Učitel během výuky klade důraz na porozumění výkladu a používaných textů, na práci s textem a vyhledávání informací. Učitel umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje tvořivost žáků. Učitel pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. Učitel umožňuje žákům účast v různých soutěžích a olympiádách.
Kompetence k řešení problému	Učitel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy a úlohy rozvíjející tvořivost. Učitel zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami. Učitel zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů.
Kompetence komunikativní	Učitel vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu. Učitel vede žáky ke vhodné komunikaci s učitelem a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učitel vede žáky k naslouchání názorů jiných.
Kompetence sociální a personální	Učitel umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků. Učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok. Učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce.
Kompetence občanské	Učitel důsledně vyžaduje dodržování pravidel. Učitel vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech. Učitel ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění.
Kompetence k podnikavosti	Učitel podporuje rozvíjení odborného potenciálu žáků. Učitel vede žáky k tomu, aby zodpovědně hodnotili vlastní schopnosti a rozhodli o svém budoucím profesním zaměření.

3.6 Zabezpečení výuky pro žáky se speciálními potřebami

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z aktuálně platné legislativy.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními rozumíme nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou či školským zařízením. Druhy podpůrných opatření odpovídají věku žáka, stupni vzdělání a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Podpůrná opatření spočívají v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, včetně zabezpečení výuky předmětů speciální pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního vzdělávání až o dva roky

- úpravě podmínek přijímání a ukončování vzdělávání
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic, speciálních učebních pomůcek apod.
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
 - využití asistenta pedagoga, dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi po dobu jeho pobytu ve škole podporu podle jiného právního předpisu

Podpurná opatření (dále jen PO) dělíme do 5 stupňů:

PO 1. stupně – uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). Ředitel školy s pracovníky školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitelé) a vyučující jednotlivých předmětů nastaví systém organizace poskytování PO 1. stupně (např. přímá podpora žáka – mírné úpravy v režimu školní výuky a domácí přípravy popřípadě plán pedagogické podpory (dále PLPP)).

PO 2. – 5. stupně – uplatňuje škola pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení poté, co zletilý žák nebo zákonný zástupce žáka udělil ve škole nebo školském zařízení písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním. Ředitel školy s pracovníky školního poradenského pracoviště a vyučujícími jednotlivých předmětů nastaví systém organizace poskytování PO dle doporučení školského poradenského zařízení, např. individuální vzdělávací plán (dále jen IVP). PO 2. – 5. stupně přestane škola poskytovat po projednání se zletilým žákem či zákonným zástupcem žáka, pokud z doporučení školského zařízení vyplývá, že PO již není nezbytné.

PO při vzdělávání žáků např. s tělesným, zrakovým, sluchovým postižením, závažnými poruchami chování, kombinovanými vadami, apod. bude škola řešit na základě spolupráce se ŠPZ (pedagogicko psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem).

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. Vychází důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. Ředitel školy může nadaného žáka či mimořádně nadaného žáka na základě písemné žádosti zletilého žáka a zákonných zástupců nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti musí být vyjádření ŠPZ. Podmínkou pro přeřazení do vyššího ročníku je vykonání zkoušky z učiva nebo části učiva ročníku, který žák neabsolvoval.

Nadanému nebo mimořádně nadanému žákovi může ředitel školy na žádost zákonného zástupce či zletilého žáka povolit IVP s konkretizací přijatých opatření buď na základě písemného doporučení ŠPZ, nebo IVP z jiných důvodů. IVP vypracuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími žáka.

Pro žáky s nadáním pouze v oblasti některých předmětů může ředitel školy na základě písemné žádosti zletilého žáka nebo zákonných zástupců nezletilého žáka povolit vzdělávání dle PLPP, tak aby byl naplněn předpoklad individualizace a diferenciací a aby byl žákovi umožněn v příslušné oblasti dostatečný rozvoj. PLPP vypracovává VP ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími jednotlivých předmětů. PLPP bude průběžně vyhodnocován každé tři měsíce. V

případě, že PLPP bude vyhovovat a přijatá opatření splní svůj účel, bude škola v PLPP pokračovat.

Škola klade důraz u nadaných a mimořádně nadaných žáků na formy výuky s individuálním přístupem, využívání individuálních konzultací, mimoškolní aktivity, maximální všestrannou nabídkou volitelných předmětů podle zájmu žáků, zadávání projektů, spolupráci s univerzitami, přípravu a účast v soutěžích, apod. Vše směřuje k zajištění kvality výuky a rozvoji potenciálu nadaného a mimořádně nadaného žáka.

3.8 Začlenění průřezových témat

Následující tabulky jsou přehledem plnění průřezových témat (dále PT) jednotlivými předměty.

Pro přehlednost a jednoduchost jsme zavedli jednotné označení PT a jejich okruhů podle následujícího seznamu.

Průřezová témata a jejich okruhy jsou zařazovány do výuky v rámci povinných předmětů. Konkrétní zařazení a způsoby plnění jednotlivých okruhů PT jsou zpracovány v učebních osnovách jednotlivých předmětů - viz kapitola 5. Celkovým cílem ve vztahu k žákům je vytváření hlubších postojů a názorů na sebe, společnost i okolní svět.

Následující tabulky shrnují plnění průřezových témat v jednotlivých předmětech i se způsobem jejich naplňování. Zejména u okruhů průřezového tématu I – Osobnostní a sociální výchova, dochází k jeho plnění průřezově ve všech předmětech a v neposlední řadě také v rámci adaptačních kurzů, které jsou nedílnou součástí výuky.

Používané zkratky předmětů: BI – Biologie, ČJ – Český jazyk a literatura, CJ – Cizí jazyky (mají společnou náplň), D- Dějepis, F – Fyzika, GG – Geografie a geologie, HV – Estetická výchova – hudební, CH – Chemie, IVT – Informační a výpočetní technika, MAT – Matematika, TV – Tělesná výchova, VV – Estetická výchova – výtvarná, ZSV – Základy společenských věd.

Průřezová témata (PT)

PT I – Osobnostní a sociální výchova *

Předmět:	PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA			
Ročník	Kv/I**	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>I.I poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>	ČJ, TV, MAT, HV, VV, ZSV***	ČJ, HV	ČJ	ČJ
<i>I.II seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>	HV, TV/OST	MAT, HV	ZSV	
<i>I.III sociální komunikace</i>	ČJ, HV	ČJ, HV, VV	ČJ, MAT	ČJ
<i>I.IV morálka všedního dne</i>	HV	HV, IVT, VV	D	MAT
<i>I.V spolupráce a soutěž</i>	ČJ, HV	ČJL, HV		MAT

*v charakteristikách mnoha předmětů se toto PT objevuje jako plněné integračně v průběhu celého výchovně-vzdělávacího procesu – to také podle našeho názoru nejlépe odpovídá jeho charakteru

** adaptační kurz je víkendová třídní akce, která je zařazována v průběhu počátku školního roku v I. ročníku – naplní jsou poznávací aktivity a trénink psychosociálních dovedností

***PT plní celé a zařazuje jednotlivá témata průběžně v jednotlivých ročnících

PT II – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Předmět:	PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>II.I globalizační a rozvojové procesy</i>	GG/MPR		ZSV	ČJL
<i>II.II globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i>	ČJ, GG/PRO	GG/MPR	CJ/MPR, F	
<i>II.III humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</i>	GG/MPR			
<i>II.IV žijeme v Evropě</i>	ČJ, HV, CH, D	ČJ, HV, GG	ČJ, D	ČJ
<i>II.V vzdělávání v Evropě a ve světě</i>	HV			CJ

PT III – Multikulturní výchova

Předmět:	PT: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA*			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>III.I základní problémy sociokulturních rozdílů</i>	ČJ, HV, GG	ČJ, CJ, HV, ZSV, D	ČJ	ČJ
<i>III.II psychosociální aspekty interkulturality</i>			CJ	
<i>III.III vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>	ČJ, HV			

PT IV – Enviromentální výchova

Předmět:	PT: ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>IV.I problematika vztahů organismů a prostředí</i>	BI, F	BI, F	F	
<i>IV.II člověk a životní prostředí</i>	BI, F, CH	BI, F, GG/OST, VV	BI, F	
<i>IV.III životní prostředí regionu a České Republiky</i>	BI, TV/OST	BI, GG/OST		

PT V – Mediální výchova

Předmět:	PT: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>V.I média a mediální produkce</i>	BI/MPR, TV, ČJ, F/OST, HV, G/MPR	ČJ, F/OST, HV, GG/MPR/PRO	BI, ČJ, F/OST	ČJ
<i>V.II mediální produkty a jejich významy</i>	ČJ	ČJ, GG/MPR/PRO, ZSV	ČJ ZSV	CJ/OST
<i>V.III uživatelé</i>		ČJ		
<i>V.IV účinky mediální produkce a vliv médií</i>		ČJ		CJ/OST
<i>V.V role médií v moderních dějinách</i>	ČJ		D	

Možnosti zařazení:

Bez označení – integrace do běžné výuky předmětu, **MPR** – miniprojekt, **PRO** – projekt, **OST** – ostatní (sportovní kurzy, exkurze, laboratorní práce apod.)

4. Učební plán

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník /kvinta	2. ročník /sexta	3. ročník /septima	4. ročník /oktáva	Celkem	RVP	ŠVP	Disponibilní dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3 + 1	2 + 1	3 + 1	3 + 1	15	12	15	3
	Cizí jazyk 1	4	3	3	4	14	12	14	2
	Cizí jazyk 2	3	3	3	3	12	12	12	0
Matematika a její aplikace	Matematika	2 + 1	3 + 1	2 + 1	2 + 1	13	10	13	3
Člověk a společnost	Základy společenských věd	1	2	2	2	7	36	41	5
	Dějepis	2	2	2	0	6			
Člověk a příroda	Geografie a geologie	2	2 + 1	0	0	5			
	Fyzika	2 + 1	2	2 + 1	0	8			
	Chemie	2 + 1	2	2	0	7			
	Biologie	2	2 + 1	2 + 1	0	8			
	Geologie	Integrováno do Geografie a geologie							
Informatika a informační a komunikační technologie	Informatika a výpočetní technika	2	2	0	0	4	4	4	0
Umění a kultura	Estetická výchova - hudební /výtvarná	2	2	0	0	4	4	4	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8	8	0
	Výchova ke zdraví	Integrováno do Základů spol. věd, Tělesné výchovy, Chemie, Biologie							
Člověk a svět práce		Integrováno do Základů společenských věd							
	1. profesní předmět	0	0	2	3	5	34	5	13
	2. profesní předmět	0	0	2	3	5		5	
	3. profesní předmět	0	0	2	3	5		5	
	1. volitelný předmět	0	0	0	2	2		2	
	2. volitelný předmět	0	0	0	2	2		2	
	3. volitelný předmět	0	0	0	2	2		2	
	Deskriptivní geometrie (*)	0	0	2(**)	0	2(**)			
	Celkem	33	33	33	33	132	132	132	26

Legenda:

sloupec 1	vzdělávací oblasti dané Rámcovým vzdělávacím programem,
sloupec 2	předměty, ve kterých budou tyto oblasti vyučovány
sloupce 3 – 6	počty hodin jednotlivých předmětů v ročnících
sloupec 7.	celkový počet hodin daného předmětu za čtyři roky
sloupec 8	celkový počet hodin daného předmětu daných RVP
sloupec 9	počet hodin daného předmětu nebo vzdělávací oblasti daných ŠVP
sloupec 10	rozdělení hodin z disponibilní dotace

Formátem X+1 označena půlená hodina (třída se dělí na dvě skupiny)

* nepovinný předmět (nezapočítává se do celkového počtu vyučovacích hodin)

**..hodiny se nezapočítávají do celkové hodinové dotace třídy a školy

Poznámky k učebnímu plánu

A) Skupiny profesních předmětů budou ustaveny po zjištění předběžného zájmu žáků ve druhém pololetí druhého ročníku. Volba profesních předmětů je zodpovědným rozhodnutím žáka a činí se na následující dva ročníky, vzhledem k tomu, že profesní předměty jsou logicky navazujícím dvouletým kurzem. Případný přestup povoluje v odůvodněných případech ředitel školy a je vázán na úspěšné složení rozdílové zkoušky v rozsahu učiva třetího ročníku profesního předmětu, do kterého žák přestupuje.

B) Laboratorní cvičení budou probíhat pouze v hodinách k tomu určených.

C) Součástí výuky tělesné výchovy jsou:

- lyžařský výcvikový kurz v 1. ročníku, respektive v kvintě
- vodácký kurz ve 3. ročníku, respektive v septimě

Při neúčasti musí žák po dohodě s vyučujícím zpracovat projekt z oboru tělesné výchovy formou prezentace nebo seminární práce.

D) Na začátku školního roku v 1. ročníku proběhne adaptační kurz.

E) Součástí předmětu Geografie a geologie je dvoudenní terénní cvičení zařazené ve druhém ročníku.

F) Cizí jazyk 1 je automaticky Anglický jazyk. Cizí jazyk 2 si žáci volí z nabídky: Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk. Skupiny jsou otevřeny na základě skutečného zájmu žáků podle rozhodnutí ředitele školy.

G) Na začátku školního roku v 1. ročníku a kvintě si žáci volí buď Estetickou výchovu – hudební nebo Estetickou výchovu – výtvarnou.

H) Očekávané a školní výstupy i učivo Výchovy ke zdraví jsou označeny v osnovách tučnou kurzívou. Předmět je integrován v následujících předmětech s dotací:

Předmět/hodinová dotace v jednotlivých ročnících	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva	Celkem v předmětu
Základy společenských věd	33	9	3	1	46
Biologie	2	2	33	0	37
Chemie	2	4	4	0	10
Geografie a geologie	0	3	0	0	3
Tělesná výchova	2	1	1	1	5
Celkem	39	19	41	2	101

I) Předmět Člověk a svět práce je integrován do Základů společenských věd takto:

Předmět/hodinová dotace v jednotlivých ročnících	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva	Celkem v předmětu
Základy společenských věd	0	6	7	0	13

J) Oblast Geologie je integrována předmětem Geografie a geologie v průběhu prvního a druhého ročníku v rozsahu 15 až 20 hodin. Geologii a geomorfologii je věnována značná část povinného geografického cvičení ve druhém ročníku.

K) Přehled profesních, volitelných a nepovinných předmětů – viz Příloha 1

Profesní předměty	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Umění argumentace a prezentace	2	3
Dějepis - profesní	2	3
Základy společenských věd - profesní	2	3
Geografie - profesní	2	3
Matematika - profesní	2	3
Informatika a výpočetní technika - profesní	2	3
Fyzika - profesní	2	3
Chemie - profesní	2	3
Biologie - profesní	2	3
Cizí jazyk 2 - profesní	2	3
Volitelné předměty	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Společenskovední seminář	0	2
Seminář z dějepisu	0	2
Seminář z fyziky	0	2
Deskriptivní geometrie	0	2
Seminář z biologie	0	2
Seminář z chemie	0	2
Seminář z geografie	0	2
Seminář z hudební výchovy	0	2
Seminář z výtvarné výchovy	0	2
Obsluha počítače	0	2

Nepovinné předměty	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva
Deskriptivní geometrie	0	0	2	0

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura z RVP GV.

Předmět se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace *4 hodiny v 1. ročníku, kvintě, 3 hodiny ve 2. ročníku, sextě, 4 hodiny ve 3. ročníku, septimě a 4 hodiny ve 4. ročníku, oktávě (dále jen 4+3+4+4) hodiny týdně.*

Český jazyk a literatura se sestává ze dvou tematických okruhů: jazyk a jazyková komunikace a literární komunikace.

Výuka předmětu Český jazyk a literatura je založena především na výkladu, práci s textem, diskusi, psaných nebo mluvených žákovských příspěvcích k vybraným tématům, procvičování získaných vědomostí a dovedností písemně nebo ústně. Učitelé procvičování dílem využívají k získání podkladů pro klasifikaci, přičemž kladou důraz na pozitivní hodnocení. Vzdělávací obsah předmětu je dále naplňován zhlédnutím alespoň jednoho kulturního představení (divadla, besedy s umělcem, záznamu divadelního představení apod.) během školního roku. K dalším fakultativním aktivitám patří účast v celostátních i regionálních soutěžích (Olympiáda z českého jazyka, literární soutěže aj.) a projektech.

Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, tematické okruhy Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě z průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, tematické okruhy Základní problémy sociokulturních rozdílů, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí z průřezového tématu Multikulturní výchova a průřezové téma Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitelé zadávají samostudium některých témat a žáci je samostatně zpracovávají formou referátů, výpisků ap., ke své činnosti využívají učebnice, slovníky, jazykové příručky, uměleckou literaturu.
- učitel zadáváním domácích prací, formulací otázek a problémů vede žáky k tomu, aby si získané informace doplňovali a kriticky porovnávali s různými zdroji informací (výklad učitele, odborná literatura, slovníky, internet), a seznamuje je ústní nebo názornou formou (návštěva knihovny) s vyhledáváním v knihovnických katalozích, aby se žáci orientovali ve školní a městské knihovně a aktivně využívali jejich služeb.
- učitel vede žáky, aby sami hodnotili svůj pokrok, přijímali ocenění (pochvaly) i kritické připomínky ze strany druhých (učitelů i spolužáků) a z případných nedostatků vycházeli při další práci.

Kompetence k řešení problémů

- žákům jsou předkládány texty, se kterými pracují a interpretují je, tzn.: aplikují jazykové a slohové poznatky při řešení cvičení i ve vlastním ústním a písemném vyjadřování.
- učitel vede diskuse, v nichž žák srozumitelně formuluje vlastní názor na literární dílo, autora.
- při upevňování poznatků žák navrhuje řešení jazykového či slohového cvičení, hledá jazykové a stylistické nedostatky textu, upravuje je s využitím slovníků a jazykových příruček, hledá varianty řešení a posuzuje jejich vhodnost.
- na vybraných úkolech žáci rozvíjejí své tvůrčí schopnosti a fantazii a nacházejí vhodné způsoby vyjádření.

Kompetence komunikativní

- žáci čtou beletrii, sledují divadelní, filmové nebo výtvarné vyjádření (ilustrace, fotografie), k tomu formulují svá stanoviska; vyhledávají a čtou odborné texty a analyzují je jako zdroj informací, posuzují publicistické texty – hledají klady a zápory daného textu, posuzují a uvádějí vlastní argumenty a případně vyvracejí jiná tvrzení, která mají nepravdivý nebo manipulativní charakter.
- při interpretaci literárního díla, diskusi o aktuálním společenském problému, při stylistickém cvičení a podobných činnostech se žák učí věcně diskutovat, naslouchá druhým a respektuje jiný názor, formuluje a obhajuje vlastní názor, argumentuje, klade otázky směřující k podstatě věci, reaguje na dotazy druhých.
- žáci prezentují výsledky své práce, přednášejí referáty, formulují obvyklé útvary v běžných situacích (prosba, omluva, telefonický rozhovor, dopis) a při úředním styku (žádost, životopis) a přitom využívají poznatky o jazyce a slohu.
- učitel žákům vysvětlí a zdůrazní, že u písemné komunikace je důležitá i formální stránka: při písemných pracích žáci zvládají grafickou úpravu.
- učitel směřuje žáka, aby se v mluvených i psaných projevech vyjadřoval věcně, srozumitelně a způsobem, který odpovídá komunikační situaci, respektoval adresáta svého projevu v obsahu i ve formě.

Kompetence občanské

- žák je uváděn do různých jazykových situací, v nichž musí obstát - formuluje jasně své myšlenky, soudy a požadavky a tak prokazuje pozitivní vztah k mateřskému jazyku a k jeho kultivovanému užívání.
- četbou literatury, návštěvou divadelních a filmových představení si ujasňuje svůj vlastní pohled na svět, hodnotí chování a charakter postav, sociálních skupin, chápe společenskou situaci, obohacuje svůj duchovní život.
- učitel žákovi pomáhá zprostředkovávat tvorbu autorů různých národů a kultur; žák si uspořádává svůj pohledu na multikulturní svět.
- při slohovém výcviku jsou zadávána témata, jejichž prostřednictvím se žák vyjadřuje na základě vlastních zkušeností k problémům mezilidských vztahů, problémům politickým, kulturním, ekologickým aj.

Kompetence sociální a personální

- žák je v hodinách stavěn do různých komunikačních situací, v nichž je nucen reflektovat svůj ústní projev a s ohledem na posudek druhých si vytvářet vlastní názor ohledně jeho kvality obsahové i formální.
- žák se v rámci vyučovacího předmětu vyrovnává se střídáním pracovních činností i obsahovou náplní hodin (střídání hodin stylistických, jazykových a literárních), a tím i odlišnými různými postupy, které jsou v hodinách uplatňovány.
- žák se v rámci skupinových cvičení aktivně zapojuje k dosažení splnění zadaných úkolů a tím i stanovených cílů, vnímá svůj aktivní podíl pro práci ve skupině
- zároveň se tak podílí na vytváření a chápání skupinových, potažmo vrstevnických (mezilidských) vztahů a učí se vzájemné toleranci.
- rozbořením situací a zpráv obsažených v médiích si uvědomuje základní principy mediálních tlaků a fungování reklamy.

Kompetence k podnikavosti

- ve školní, domácí i mimoškolní práci je žák veden k soustavnosti, dokončování započatých úkolů a projektů, k jejich kritickému vyhodnocování
- převažujícím kladným hodnocením je motivován k další činnosti.
- v rámci žákovy aktivity směřující k dalšímu studiu, případně v rámci snahy po získání odpovídající pracovní příležitosti dokáže žák formulovat vlastní životopis, k praktickému životu směřuje žákova dovednost napsat úřední dopis.

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1.ročník, kvinta				
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>				
Žák <ul style="list-style-type: none"> • při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence 	<ul style="list-style-type: none"> • stratifikace českého jazyka • vývoj českého jazyka 	Žák <ul style="list-style-type: none"> • rozezná spisovnou a nespisovnou rovinu jazyka, daný výraz přiřadí do vrstvy národního jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>základní problémy sociálně kulturních rozdílů</i> • ZSV • <i>žák si vytváří představu o využívání jazykových rovin a dialektů jako dorozumivacího prostředku různých sociálních a sociálně kulturních rovin</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem
Žák <ul style="list-style-type: none"> • odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací 	<ul style="list-style-type: none"> • obecné poučení o jazyku a řeči • myšlení a jazyk 	Žák		
Žák		Žák		

<ul style="list-style-type: none"> • v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti pro účinné dorozumívání vhodně využívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči, umístění přízvuků a pauz, správné frázování) • v mluveném projevu vhodně využívá nonverbálních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka • systém českých hlásek, zásady spisovné výslovnosti, zvukové prostředky souvislé řeči • odchylky od spisovné výslovnosti • pauzy, takt, frázování, melodie, tempo 	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen prakticky využít zásady spisovné výslovnosti v komunikaci běžné i reprezentativní 		<ul style="list-style-type: none"> • samostatné výstupy žáků
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovanému záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická stránka jazyka • písmo, jeho vznik a druhy • základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • prakticky ovládá zásady českého pravopisu 		<ul style="list-style-type: none"> • pravopisná a korekturní cvičení, diktáty, práce s textem, jazykové rozbor
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> • stylistika • funkční styly a stylové rozvrstvení jazykových prostředků 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopen rozlišit jednotlivé komunikační situace prostě sdělovacího stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vztah k multilingvní situaci a spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí</i> • ZSV • <i>žák si ze slovní zásoby vybírá takové prostředky, které nejsou vůči druhému diskriminační a urážející, své soudy nad jinými formuluje jasně a sémanticky korektně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem
<p>Žák</p>		<p>Žák</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozezná manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • posoudí a interpretuje účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 	<ul style="list-style-type: none"> • styl prostě sdělovací • konverzace, telefonický rozhovor, soukromý dopis, e-mailová komunikace, chat 		<ul style="list-style-type: none"> • <i>sociální komunikace</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • praktický nácvik komunikačních situací
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozezná manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • posoudí a interpretuje účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou, pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 	<ul style="list-style-type: none"> • styl řečnický • umění přesvědčování a argumentace 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopen sestavit projev vhodný pro danou situaci, ovládá neverbální komunikaci a je schopen posoudit její vhodnost 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>sociální komunikace</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem
Literární komunikace				
<ul style="list-style-type: none"> • Žák • rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým • objasní rozdíly mezi fiktivním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka a 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do studia literatury • nejstarší neevropské literatury • Bible • počátky světového písemnictví 	<p>Žák</p>	<ul style="list-style-type: none"> • VV • <i>globální problémy, jejich příčiny a důsledky v literatuře</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s vybranými prozaickými a básnickými díly

<p>objasní jejich funkci v textu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • při interpretaci liter. textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře liter. textu, liter. žánrech a literárněvěd. termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování liter. děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a liter. myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, 				
---	--	--	--	--

<p>kriticky je třídí a vyhodnocuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl 				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře 	<ul style="list-style-type: none"> • antická literatura 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopen uvést stěžejní díla tohoto období, umí ocenit hodnoty antického světa jako evropského kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>žijeme v Evropě vyjadřuje se k ženským a mužským rolím</i> • <i>žák se dozvídá o evropských kulturních kořenech a hodnotách a identifikuje se s nimi, doplňuje si znalosti o význačných Evropanech, včetně Čechů, Evropanů českého původu, kteří reprezentují evropskou kulturu, především pak literaturu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor textu, filmová ukázka antického dramatu
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • středověká literatura 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vliv křesťanství na myšlení středověkého člověka a přesah křesťanského odkazu do současnosti ve všech druzích umění 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>role médií v moderních dějinách</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem a obrazovými materiály
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • renesanční literatura evropská 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je si vědom změn v myšlení renesančního člověka, proměn námětů a jejich zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> • VV 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor textu, filmová ukázka
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • baroko 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže ocenit přínos J. A. Komenského pro evropskou kulturu, pojmenuje zásadní proudy v křesťanství a jejich promítnutí do života člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • VV • HV 	<ul style="list-style-type: none"> • literární a filmové ukázky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • renesanční humanismus a baroko v české literatuře 	<p>Žák</p>		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • umění klasicismu, osvícenství a preromantismu 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si nástupu racionalismu, řádu a pravidel ve společnosti, filosofii i umění 	<ul style="list-style-type: none"> • VV 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> nauka o slovní zásobě druhy a význam pojmenování přenášení pojmenování slovní zásoba slovníky 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> prakticky používá jazykové příručky 	<ul style="list-style-type: none"> <i>vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí - žák si ze slovní zásoby vybírá takové prostředky, které nejsou vůči druhému diskriminační a urážející</i> 	<ul style="list-style-type: none"> práce se slovníky a dalšími jazyko - vými příručkami
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu 	<ul style="list-style-type: none"> nauka o tvoření slov slovtvorný rozbor morfemický rozbor 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozezná morfemickou stavbu slova, je schopen vystihnout principy české slovtvorby 		<ul style="list-style-type: none"> práce s jazyko - vým materiálem
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví principy třídění slov na slovní druhy mluvnická kategorie jmen a sloves, jejich komunikativní funkce stylové využití jejich forem 	<p>Žák</p>		<ul style="list-style-type: none"> mluvnická a jazyková cvičení, diktáty, doplňovací a korekturní cvičení
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozezná manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit 	<ul style="list-style-type: none"> styl publicistický publicistika psaná a mluvená zpravodajství, umělecká publicistika, reklama umění přesvědčování a argumentace 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopen rozlišit základní publicistické útvary, uplatní v písemném projevu znalost reportáže a fejetonu 	<ul style="list-style-type: none"> <i>mediální produkty a jejich významy - žák srovnává mediální produkty po stránce obsahové, jazykové, posuzuje hodnověrnost a objektivitu informací</i> <i>vyhodnocuje kvalitu a význam informačních zdrojů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> práce s denním tiskem a periodiky, analýza stylu hromadných sdělovacích prostředků

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí a interpretuje účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 			<ul style="list-style-type: none"> • žák vyjmenuje a objasní některé strategie světa reklamy • uživatelé - žák charakterizuje vliv médií na různé skupiny • vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí - žák si ze slovní zásoby vybírá takové prostředky, které nejsou vůči druhému diskriminační a urážející, své soudy nad jinými formuluje jasně a sémanticky korektně 	
Literární komunikace				
<ul style="list-style-type: none"> • Žák • rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým • objasní rozdíly mezi fiktivním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • při interpretaci liter. textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře liter. textu, liter. žánrech a literárněvěd. termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře 	<ul style="list-style-type: none"> • romantismus, májovci, ruchovci, lumírovci, symbolisté, impresionisté, Česká moderna 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v uměleckých skupinách 2. poloviny 19. století 	<ul style="list-style-type: none"> • VV, HV • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - četbou a interpretací poezie, srovnáváním druhů uměleckých a jazykových prostředků, hodnocením jejich využití porovnává žák způsoby vý -stavby obrazného pojmenování a obohacuje svoji slovní zásobu a způsob uměleckého vnímání textu, • morálka všedního dne - žák četbou literatury jiných kultur a etnik poznává jiné hodnotové a umělecké systémy a porovnává je se systémy jemu již známými • žijeme v Evropě - žák se dozvídá o evropských kulturních kořenech a hodnotách a identifikuje se s nimi, doplňuje si znalosti o význačných Evropanech, včetně Čechů a Evropanů českého původu, kteří reprezentují evropskou 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem a ukázkami výtvarného umění

<ul style="list-style-type: none"> • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování liter. děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a liter. myšlení • vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl 			<p><i>kulturu, především pak literaturu</i></p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře 	<ul style="list-style-type: none"> • romantismus, realismus, kritický realismus, realismus v Národním divadle, naturalismus 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • odliší specifikace jednotlivých směrů, vnímá sociální aspekt proměn společnosti ve 2. polovině 19. st. 	<ul style="list-style-type: none"> • VV, HV, ZSV • <i>poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - četbou a interpretací beletrie, srovnáváním charakterů postav, jejich cílů, hodnocením jejich jednání</i> žák porovnává klady a zápory svých postojů 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem, obrazo - vými ukázkami, • filmové ukázky

			<p><i>a cílů, uspořádává svůj hodnotový žebříček</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>globální problémy, jejich příčiny a důsledky - v literatuře se žák vyjadřuje k ženským a mužským rolím ve společnosti a seznamuje se s problematikou genderu</i> • <i>žijeme v Evropě - žák se dozvídá o evropských kulturních kořenech a hodnotách a identifikuje se s nimi, doplňuje si znalosti o význačných Evropanech</i> 	
Žák	<ul style="list-style-type: none"> • film, televize, divadlo 	Žák	<ul style="list-style-type: none"> • <i>média a mediální produkce - žák vysvětlí roli médií v jednotlivých typech společnosti a různých historických kontextech</i> • <i>uživatelé - žák charakterizuje vliv médií na různé skupiny</i> • <i>účinky mediální produkce a vliv médií - žák posoudí kladný i záporný vliv média na každodenní život jedince i společnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • filmové ukázky

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
3. ročník, septima				
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možnosti grafického členění textu 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnická kategorie jmen (kromě substantiv), neohebné slovní druhy, • jejich komunikativní funkce • stylové využití jejich forem 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si specifika, četnost použití neohebných slovních druhů 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí - žák si ze slovní zásoby vybírá takové prostředky, které nejsou vůči druhému diskriminační a urážející, své soudy nad jinými formuluje jasně a sémanticky korektně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnická a jazyková cvičení

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího 	<ul style="list-style-type: none"> skladba výpověď a její formy funkce, obsahová a formální stránka výpovědi a věty 	<p>Žák</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>poznávání a rozvoj vlastní osobnosti- žák se učí po obsahové a formální stránce chápat význam a hodnotu své výpovědi</i> 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu 	<ul style="list-style-type: none"> skladba aktuální členění výpovědi věta, její struktura, větné vztahy větné členy tvoreň věty, větné schéma souvětí výstavba textu a jeho členění spisovné a nespisovné odchylky od větné stavby 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si strukturu stavby věty jednoduché a souvětí, přemýšlí nad souvislostmi slovních a větných jazykových forem, dokáže prakticky strukturovat větu a souvětí rozezná odchylku ve větné stavbě 	<ul style="list-style-type: none"> <i>poznávání a rozvoj vlastní osobnosti- žák se učí po obsahové a formální stránce chápat význam a hodnotu své výpovědi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozezná manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit posoudí a interpretuje účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 	<ul style="list-style-type: none"> styl odborný odborná úvaha a výklad 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> používá adekvátní jazykové prostředky a uvědomuje si výjimečnost odborného pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> <i>mediální produkty a jejich významy - žák srovnává mediální produkty po stránce obsahové, jazykové, posuzuje hodnověrnost a objektivitu informací</i> <i>žák se naučí vyhodnocovat kvalitu a význam informačních zdrojů</i> <i>uživatelé - žák charakterizuje vliv médií na různé skupiny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> tvorba vlastního textu

Literární komunikace				
<ul style="list-style-type: none"> • Žák • rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým • objasní rozdíly mezi fiktivním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • při interpretaci liter. textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře liter. textu, liter. žánrech a literárněvěd. termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování liter. děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a 	<ul style="list-style-type: none"> • nové umělecké směry začátku 20. století, mladší generační vrstva v české literatuře 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže ocenit proměnlivost jednotlivých uměleckých směrů, základní z nich je schopen rozlišit 	<ul style="list-style-type: none"> • VV, ZSV • <i>Morálka všedního dne - žák četbou literatury jiných kultur a etnik poznává jiné hodnotové systémy a porovnává je se systémy jemu již známými</i> • <i>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - v literatuře se žák vyjadřuje k ženským a mužským rolím ve společnosti a seznamuje se s problematikou genderu</i> • <i>Žijeme v Evropě - žák se dozvídá o evropských kulturních kořenech a hodnotách a identifikuje se s nimi, doplňuje si znalosti o významných Evropanech, včetně Čechů a Evropanů českého původu, kteří reprezentují evropskou kulturu, především pak literaturu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem a obrazovými ukázkami

<p>interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a liter. myšlení</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl 				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře 	<ul style="list-style-type: none"> kritika F. X. Šalda 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> je si vědom úlohy kritiky při orientaci čtenáře a zpětného vlivu osobnosti kritika na autora 		<ul style="list-style-type: none"> praktické ukázky
<p>Žák</p>	<ul style="list-style-type: none"> meziválečná literatura světová 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si vliv válečných událostí na jedince i společnost, rozumí příčinám krize románu a dokáže je v ukázce pojmenovat 	<ul style="list-style-type: none"> ZSV, D <i>poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - četbou a interpretací beletrie, srovnáváním charakterů postav, jejich cílů, hodnocením jejich jednání</i> žák porovnává klady a zápory svých postojů a cílů, uspořádává svůj hodnotový žebříček <i>morálka všedního dne - žák četbou literatury jiných kultur a etnik poznává jiné hodnotové systémy a porovnává je se systémy jemu již známými</i> <i>globální problémy, jejich příčiny a důsledky - v literatuře se žák vyjadřuje k ženským a mužským rolím ve společnosti a seznamuje se s problematikou genderu</i> <i>žijeme v Evropě - žák se dozvídá o evropských kulturních kořenech a hodnotách a identifikuje se s nimi, doplňuje si znalosti o významných</i> 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem, analýza a rozbor, filmové ukázky

			<i>Evropanech, včetně Čechů a Evropanů českého původu, kteří reprezentují evropskou kulturu, především pak literaturu</i>	
Žák	<ul style="list-style-type: none"> • meziválečná literatura česká - próza 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší jednotlivé proudy v české meziválečné literatuře a popíše příčiny jejich vzniku 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - četbou a interpretací beletrie, srovnáváním charakterů postav, jejich cílů, hodnocením jejich jednání</i> žák porovnává klady a zápory svých postojů a cílů, uspořádává svůj hodnotový žebříček • <i>morálka všedního dne - žák četbou literatury jiných kultur a etnik poznává jiné hodnotové systémy a porovnává je se systémy jemu již známými</i> • <i>globální problémy, jejich příčiny a důsledky - v literatuře se žák vyjadřuje k ženským a mužským rolím ve společnosti a seznamuje se s problematikou genderu</i> • <i>Žijeme v Evropě - žák se dozvídá o evropských kulturních kořenech a hodnotách a identifikuje se s nimi, doplňuje si znalosti o význačných Evropanech, včetně Čechů a Evropanů českého původu, kteří reprezentují evropskou kulturu, především pak literaturu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • literární ukázky
Žák	<ul style="list-style-type: none"> • meziválečná literatura česká - poezie 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe rozdíl v individualitě tvůrce a jeho ovlivnění společenskou situací 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - četbou a interpretací poezie, srovnáváním druhů uměleckých a jazykových prostředků, hodnocením jejich využití</i> porovnává žák způsoby výstavby obrazného pojmenování a obohacuje svoji slovní zásobu a způsob uměleckého vnímání textu, 	<ul style="list-style-type: none"> • literární ukázky

			<ul style="list-style-type: none"> • <i>morálka všedního dne - žák četbou literatury jiných kultur a etnik poznává jiné hodnotové a umělecké systémy a porovnává je se systémy jemu již známými</i> 	
Žák	<ul style="list-style-type: none"> • meziválečné světové a české divadlo 	Žák <ul style="list-style-type: none"> • chápe posun vnímání divadelní tvorby směrem k alternativě 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>žijeme v Evropě - žák se dozvídá o evropských kulturních kořenech a hodnotách a identifikuje se s nimi, doplňuje si znalosti o význačných Evropanech, včetně Čechů a Evropanů českého původu, kteří reprezentují evropskou kulturu, především pak literaturu</i> 	
Žák	<ul style="list-style-type: none"> • film, divadlo a televize 	Žák <ul style="list-style-type: none"> • dokáže zhodnotit přínos nových médií 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>média a mediální produkce - žák vysvětlí roli médií v jednotlivých typech společnosti a různých historických kontextech</i> • <i>uživatelé - žák charakterizuje vliv médií na různé skupiny</i> • <i>účinky mediální produkce a vliv médií - žák posoudí kladný i záporný vliv média na každodenní život jedince i společnosti</i> 	

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
4. ročník, oktáva				
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>				
Žák <ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozezná manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • posoudí a interpretuje účinky textu, svá tvrzení 	<ul style="list-style-type: none"> • styl umělecké literatury 	Žák <ul style="list-style-type: none"> • odliší umělecké prostředky a umělecké metody, chápe rozdíl mezi funkcí literatury umělecké a neumělecké 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - četbou a interpretací poezie, srovnáváním druhů uměleckých a jazykových prostředků, hodnocením jejich využití porovnává žák způsoby výstavby obrazného pojmenování a obohacuje svoji slovní zásobu a způsob</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem

<p>argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou</p> <ul style="list-style-type: none"> • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 			<p><i>uměleckého vnímání textu,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>morálka všedního dne - žák četbou literatury jiných kultur a etnik poznává jiné hodnotové a umělecké systémy a porovnává je se systémy jemu již známými</i> 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozezná manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • posoudí a interpretuje účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 	<ul style="list-style-type: none"> • styl administrativní 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoří životopis, je schopen vyřídit běžnou úřední korespondenci 		<ul style="list-style-type: none"> • tvorba životopisu a úředního dopisu
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozezná manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • posoudí a interpretuje účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 	<ul style="list-style-type: none"> • styl řečnický 	<p>Žák</p>		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu • využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému 	<ul style="list-style-type: none"> • syntax věty a souvětí 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve stavbě věty jednoduché a souvětí 		<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem

<p>strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu 				
<p>Žák</p>	<ul style="list-style-type: none"> • syntéza poznatků k maturitní zkoušce 	<p>Žák</p>		
Literární komunikace				
<ul style="list-style-type: none"> • Žák • rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým • objasní rozdíly mezi fiktivním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • při interpretaci liter. textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře liter. textu, liter. žánrech a literárněvěd. termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> • drama, divadlo, film a televize 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopen vytvořit objektivní recenzi uměleckého díla 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>mediální výchova</i> • <i>výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zhlédnutí uměleckého díla, tvorba textu

<ul style="list-style-type: none"> • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování liter. děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a liter. myšlení • vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl 				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře 	<ul style="list-style-type: none"> • světová literatura po roce 1945 – poezie, próza, drama • česká literatura po roce 1945 – poezie, próza, drama 	<p>Žák</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>multikulturní výchova</i> • <i>environmentální výchova</i> 	
<p>Žák</p>	<ul style="list-style-type: none"> • syntéza poznatků z předchozích ročníků 	<p>Žák</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>mediální výchova</i> 	

5.1.2 Cizí jazyky

5.1.2.1 Cizí jazyk 1

Cizí jazyk 1 navazuje ve studijním oboru 79 – 41 - K/81 Gymnázium v kvintě na předmět Cizí jazyk, který žák absolvuje během základního vzdělávání v primě až kvartě.

Ve studijním oboru 79 – 41 - K/41 Gymnázium navazuje zpravidla na předmět Cizí jazyk, který žák absolvuje během základního vzdělávání na základní škole, jestliže to dovolí organizační, personální a ekonomické možnosti školy.

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk se řadí do vzdělávacího oboru „Cizí jazyky“ a naplňuje vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“.

Cílem předmětu je neustále prohlubovat znalosti a jazykové dovednosti a zároveň získat fundament a žádoucí návyky sloužící k dalšímu rozvíjení v jazyce anglickém i po ukončení studia na gymnáziu.

Předmět Anglický jazyk odpovídá charakteristice Cizího jazyka v RVP G.

Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka na úrovních, jejichž označení vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky: vstupní úroveň je A2 a cílová úroveň B2.

Předmět se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 4+3+3+4 hodiny týdně.

Žáci jsou v prvním ročníku rozdělení, pokud to počet žáků dovoluje, podle vstupní úrovně do skupin.

Učitelé si volí učebnici a další výukové materiály pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Na vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk navazuje ve 4. ročníku, oktávě obsah předmětu Konverzace v anglickém jazyce.

Vyučovací hodiny v předmětu Anglický jazyk jsou organizovány do 45 minutových bloků. Předmět je vyučován v dělených skupinách a obvykle se vyučuje v jazykových laboratořích.

Předmět má významné mezipředmětové vztahy k českému jazyku, ostatním cizím jazykům, okrajově také k základům společenských věd a zeměpisu.

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětech Anglický jazyk

Kompetence k učení

- učitel seznamuje žáky k využívání různých metod a technik při osvojování jazykových dovedností a vede je k tomu, aby je používali ve výuce i při samostudiu
- kde je to možné, učitel poskytuje žákům prostor pro vlastní postup práce
- učitel zadává úkoly, k nimž žáci vyhledávají a zpracovávají informace z rozmanitých zdrojů
- učitel pravidelně zařazuje úlohy, k jejichž řešení je nezbytná práce se slovníky, referenčními příručkami a dalšími zdroji

- hodnocením výsledků dosažených žáky učitel napomáhá k rozvoji sebehodnocení žáků, zároveň umožňuje žákům poučit se z chyb

Kompetence k řešení problémů

- žákům je umožněno seznamovat se s novým učivem za pomoci různých metod a prostředků
- práci s jazykovým materiálem různé obtížnosti jsou žáci vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu textu
- učitel používá pracovních listů a sešitů k upevnění učiva, stejně tak jako k učení se rozpoznávat problémy, analyzovat je a nacházet vhodné kroky k jejich řešení
- ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě a jsou k jejich řešení vedeni za využití různých forem výuky (samostatná práce, párová, skupinová)
- při práci v párech a skupinách vede učitel žáky ke vhodnému rozdělení práce
- při samostatné práci učitel klade důraz na rozložení práce do dílčích kroků
- učitel využívá při výuce cizího jazyka raději konkrétního kontextu než užívání frází a vět mimo jakoukoliv souvislost
- žáci jsou nabádáni k ověřování správnosti získaných jazykových dovedností za pomoci autentického cizojazyčného materiálu

Kompetence komunikativní

- učitel nechává prostor k nalezení správné formulace, k diskuzi mezi žáky i k diskuzi mezi žákem a učitelem
- učitel pravidelně zadává úkoly v podobě referátů na dané téma, které žák následně prezentuje
- ke komunikaci s rodilými mluvčími, či anglicky mluvícími cizinci dostávají žáci příležitost v rámci zahraničních zájezdů organizovaných školou
- vždy, když je to možné, vede učitel výuku v cizím jazyce a posiluje tím vůli žáků vyjadřovat se ve vyučovaném jazyce
- učitel upozorňuje na možnosti příjmu dostupných médií ve vyučovaném jazyce, čímž rozvíjí receptivní dovednosti v cizím jazyce
- práci s rozmanitými druhy textů učitel napomáhá žákovi orientovat se a rozumět různým druhům sdělení, stejně tak se kultivovaně, jasně a přiměřeně vyjádřit k různým textům a v rozmanitých situacích
- učitel podněcuje žáky k vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako k umění naslouchat názorům druhých a k toleranci odlišných názorů
- v rámci jazykové výuky vede učitel žáky k přesnému používání odborné jazykové terminologie
- při práci s jazykovým materiálem vede učitel žáky k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností

Kompetence sociální a personální

- vhodným časovým i obsahovým rozložením učiva napomáhá učitel stanovování reálných cílů ve výuce cizího jazyka
- učitel usměrňuje a řídí práci žáků tak, aby jimi zvolené postupy a metody odpovídaly jejich možnostem

- učitel podporuje sebevědomé vyjadřování žáků, které se opírá o jasné argumenty a ověřená fakta
- učitel vybízí k diskusi na zadané téma, ke konstruktivní kritice druhých, stejně tak jako úctě, toleranci a empatii při diskusi
- učitel zařazuje párovou a skupinovou formu práce, kterou žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat, respektovat potřeby druhých, chápat nutnost efektivní spolupráce pro úspěšný výsledek celého týmu
- učitel pomáhá nahlížet na jazykový materiál z různých úhlů pohledu tak, aby byl žák schopen odhalit širší souvislosti a účel textu či sdělení

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni ke spolupráci uvnitř třídního kolektivu a učitel podporuje, pokud to situace dovoluje, pomoc slabšímu, či komukoliv, kdo pomoc potřebuje
- učitel vybízí žáky k otevřenosti a upřímnosti, podněcuje je, aby se nebáli konzultovat nápravu svých chyb a aby naopak byli tolerantní k chybám ostatních
- při plnění úkolů hodnotí učitel nejen samotný výsledek, ale také způsob jeho získání
- při práci s autentickým jazykovým materiálem učitel dbá na zařazování tematiky lidských práv, tolerance, udržitelnosti životního prostředí, či materiálů, které napomáhají k poznání odlišných hodnotových a názorových proudů
- učitel zadává úkoly, ve kterých se žáci vyjadřují ke společenským a kulturním otázkám, či problémům spojeným s udržitelností životního prostředí
- učitel seznamuje žáky se základními aspekty zemí, jejichž jazyk se učí a vybízí ke srovnávání s realitou v ČR
- učitel vybízí ke sledování aktuálního dění ve světě

Kompetence k podnikavosti

- žáci jsou motivováni k učení se cizímu jazyku jako nezbytnému předpokladu pro studium na vysoké škole, v souvislosti s možnostmi studia v zahraničí, s požadavky na uchazeče o zaměstnání
- žáci jsou seznamováni s možnostmi absolvování mezinárodních jazykových zkoušek
- pravidelným zadáváním domácích úloh vytváří u žáků žádoucí studijní a pracovní návyky.
- učitel podporuje kreativitu, aktivitu žáků a obzvláště oceňuje každou snahu nad rámec zadané práce

Doplňkovými aktivitami (četba v originále, exkurze, filmy, setkání s rodilými mluvčími vyučovaného jazyka apod.) učitel ukazuje žákům přínos znalosti cizího jazyka.

Průřezová témata pro předmět Anglický jazyk

PT II – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<i>Předmět:</i>	PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH			
<i>Ročník</i>	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i>			miniprojekt	

vzdělávání v Evropě a ve světě				integrováno do výuky
--------------------------------	--	--	--	----------------------

PT III – Multikulturní výchova

Předmět:	PT: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>základní problémy sociokulturních rozdílů</i>		integrováno do výuky		
<i>psychosociální aspekty interkulturality</i>			integrováno do výuky	

PT V – Mediální výchova

Předmět:	PT: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>mediální produkty a jejich významy</i>				miniprojekt prezentace
<i>účinky mediální produkce a vliv médií</i>				rozbor textu, diskuze

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí slyšenému projevu rodilého mluvčího natolik, aby vyhověl (a) konkrétním pokynům nebo zaregistroval potřebné informace za předpokladu, že jde o jasně formulovanou pomalou řeč. rozumí frázím a výrazům, které se vztahují k nejnaléhavějším potřebám (např. základní osobní a rodinné informace, nakupování, místopis, zaměstnání), pokud jsou vysloveny pomalu a zřetelně. 	<ul style="list-style-type: none"> poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> <i>tematické okruhy</i> osobní data informace o lidech informace o místech informace o čase, dnech rodina vlastnictví schopnosti, zájmy, koníčky, škola zvířata počasí denní režim jídlo studium telefonické hovory práce, domácí práce cestování nákupy <i>fonetika</i> zvuková výstavba slova 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí mluvenému projevu, který obsahuje osobní informace o lidech (jméno, věk, bydliště, zájmy) rozumí informacím z dialogu mezi dvěma rodilými mluvčími, jestliže pomalu a pečlivě vyslovují a užívají žákem probranou slovní zásobu rozumí pokynům, které jsou mu/jí pomalu a s pečlivou výslovností sdělovány, a řídí se krátkými a jednoduchými orientačními pokyny obvykle rozpozná téma diskuse, které je svědkem, pokud je vedena v pomalé, jasně artikulované řeči zachytí základní informace o místě, čase a okolnostech děje 	<ul style="list-style-type: none"> GG, ZSV, ČJ 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí krátkým, jednoduchým textům, které se týkají běžných konkrétních záležitostí a obsahují častou každodenní slovní zásobu nebo jazyk, podle potřeby se ve čtení vrací zpět. 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • inzeráty • prospekty • jídelní lístky • jízdni řády • orientační a informační tabule na veřejných místech • osobní dopisy a pohlednice • vzkazy • články z časopisů a novin ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým sdělením na pohlednicích, v dopisech týkajících se osob - nich a jiných běžných témat • vyhledá konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech • pochopí obvyklá značení a nápisy na orientačních a informačních tabulích na veřejných místech, tj. na ulici, v restauraci, na vlakovém nádraží atd. • rozpozná určité informace v jednodušších psaných materiálech, se kterými přichází do styku, jako jsou dopisy, brožury a krátké novinové články popisující události 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • monolog: podá jednoduchý popis lidí, informace o sobě i jiných, popis každodenních zvyklostí, toho, co má a nemá rád, vypráví jednoduchý příběh, atd., a to v podobě krátkého sledu jednoduchých frází a vět. • dialog: zapojí se do interakce v situacích, které mají jasnou strukturu a do krátkých rozhovorů za předpokladu, že mu/jí druhá strana pomůže v případě nutnosti, a že se týkají jeho/jejích základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu/jí známé. • zvládne jednoduché, rutinní výměny, klade otázky a odpovídá na ně, vyměňuje si názory a informace týkající se běžných témat v předvídatelných každodenních situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> • ústní projev <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • osobní údaje • představení se • libost, nelibost • srovnání • pozdravy a loučení • poděkování • pozvání • prosby • omluvy • cestování • ubytování • jídlo, stravování • nákupy • služby • veřejná doprava • dotazy na cestu • informace o množství, počtu, cenách atd. • zdraví • počasí • denní režim • studium • telefonické hovory • práce, domácí práce • informace o místech • informace o čase, dnech • rodina • vlastnictví • schopnosti, zájmy, koníčky, • škola • zvířata ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše sám sebe nebo jinou osobu, rodinu a osobní údaje, co dělá, kde žije, co má rád (a), vysvětlí, co se mu/jí na dané věci líbí nebo nelíbí • popíše skutečnosti, se kterými se každodenně setkává ve svém prostředí, např. lidi, různá místa, zážitky ze zaměstnání nebo studia • krátce popisuje události a činnosti • jednoduše popíše lidi, různá místa a věci, které lidé vlastní • popisuje plány a úmluvy, zvyky a rutiny, minulá jednání a osobní zážitky • pochopí otázky a pokyny, pokud jsou vysloveny velmi zřetelně a pomalu • řídí se jednoduchými orientačními pokyny • klade jednoduché otázky a na podobné odpovídá, pronáší jednoduchá sdělení v oblasti bezprostředních potřeb nebo ve vztahu k velmi běžným tématům a na podobná sdělení reaguje. popíše svůj denní režim včetně časového rozvrhu • klade otázky o sobě a o jiných lidech, o tom, kde žijí, koho znají, o věcech, které vlastní a na podobné otázky odpovídá • rozumí natolik, aby zvládl(a) jednoduchou, rutinní konverzační výměnu 		

	<ul style="list-style-type: none"> • základy zvukové stránky věty ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • jednoduché idiomy ○ <i>gramatika</i> • podstatná jména • základní pravidla používání členu • přídavná jména a míra vlastnosti • vyjadřování přítomnosti, minulosti a budoucnosti • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor • typy otázek 	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí dotazy a pokyny, které jsou mu/jí adresovány a jsou vysloveny pečlivě a pomalu a řídí se jednoduchými orientačními pokyny • požádá o různé věci a poskytuje je ostatním • klade otázky nebo odpovídá na jednoduše formulované přímé otázky (bez idiomatických spojení) pronesené velmi pomalu a s pečlivou výslovností v oblasti osobních údajů • formuluje návrhy a pozvání a adekvátně na ně reaguje • vyjádří souhlas i nesouhlas s ostatními 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše řadu jednoduchých frází a vět spojených jednoduchými spojkami • věty mají logickou návaznost a celkové sdělení je srozumitelné • písemnou formou požádá o osobní informace nebo je předá 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev ○ <i>tematické okruhy</i> • osobní údaje • osobní dopisy • krátký popis • pohlednice • formulář • dotazník • poděkování, omluva • vzkazy • plány • vyprávění ○ <i>pravopis</i> ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • jednoduché idiomy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • v souvislých větách píše o osobních údajích, běžných událostech, o různých lidech, místech, práci či studiu. • napíše sled jednoduchých frází a vět o své rodině, životních podmínkách, volném čase • napíše krátké a jednoduché smyšlené životopisy, • napíše velmi jednoduché osobní dopisy • zapíše čísla a data, jméno, národnost, adresu, věk, datum narození nebo příjezdu do země atd., např. při vyplňování dotazníku v průběhu registrace • zaznamená krátký vzkaz, vybere zásadní informace a přeformuluje je pro potřebu písemného záznamu. napíše krátké jednoduché poznámky a sdělení týkající se jeho/jejích základních potřeb. • vyplní jednoduchý formulář. 		

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí slyšenému projevu rodilého mluvčího natolik, aby vyhověl (a) konkrétním pokynům nebo zaregistroval potřebné 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním ○ <i>tematické okruhy</i> • plánování budoucích dějů • vyprávění o minulých dějích • vlastnictví 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí mluvenému projevu který obsahuje osobní informace o lidech, místech, věcech a dějích. rozumí informacím z dialogu mezi dvěma rodilými mluvčími, jestliže pečlivě 		

<p>informace, za předpokladu, že jde o jasně formulovanou pomalou řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí frázím a výrazům, které se vztahují k nejnaléhavějším potřebám (např. základní osobní a rodinné informace, nakupování, místopis, zaměstnání), pokud jsou vysloveny pomalu a zřetelně 	<ul style="list-style-type: none"> • schopnosti, zájmy, koníčky, • zaměstnání • telefonické hovory, vyřizování vzkazů • popis filmu, knihy, divadelního představení • cestování • hromadné dopravní prostředky • ubytování • stravování • nákupy • služby • veřejná doprava • dotazy na cestu • kulturní a společenské aspekty zemí mluvících studovaným jazykem ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova • zvuková výstavba věty 	<p>vyslovují a užívají žákem probranou slovní zásobu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pokynům, které jsou mu/jí s pečlivou výslovností sdělovány, a řídí se krátkými a jednoduchými orientačními pokyny • zachytí hlavní body v krátkých, zřetelných a jednoduchých vzkazech či hlášeníh • porozumí výzvám, varováním a radám, jsou-li pronesena zřetelně a pomalu a týkají se okruhu probrané slovní zásoby • obvykle rozpozná téma diskuse, které je svědkem, pokud je vedena v pomalé, jasně artikulované řeči zachytí základní informace o místě, čase a okolnostech děje • zachytí základní informace při poslechu jednoduché nahrávky z médií, pokud se týká známých témat a je přednesena zřetelně. rozpozná hlavní myšlenky televizních zpráv týkajících se událostí, nehod atd., pokud je komentář doprovázen obrazovým materiálem 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí krátkým, jednoduchým textům, které se týkají běžných konkrétních záležitostí a obsahují každodenní slovní zásobu nebo jazyk, včetně internacionalismů, jež existují v jeho/jejím mateřském jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním ○ <i>tematické okruhy</i> • osobní dopisy a emaily • různé typy inzerátů • prospekty, brožury • články z časopisu • příběhy, vyprávění • deník • recenze • jídelní lístky • recepty • jízdní řády • orientační a informační tabule na veřejných místech • osobní dopisy a pohlednice • formální dopis • vzkazy • realie zemí mluvících studovaným jazykem: život a tradice, rodina, vzdělávání, národní záliby a zvláštnosti ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním typům standardních dopisů a faxů (obsahujícím žádosti o informace, objednávky, potvrzení atd.) týkajících se běžných témat • rozumí krátkým, jednoduchým osobním dopisům • vyhledá určitý druh informací v běžných seznamech a požadovanou informaci z nich vybere (např. najde službu nebo řemeslníka ve zlatých stránkách) • pochopí obvyklá značení a nápisy na orientačních a informačních tabulích na veřejných místech, tj. na ulici, v restauraci, na vlakovém nádraží atd.; na pracovištích, kde se jedná o orientační tabule, pokyny, výstražné nápisy. • rozpozná určité informace v jednodušších psaných materiálech, se kterými přichází do styku - dopisy, brožury a krátké novinové články popisující události 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT III</i> <i>základní problémy sociokulturních rozdílů</i> integrováno do výuky 	

	<ul style="list-style-type: none"> • ustálené kolokace 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí směrnicím a pokynům, např. týkajícím se bezpečnosti, pokud jsou vyjádřeny jednoduchým jazykem. Porozumí jednoduchým návodům k přístrojům, se kterými se setkává v každodenním životě, např. u veřejného telefonu 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • monolog: podá jednoduchý popis nebo charakteristiku lidí, životních nebo pracovních podmínek, každodenních zvyklostí, svých názorů, postojů a pocitů, vypráví jednoduchý příběh, atd., a to v podobě krátkého sledu jednoduchých frází a vět • dialog: poměrně snadno se zapojí do interakce v situacích, které mají jasnou strukturu a do krátkých rozhovorů za předpokladu, že mu/jí druhá strana pomůže v případě nutnosti. zvládne jednoduché, rutinní výměny bez nadměrného úsilí, klade otázky a odpovídá na ně, vyměňuje si názory a informace týkající se běžných témat v předvídatelných každodenních situacích • komunikuje v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou, přímou výměnu informací o běžných rutinních záležitostech, které se týkají práce a volného času • vede velmi krátkou společenskou konverzaci, ale zřídka je schopen porozumět natolik, aby konverzaci sám(a) udržel(a) v chodu 	<ul style="list-style-type: none"> • ústní projev <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • informace o sobě a jiných lidech • zájem, nezájem • možnost, nemožnost • nabídky, návrhy • vyjádření nutnosti • pozvání a reakce na pozvání • ujednání a domluvy • iniciace a zakončení hovoru • omluvy, důvody a sliby • vyjadřování souhlasu, nesouhlasu • dotazy na názor • prosby, svolení • telefonické hovory, zanechávání vzkazu • stížnosti a žádosti • oblast osobní – cizí domov, krajina, společenské vztahy, blízcí lidé, spolupracovníci, umělecké předměty, domácí potřeby, vybavení pro sport a zábavu, zdraví, nehody, životní styl, netradiční dovolená, netradiční koníčky, recepty, romány, časopisy ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova • základy zvukové stránky věty ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • jednoduché idiomy ○ <i>gramatika</i> • podstatná jména • základní pravidla používání členu • přídavná jména a míra vlastnosti 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • přednese krátkou, předem nacvičenou přednášku na téma, které se vztahuje k jeho/jejímu každodennímu životu, stručně zdůvodní a vysvětlí své názory, plány a jednání • reaguje na jednoznačně formulované následné dotazy za předpokladu, že může požádat o jejich zopakování • naváže společenský kontakt: představí se, ovládá fráze pro pozdravy a loučení, vyjádří poděkování a další obraty běžné společenské interakce • obvykle dokáže porozumět zřetelně artikulovanému spisovnému ústnímu projevu, který je mu/jí přímo adresován a který se týká známých skutečností, pokud může občas požádat o zopakování nebo přeformulování • jednoduše vyjádří své pocity, a vyjádří poděkování, formuluje pozvání a na pozvání reaguje, činí návrhy a omlouvá se • u pohovoru odpovídá na jednoduché otázky a reaguje na jednoduchá sdělení • sdělí myšlenky a informace týkající se známých témat, pokud může občas požádat o objasnění otázky • jednoduchým způsobem diskutuje o otázkách praktického rázu, pokud je oslovován zřetelně, pomalu a přímo 		

	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřování přítomnosti, minulosti a budoucnosti vyjadřování budoucnosti otázka a zápor typy otázek pořádek slov časové a přípustkové věty 			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše různé druhy textů s použitím vhodných koherentních prostředků, věty mají logickou návaznost a celkové sdělení je srozumitelné písemnou formou požádá o osobní informace nebo je předá při písemné komunikaci rozlišuje formální a neformální styl 	<ul style="list-style-type: none"> písemný projev <ul style="list-style-type: none"> <i>tematické okruhy</i> pozdravy vzkazy přání blahopřání pozdání odpověď osobní dopis inzerát strukturovaný životopis popis recenze formulář dotazník vyprávění <i>pravopis</i> <i>lexikologie</i> slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy ustálené kolokace ustálená větná spojení jednoduché idiomy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> v souvislých větách píše o osobních údajích, běžných událostech, o různých lidech, místech práci nebo zážitcích spojených se studiem napiše velmi krátké a jednoduché popisy událostí a osobních zážitků písemně vyjádří svůj názor na film, knihu, oblíbené místo, restauraci a pod. napiše formou jednoduchých vět o svých plánech do budoucna (co zamýšlí dělat v nejbližších dnech s časovým rozvrhem; itinerář cesty nebo pracovní plán) napiše krátké a jednoduché smyšlené životopisy napiše velmi jednoduché osobní dopisy zapiše čísla a data, jméno, národnost, adresu, věk, datum narození nebo příjezdu do země atd., např. při vyplňování dotazníku v průběhu registrace zaznamená krátký vzkaz, vybere zásadní informace a přeformuluje je pro potřebu písemného záznamu. napiše krátké jednoduché poznámky a sdělení týkající se jeho/jejích základních potřeb 		

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
3. ročník, septima				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí nekomplikovaným faktografickým informacím týkajícím se věcí každodenního života a zaměstnání, rozpozná jak obecná sdělení, tak specifické podrobnosti za předpokladu, že jde o 	<ul style="list-style-type: none"> poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> <i>tematické okruhy</i> televizní programy technické informace, návody, manuály hlášení na letišti, veřejné dopravě a jiných veřejných místech diskuze 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> zachytí hlavní myšlenky televizních programů týkajících se známých témat, pokud je tempo řeči poměrně pomalé a výslovnost jasná chápe jednoduché technické informace, jako je návod k obsluze předmětů každodenní potřeby 		

<p>zřetelnou výslovnost, všeobecně známý přízvuk a předem očekávané téma</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd., a to včetně krátkých vyprávění 	<p>○ <i>fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zvuková výstavba slova • zvuková výstavba věty 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí podrobným orientačním pokynům. porozumí hlášením na letišti, v dopravních prostředcích, na veřejných místech, pokud jsou vysloveny zřetelně, ve spisovném jazyce • dokáže sledovat hlavní myšlenky delší diskuse, které je svědkem, za předpokladu, že řeč je spisovná a zřetelná 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí nekomplikovaným faktografickým textům vztahující se k tématům žákova oboru a zájmu 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním ○ <i>tematické okruhy</i> • popis kulturních a společenských akcí a událostí • životní situace a problémy • technický popis a manuály • programy akcí a událostí • pravidla • horoskopy • testy a dotazníky • novinové články • populárně naučné články • články z časopisů na odbornější téma • recenze • oblast vzdělávací – primární, sekundární a terciární školství v ČR a v zemích studovaného jazyka, naučné společnosti a kluby, profesní instituce, povolání a tituly vzdělávacích institucí, studentské shromáždění, vybavení učeben, práce v učebnách, debaty a diskuse, anotace, výtahy • reálie zemí mluvících studovaným jazykem: politické a ekonomické postavení ve světě, stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury, aktuální události a dění většího významu ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • jednoduché idiomy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí natolik popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech, že si může pravidelně dopisovat s přítelem • přehledně delší text, najde potřebné informace a shromáždí informace z různých částí textu nebo z různých textů, aby splnil určitou úlohu • najde důležité informace v materiálech každodenního života, jakými jsou dopisy, brožury a krátké úřední dokumenty, a porozumí jim 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT III</i> <p><i>psychosociální a spekty interkulturality integrováno do výuky</i></p>	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • monolog: jednoduše formuluje popis mnohých témat z oblasti svého zájmu, přičemž je prezentuje jako lineární sled myšlenek • dialog: komunikuje o rutinních záležitostech, které se vztahují k jeho/jejím zájmům a profesní sféře. Získá a předá, ověří a potvrdí si informace. Využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka, aby si poradil (a) s většinou situací, které mohou nastat při cestování. Zapojí se do hovoru o tématech, která mu/jí jsou známá, vyjadřuje osobní názory a vyměňuje informace týkající se známých témat, osobních zájmů nebo každodenního života (např. rodiny, koníčků, cestování a aktuálních událostí) 	<ul style="list-style-type: none"> • ústní projev <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • osobní události • osobní problémy • společenské problémy • kulturní události • blízcí lidé • generační rozdíly • studium • problémy v domácnosti • vybavení pro sport a zábavu • sporty a pravidla • dovolená • cestování • práce, firmy • domov • krajina • zvyky a tradice ČR • veřejné služby • oblast společenská – příroda, životní prostředí, ekologie, globální problémy, věda a technika, pokrok • životní styl v zemích mluvících studovaným jazykem ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova • základy zvukové stránky věty ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • idiomy ○ <i>gramatika</i> • podstatná jména • základní zásady používání členu • přídavná jména a míra vlastnosti • vyjadřování přítomnosti, minulosti a budoucnosti • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor • typy otázek • pořádek slov • složené souvětí • časové a přípustkové věty • trpný a činný rod • infinitivy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • podá jednoduše formulovaný popis události z oblasti svého zájmu • poměrně plynule zvládne nekomplikované vyprávění nebo popis jako lineární sled myšlenek • podrobně popíše zážitky zachycující pocity a reakce • vylíčí své sny, naděje a ambice • s určitou mírou sebedůvěry vyměňuje, ověřuje a potvrzuje nahromaděné faktografické informace o známých rutinních i méně rutinních záležitostech ve svém oboru. popíše, jak se něco dělá, a dává podrobné pokyny • vede předem připravený pohovor, ověří a potvrdí informace, ačkoli občas musí požádat o zopakování, pokud druhá osoba reaguje rychle nebo obsírně • bez přípravy se zapojí do rozhovorů týkajících se známých témat • sleduje v rozhovoru na běžná témata zřetelně artikulovaný ústní projev, který je mu/jí adresován, ačkoli občas musí požádat o zopakování určitých slov a frází • setrvá v rozhovoru nebo diskusi, ale občas jeho/její projev nebude zcela srozumitelný • vysvětlí, proč je něco problematické, co se mu líbí, nelíbí, poskytne argumenty pro svůj názor. stručně komentuje názory druhých • srovnává různé alternativy, diskutuje o tom, co se má dělat, kam se má jít, kdo nebo co se má vybrat atd., jak se má zorganizovat daná událost (např. výlet) • zdvořilým způsobem vyjádří své přesvědčení, názor, souhlas či nesouhlas • vyřídí většinu záležitostí, které mohou nastat při cestování, jako je zajištění cesty nebo ubytování nebo jednání s úřady během pobytu v cizině. • vyrovná se s méně běžnými situacemi v obchodech, vyjádří stížnost 	
--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> vyřeší většinu situací, které mohou nastat při zajišťování cesty prostřednictvím cestovní kanceláře nebo při vlastním cestování, např. zeptá se spolucestujícího, kde má vystoupit na cestě na neznámé místo 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů 	<ul style="list-style-type: none"> písemný projev <ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy úřední dopis podrobný životopis vypravování formulář pozvání podrobný popis <ul style="list-style-type: none"> pravopis lexikologie slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy ustálené kolokace ustálená větná spojení idiomy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše velmi jednoduše členěné a podrobné popisy týkající se různých témat v oblasti jeho/jejího zájmu. popíše zážitek a vyličí své pocity a své reakce v jednoduchém souvislém textu napiše popis události, nedávného výletu, ať skutečného, či smyšleného vypráví příběh vyplní formulář, napiše životopis napiše středně dlouhé osobní dopisy popisující zážitky, pocity a události. napiše pozvání nebo na pozvání reaguje. 	<ul style="list-style-type: none"> PT II globální problémy, jejich příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> miniprojekt

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Metody a formy práce
4. ročník, oktáva				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře. porozumí hlavním myšlenkám spisovné řeči, živé nebo vysílané, jak na známá, tak méně známá témata, se kterými se v životě běžně setkává porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích. 	<ul style="list-style-type: none"> poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy televizní a rozhlasové pořady rozhovory příběhy cestování každodenní problémy životní styl v zemích mluvčích studovaným jazykem sport koníčky, osobní zájmy neformální rozhovory pracovní rozhovory fonetika zvuková výstavba slova zvuková výstavba věty 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> z velké části porozumí mnoha televizním programům, které se týkají témat ve sféře osobního zájmu, jakými jsou rozhovory, krátké přednášky a zpravodajství, pokud jsou předneseny relativně pomalu a jasně s porozuměním sleduje mnohé filmy, ve kterých obraz a děj přispívají do značné míry k pochopení příběhu a které obsahují jasný, nekomplikovaný jazyk. rozumí informačnímu obsahu většiny nahraného nebo vysílaného materiálu týkajícího se témat osobního zájmu v jasně artikulovaném spisovném jazyce, smyslu rozhlasového zpravodajství a jednoduchých nahrávek týkajících se běžných témat, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně 		

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním na uspokojivé úrovni nekomplikované faktografické texty vztahující se k tématům jeho/jejího oboru a zájmu porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, média a encyklopedie čte s porozuměním literaturu v anglickém jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> <i>tematické okruhy</i> cestopisy knižní průvodce realie zemí mluvících studovaným jazykem: vztahy s ČR, literatura, významná díla a autoři, věda, technika, sport, umění, významné osobnosti, díla, úspěchy. jazykové zvláštnosti a odlišnosti, média a jejich účinky na jednotlivce a společnost. aktuální události a dění většího významu. autentické materiály – tisk, rozhlas, film. oblast veřejná – veřejné instituce, veřejná oznámení, úřady, úřední dopisy, hlavní politické strany a orgány, veřejná jednání, veřejné služby, pasy, oprávnění, vystoupení, soutěže oblast pracovní – státní správa, firmy, průmysl, zemědělství, méně časté profese, nástroje a zařízení, pracovní události, pracovní smlouva, obchodní dopis, reklamní materiály, návody, popis práce, bezpečnost práce <i>lexikologie</i> slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy ustálené kolokace idiomy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných textech vyjadřujících názory a argumenty rozpozná linii argumentace ve zpracování prezentovaného problému, i když ne vždy do podrobností rozpozná významné myšlenky v jednoduchých novinových článcích týkajících se běžných témat porozumí jasně napsaným, jednoduše formulovaným návodům týkajícím se nějakého zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT II vzdělávání v Evropě a ve světě</i> integrováno do výuky <i>PT V účinky mediální produkce a vliv médií</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozbor textu, diskuse
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> monolog: formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu přednese souvislý projev na zadané téma poměrně plynule, 	<ul style="list-style-type: none"> ústní projev <ul style="list-style-type: none"> <i>tematické okruhy</i> studium, škola společenské a osobní vztahy sport soutěže práce školství v ČR a anglicky mluvících zemích veřejné služby veřejné instituce kulturní témata - film, hudba, umění 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vylíčí podrobnosti nepředvídatelných událostí, např. nehody vypráví příběh nebo přiblíží obsah knihy či filmu a vylíčí své reakce rozvine argumentaci natolik dobře, že se většinou dá bez problémů sledovat stručně zdůvodňuje a vysvětluje své názory, plány a jednání přednese předem připravenou, jednoduše formulovanou přednášku na známé téma, a to 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT V mediální produkty a jejich významy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> mini projekt prezentace

<p>souvisle a jednoduše formuluje popis mnohých témat z oblasti svého zájmu, přičemž je prezentuje jako lineární sled myšlenek</p> <ul style="list-style-type: none"> • osloví publikum a jasně a zřetelně sdělí potřebné informace • dialog: adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů • reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> • politika • zdraví • nehody • životní styl • peníze • životní prostředí • globální problémy • věda a technika • překvapení, štěstí, smutek • zájem a lhostejnost • oblast osobnostní - identita, způsob vnímání sebe sama, světonázor • kulturní a společenské rozdíly mezi ČR a zeměmi mluvícími studovaným jazykem ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova • základy zvukové struktury vět ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • jednoduché idiomy ○ <i>gramatika</i> • podstatná jména • základní pravidla používání členu • přídavná jména a míra vlastnosti • vyjadřování přítomnosti, minulosti a budoucnosti • otázka a zápor • typy otázek • pořádek slov • složené souvětí • kondicionály • časové a přípustkové věty • trpný a činný rod • infinitivy 	<p>natolik jasně, že jej lze téměř celou dobu bez potíží sledovat</p> <ul style="list-style-type: none"> • zodpovídá následné dotazy, ale někdy musí požádat o jejich zopakování, zejména pokud jsou vysloveny rychle • shrne a uvede svůj názor na literární či filmové dílo, článek, přednášku, interview nebo dokumentární pořad a zodpoví otázky týkající se dalších podrobností • poskytne konkrétní informace, které jsou požadovány u pohovoru nebo při konzultaci (např. popíše lékaři příznaky), ale činí tak s omezenou přesností • u pohovoru nebo při konzultaci se do určité míry chopí iniciativy (např. začne nové téma), ale v interakci je značně závislý na dotazovateli • vyjadřuje pocity jako jsou překvapení, štěstí, smutek, zájem a lhostejnost a na podobné pocity reaguje • sděluje osobní názory a ptá se na podobné názory v diskusi týkající se témat v okruhu jeho/jejího zájmu • zapojí se do běžné formální diskuse týkající se známého tématu, která je vedena ve srozumitelném spisovném jazyce a ve které jde o výměnu faktografických informací, přijímání pokynů nebo o řešení problémů praktického rázu • vyjadřuje své myšlenky týkající se abstraktních nebo kulturních témat, jakými jsou hudba a film 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • sdělí informace a myšlenky týkající se jak abstraktních tak 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev ○ <i>tematické okruhy</i> • úvaha • esej • odborný popis • vzkazy • osobní dopisy • recenze • formální styl: žádost, stížnost • zpráva • článek ○ <i>pravopis</i> 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznamená vzkazy týkající se dotazů a vysvětlení problémů. slyšené přeformuluje do písemné formy • napíše krátká sdělení obsahující jednoduché informace bezprostředně důležité pro přátele, pracovníky ve službách, učitele a ostatní lidi, kteří jsou součástí jeho/jejího každodenního života a srozumitelně přitom vyjádří, co považuje za důležité 		

<p>konkrétních témat, ověří si informace a zeptá se na problémy nebo problémy poměrně přesně vysvětlí</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše osobní dopisy a poznámky, požaduje a sdělí jednoduché, bezprostředně důležité informace a vysvětlí, co považuje za důležité • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma 	<p>o <i>lexikologie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení 	<ul style="list-style-type: none"> • v osobních dopisech sdělí zprávy a vyjádří myšlenky o abstraktních nebo kulturních tématech, jakými jsou hudba a filmy • napíše formální dopis, v kterém vyjádří žádost, stížnost či reakce na podobné dopisy • píše krátká jednoduchá pojednání týkající se témat, která ho/ji zajímají • shrne nashromážděné faktografické informace týkající se běžných i méně běžných záležitostí v rámci jeho/jejího oboru, napíše o nich zprávu a vyjádří o nich svůj názor 		
---	--	--	--	--

5.1.2.2 Cizí jazyk 2

Cizí jazyk 2 navazuje ve studijním oboru 79 – 41 - K/81 Gymnázium v kvintě na předmět Další cizí jazyk, který žák absoluuje během základního vzdělávání v tercii až kvartě.

Ve studijním oboru 79 – 41 - K/41 Gymnázium volí s ohledem na organizační, personální a ekonomické možnosti školy z nabídky jazyků, která je pro daný rok daná.

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Německý jazyk se řadí do vzdělávacího oboru „Cizí jazyky“ a naplňuje vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“.

Cílem předmětu je neustále prohlubovat znalosti a jazykové dovednosti a zároveň získat fundament a žádoucí návyky sloužící k dalšímu rozvíjení v německém jazyce i po ukončení studia na gymnáziu.

Předmět Německý jazyk odpovídá charakteristice Dalšího cizího jazyka v RVP G. Obsahem předmětu je výuka německého jazyka na úrovni, jejíž označení vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky: vstupní úroveň je minimálně A1 a cílová úroveň minimálně B1.

Předmět se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 3+3+3+3 hodiny týdně.

Žáci jsou v prvním ročníku rozděleni podle vstupní úrovně do skupin.

Učitelé si volí učebnici a další výukové materiály pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Na vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk navazuje ve 3. a 4. ročníku (resp. septimě a oktávě) obsah profesního předmětu Německý jazyk – profesní.

Vyučovací hodiny v předmětu Německý jazyk jsou organizovány do 45 minutových bloků. Předmět je vyučován v dělených skupinách a obvykle se vyučuje v jazykových laboratořích.

Předmět má významné mezipředmětové vztahy k českému jazyku, ostatním cizím jazykům, okrajově také k základům společenské výchovy a geografie.

Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Francouzský jazyk se řadí do vzdělávacího oboru „Cizí jazyky“ a naplňuje vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“. Cílem předmětu je neustále prohlubovat znalosti a jazykové dovednosti a zároveň získat fundament a žádoucí návyky sloužící k dalšímu rozvíjení ve francouzském jazyce i po ukončení studia na gymnáziu.

Předmět Francouzský jazyk odpovídá charakteristice Dalšího cizího jazyka v RVP G. Obsahem předmětu je výuka francouzského jazyka na úrovni, jejíž označení vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky s počáteční nulovou znalostí jazyka a cílovou úrovní B1.

Předmět se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 3+3+3+3 hodiny týdně.

Učitelé si volí učebnici a další výukové materiály pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Na vzdělávací obsah předmětu Francouzský jazyk navazuje ve 3. a 4. ročníku (resp. septimě a oktávě) obsah volitelného předmětu Francouzský jazyk – profesní.

Hlavním předmětem je nácvik komunikačních dovedností ve francouzském jazyce. To znamená dovedností receptivních – poslech, četba a porozumění, dále dovedností produktivních – schopnost vyjádřit se písemně i ústně, prezentovat výsledek samostatné práce, interaktivních – schopnost reakce v určité komunikační situaci a v neposlední řadě také mediačních – schopnost porozumět mluvenému nebo čtenému textu v médiích.

Vyučovací hodiny v předmětu Francouzský jazyk jsou organizovány do 45 minutových bloků. Většina hodin francouzského jazyka probíhá v jazykových laboratořích vybavených audiovizuální technikou.

Předmět má významné mezipředmětové vztahy k českému jazyku, ostatním cizím jazykům, okrajově také k základům společenské výchovy a geografie.

Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Ruský jazyk se řadí do vzdělávacího oboru „Cizí jazyky“ a naplňuje vzdělávací oblast „Jazyk a jazyková komunikace“. Cílem předmětu je neustále prohlubovat znalosti a jazykové dovednosti a zároveň získat fundament a žádoucí návyky sloužící k dalšímu rozvíjení v ruském jazyce i po ukončení studia na gymnáziu.

Předmět Ruský jazyk odpovídá charakteristice Dalšího cizího jazyka v RVP G.

Obsahem předmětu je výuka ruského jazyka na úrovni, jejíž označení vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky s počáteční nulovou znalostí jazyka a cílovou úrovní B1.

Předmět se vyučuje ve všech ročnících vyššího stupně gymnázia a je mu určena hodinová dotace 3+3+3+3 hodiny týdně.

Žáci se učí z učebnic ruských a českých autorů, doplněných audiovizuálními pomůckami a množstvím dalších doplňkových materiálů. Formy práce podporují rozvoj učení,

interakci, řešení problémů, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Na vzdělávací obsah předmětu Ruský jazyk navazuje ve 3. ročníku, septimě a 4. ročníku, oktávě obsah volitelného předmětu Ruský jazyk - profesní.

Hlavním předmětem je nácvik komunikačních dovedností v ruském jazyce. To znamená dovedností receptivních – poslech, četba a porozumění, dále dovedností produktivních – schopnost vyjádřit se písemně i ústně, prezentovat výsledek samostatné práce, interaktivních – schopnost reakce v určité komunikační situaci a v neposlední řadě také mediačních – schopnost porozumět mluvenému nebo čtenému textu v médiích.

Vyučovací hodiny v předmětu Ruský jazyk jsou organizovány do 45 minutových bloků. Většina hodin ruského jazyka probíhá v jazykových laboratořích vybavených audiovizuální technikou.

Důraz také klademe na rozvíjení kognitivních schopností (gramatických, lexikálních a fonetických). Motivaci k výuce jazyků posilujeme zařazováním literatury a studiem reálií. Žáci poznávají kulturu jiných zemí, učí se chápat a tolerovat její odlišnosti. Získávají tak dobrý základ pro život v evropském, ale i světovém prostoru.

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětech: Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk

Kompetence k učení

- učitel seznamuje žáky k využívání různých metod a technik při osvojování jazykových dovedností a vede je k tomu, aby je používali ve výuce i při samostudiu
- kde je to možné, učitel poskytuje žákům prostor pro vlastní postup práce
- učitel zadává úkoly, k nimž žáci vyhledávají a zpracovávají informace z rozmanitých zdrojů
- učitel pravidelně zařazuje úlohy, k jejichž řešení je nezbytná práce se slovníky, referenčními příručkami a dalšími zdroji
- hodnocením výsledků dosažených žáky učitel napomáhá k rozvoji sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- žákům je umožněno seznamovat se s novým učivem za pomoci různých metod a prostředků
- práci s jazykovým materiálem různé obtížnosti jsou žáci vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu textu
- učitel používá pracovních listů a sešitů k upevnění učiva, stejně tak jako k učení se rozpoznávat problémy, analyzovat je a nacházet vhodné kroky k jejich řešení
- ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě a jsou k jejich řešení vedeni za využití různých forem výuky (samostatná práce, párová, skupinová)
- při práci v párech a skupinách vede učitel žáky ke vhodnému rozdělení práce
- při samostatné práci učitel klade důraz na rozložení práce do dílčích kroků
- učitel využívá při výuce cizího jazyka raději konkrétního kontextu než užívání frází a vět mimo jakoukoliv souvislost
- žáci jsou nabádáni k ověřování správnosti získaných jazykových dovedností za pomoci autentického cizojazyčného materiálu

Kompetence komunikativní

- učitel nechává prostor k nalezení správné formulace, k diskuzi mezi žáky i k diskuzi mezi žákem a učitelem
- učitel pravidelně zadává úkoly v podobě referátů na dané téma, které žák následně prezentuje
- ke komunikaci s rodilými mluvčími, či anglicky mluvícími cizinci dostávají žáci příležitost v rámci zahraničních zájezdů organizovaných školou
- vždy, když je to možné, vede učitel výuku v cizím jazyce a posiluje tím vůli žáků vyjadřovat se ve vyučovaném jazyce
- učitel upozorňuje na možnosti příjmu dostupných médií ve vyučovaném jazyce, čímž rozvíjí receptivní dovednosti v cizím jazyce
- prací s rozmanitými druhy textů učitel napomáhá žákovi orientovat se a rozumět různým druhům sdělení, stejně tak se kultivovaně, jasně a přiměřeně vyjádřit k různým textům a v rozmanitých situacích
- učitel podněcuje žáky k vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako k umění naslouchat názorům druhých a k toleranci odlišných názorů
- v rámci jazykové výuky vede učitel žáky k přesnému používání odborné jazykové terminologie
- při práci s jazykovým materiálem vede učitel žáky k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností

Kompetence sociální a personální

- vhodným časovým i obsahovým rozložením učiva napomáhá učitel stanovování reálných cílů ve výuce cizího jazyka
- učitel usměrňuje a řídí práci žáků tak, aby jimi zvolené postupy a metody odpovídaly jejich možnostem
- učitel podporuje sebevědomé vyjadřování žáků, které se opírá o jasné argumenty a ověřená fakta
- učitel vybízí k diskuzi na zadané téma, ke konstruktivní kritice druhých, stejně tak jako úctě, toleranci a empatii při diskuzi
- učitel zařazuje párovou a skupinovou formu práce, kterou žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat, respektovat potřeby druhých, chápat nutnost efektivní spolupráce pro úspěšný výsledek celého týmu
- učitel pomáhá nahlížet na jazykový materiál z různých úhlů pohledu tak, aby byl žák schopen odhalit širší souvislosti a účel textu či sdělení

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni ke spolupráci uvnitř třídního kolektivu a učitel podporuje, pokud to situace dovoluje, pomoc slabšímu, či komukoliv, kdo pomoc potřebuje
- učitel vybízí žáky k otevřenosti a upřímnosti, podněcuje žáky, aby se nebáli konzultovat nápravu svých chyb a aby naopak byli tolerantní k chybám ostatních
- při plnění úkolů hodnotí učitel nejen samotný výsledek, ale také způsob jeho získání
- při práci s autentickým jazykovým materiálem učitel dbá na zařazování tematiky lidských práv, tolerance, udržitelnosti životního prostředí, či materiálů, které napomáhají k poznání odlišných hodnotových a názorových proudů
- učitel zadává úkoly, ve kterých se žáci vyjadřují ke společenským a kulturním otázkám, či problémům spojeným s udržitelností životního prostředí

- učitel seznamuje žáky se základními aspekty zemí, jejichž jazyk se učí a vybízí ke srovnávání s realitou v ČR
- učitel vybízí ke sledování aktuálního dění ve světě

Kompetence k podnikavosti

- žáci jsou motivováni k učení se cizímu jazyku jako nezbytnému předpokladu pro studium na vysoké škole, v souvislosti s možnostmi studia v zahraničí, s požadavky na uchazeče o zaměstnání. Žáci jsou také seznamováni s možnostmi absolvování mezinárodních jazykových zkoušek
- pravidelným zadáváním domácích úloh vytváří u žáků žádoucí studijní a pracovní návyky
- učitel podporuje kreativitu, aktivitu žáků a obzvláště oceňuje každou snahu nad rámec zadané práce

Doplňkovými aktivitami (četba v originále, exkurze, filmy, setkání s rodilými mluvčími vyučovaného jazyka apod.) učitel ukazuje žákům přínos znalosti cizího jazyka.

Průřezová témata předmětů Anglický jazyk 2, Německý jazyk 2, Francouzský jazyk, Ruský jazyk

PT II – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Předmět:	PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i>			miniprojekt	
<i>vzdělávání v Evropě a ve světě</i>				integrováno do výuky

PT III – Multikulturní výchova

Předmět:	PT: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>základní problémy sociokulturních rozdílů</i>		integrováno do výuky		
<i>psychosociální aspekty interkulturality</i>			integrováno do výuky	

PT V – Mediální výchova

Předmět:	PT: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
mediální produkty a jejich významy				miniprojekt prezentace
účinky mediální produkce a vliv médií				rozběr textu, diskuze

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí slyšenému projevu rodilého mluvčího natolik, aby vyhověl (a) konkrétním pokynům nebo zaregistroval potřebné informace za předpokladu, že jde o jasně formulovanou pomalou řeč • rozumí frázím a výrazům, které se vztahují k nejnaléhavějším potřebám (např. základní osobní a rodinné informace, nakupování, místopis, zaměstnání), pokud jsou vysloveny pomalu a zřetelně 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • osobní data • informace o lidech • informace o místech • informace o čase, dnech • rodina • vlastnictví • schopnosti, zájmy, koníčky • škola • zvířata • počasí • denní režim • studium • telefonické hovory • práce, domácí práce • cestování • nákupy ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova • zvuková výstavba věty 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí mluvenému projevu, který obsahuje osobní informace o lidech (jméno, věk, bydliště, zájmy), informacím z dialogu mezi dvěma rodilými mluvčími, jestliže pomalu a pečlivě vyslovují a užívají žákem probranou slovní zásobu • rozumí pokynům, které jsou mu/jí pomalu a s pečlivou výslovností sdělovány a řídí se krátkými a jednoduchými orientačními pokyny 	<ul style="list-style-type: none"> • Z, ZSV, ČJ 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí krátkým, jednoduchým textům, které se týkají běžných konkrétních záležitostí a obsahují častou každodenní slovní zásobu nebo jazyk, podle potřeby se ve čtení vrací zpět 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • inzeráty • prospekty • jídelní lístky • jízdní řády • orientační a informační tabule na veřejných místech • osobní dopisy a pohlednice • vzkazy • články z časopisů a novin ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým sdělením na pohlednicích, v dopisech týkajících se osobních a jiných běžných témat • vyhledá konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech • pochopí obvyklá značení a nápisy na orientačních a informačních tabulích na veřejných místech, tj. na ulici, v restauraci, na vlakovém nádraží atd. • rozpozná určité informace v jednodušších psaných materiálech, se kterými 		

	<ul style="list-style-type: none"> • ustálené kolokace 	<p>přichází do styku, jako jsou dopisy, brožury a krátké novinové články popisující události</p>		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • monolog: podá jednoduchý popis lidí, informace o sobě i jiných lidech, popis každodenních zvyklostí, toho, co má a nemá rád, vypráví jednoduchý příběh, atd., a to v podobě krátkého sledu jednoduchých frází a vět. • dialog: zapojí se do interakce v situacích, které mají jasnou strukturu, a do krátkých rozhovorů za předpokladu, že mu/jí druhá strana pomůže v případě nutnosti, a že se týkají jeho/jejích základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu/jí známé. • zvládne jednoduché, rutinní výměny, klade otázky a odpovídá na ně, vyměňuje si názory a informace týkající se běžných témat v předvídatelných každodenních situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> • ústní projev <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • osobní údaje • představení se • pozdravy a loučení • poděkování • pozvání • prosby • omluvy • cestování • ubytování • veřejná doprava • dotazy na cestu • denní režim • telefonické hovory • práce, domácí práce • informace o místech • informace o čase, dnech • rodina • oblast osobnostní – • zájmy, koníčky, názory a postoje k blízkému okolí • škola • zvířata ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova • základy zvukové stránky věty ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • jednoduché idiomy ○ <i>gramatika</i> • podstatná jména • základní zásady používání členu • přídavná jména a míra vlastnosti • vyjadřování přítomnosti, minulosti a budoucnosti • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše sám sebe nebo jinou osobu, rodinu a osobní údaje, co dělá, kde žije, co má rád (a) • popíše skutečnosti, se kterými se každodenně setkává ve svém prostředí, např. lidi, různá místa • krátce popisuje události a činnosti. Jednoduše popíše lidi, různá místa a věci, které lidé vlastní • pochopí otázky a pokyny, pokud jsou vysloveny velmi zřetelně a pomalu • řídí se jednoduchými orientačními pokyny • klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá, pronáší jednoduchá sdělení v oblasti bezprostředních potřeb nebo ve vztahu k velmi běžným tématům a na podobná sdělení reaguje • popíše svůj denní režim, včetně časového rozvrhu • klade otázky o sobě a o jiných lidech, o tom, kde žijí, koho znají, o věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. • rozumí natolik, aby zvládl(a) jednoduchou rutinní konverzační výměnu • pochopí dotazy a pokyny, které jsou mu/jí adresovány a jsou vysloveny pečlivě a pomalu, řídí se jednoduchými orientačními pokyny • požádá o různé věci a poskytuje je ostatním. • klade otázky nebo odpovídá na jednoduše formulované přímé otázky (bez idiomatičtých spojení) pronesené velmi pomalu a s pečlivou výslovností v oblasti osobních údajů. • formuluje návrhy a pozvání a adekvátně na ně reaguje 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše řadu jednoduchých frází a vět spojených jednoduchými spojkami. Věty mají 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • osobní údaje • osobní dopisy • krátký popis 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • v souvislých větách píše o osobních údajích, běžných událostech, o různých lidech, místech, práci či studiu. 		

<p>logickou návaznost a celkové sdělení je srozumitelné.</p> <ul style="list-style-type: none"> • písemnou formou požádá o osobní informace nebo je předá. 	<ul style="list-style-type: none"> • pohlednice • formulář • dotazník • poděkování, omluva • vzkazy • plány • vyprávění ○ <i>pravopis</i> ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • jednoduché idiomy 	<ul style="list-style-type: none"> • napíše sled jednoduchých frází a vět o své rodině, životních podmínkách, volném čase • napíše velmi jednoduché osobní dopisy • zapíše čísla a data, jméno, národnost, adresu, věk, datum narození nebo příjezdu do země atd., např. při vyplňování dotazníku v průběhu registrace • zaznamená krátký vzkaz, vybere zásadní informace a přeformuluje je pro potřebu písemného záznamu. • napíše krátké jednoduché poznámky a sdělení týkající se jeho/jejích základních potřeb • vyplní jednoduchý formulář 		
---	--	---	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí slyšenému projevu rodilého mluvčího natolik, aby vyhověl (a) konkrétním pokynům nebo zaregistroval potřebné informace, za předpokladu, že jde o jasně formulovanou pomalou řeč • rozumí frázím a výrazům, které se vztahují k nejnáléhavějším potřebám (např. základní osobní a rodinné informace, nakupování, místopis, zaměstnání), pokud jsou vysloveny pomalu a zřetelně 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním ○ <i>tematické okruhy</i> • plánování budoucích dějů • vyprávění o minulých dějích • schopnosti, zájmy, koníčky • cestování • služby, nákupy • zaměstnání • telefonické hovory, vyřizování vzkazů • dotazy na cestu • kulturní a společenské aspekty zemí mluvících studovaným jazykem ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova • zvuková výstavba věty 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí mluvenému projevu, který obsahuje osobní informace o lidech, místech, věcech a dějích • rozumí pokynům, které jsou mu/jí s pečlivou výslovností sdělovány, řídí se krátkými a jednoduchými orientačními pokyny • zachytí hlavní body v krátkých, zřetelných a jednoduchých vzkazech či hlášeníh • porozumí výzvám, varováním a radám, jsou-li proneseny zřetelně a pomalu a týkají se okruhu probrané slovní zásoby • obvykle rozpozná téma diskuse, které je svědkem, pokud je vedena v pomalé, jasně artikulované řeči zachytí základní informace o místě, čase a okolnostech děje • zachytí základní informace při poslechu jednoduché nahrávky z médií, pokud se týká známých témat a je přednesena zřetelně 	<ul style="list-style-type: none"> • Z, ZSV, ČJ 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí krátkým, jednoduchým textům, 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním ○ <i>tematické okruhy</i> 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním typům standardních dopisů a faxů 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT III</i> 	

<p>kteř se týkají běžných konkrétních záležitostí a obsahují každodenní slovní zásobu nebo jazyk, včetně internacionalismů, které existují v jeho/jejím mateřském jazyce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osobní dopisy a emaily • různé typy inzerátů • prospekty, brožury • články z časopisu • příběhy, vyprávění • deník • jídelní lístky • recepty • jízdní řády • orientační a informační tabule na veřejných místech • osobní dopisy a pohlednice • formální dopis • vzkazy • oblast veřejná – zboží, nálepky a obaly, veřejná doprava, jízdní řády, divadlo, kino, programy, zábavní podniky, restaurace, jídelničky, hotely, formuláře, oznámení, letáky • realie zemí mluvících studovaným jazykem: život a tradice, rodina, vzdělávání, národní záluby a zvláštnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace 	<p>(obsahujícím žádosti o informace, objednávky, potvrzení atd.) týkajících se běžných témat</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkým, jednoduchým osobním dopisům • vyhledá určitý druh informací v běžných seznamech a požadovanou informaci z nich vybere (např. najde službu nebo řemeslníka ve Zlatých stránkách) • pochopí obvyklá značení a nápisy na orientačních a informačních tabulích na veřejných místech, tj. na ulici, v restauraci, na vlakovém nádraží atd., na pracovištích, kde se jedná o orientační tabule, pokyny, výstražné nápisy • rozpozná určité informace v jednodušších psaných materiálech, se kterými přichází do styku, jako jsou dopisy, brožury a krátké novinové články popisující události 	<p><i>základní problémy sociokulturních rozdílů</i> integrováno do výuky</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • monolog: podá jednoduchý popis nebo charakteristiku lidí, životních nebo pracovních podmínek, každodenních zvyklostí, vypráví jednoduchý příběh, atd. , a to v podobě krátkého sledu jednoduchých frází a vět • dialog: poměrně snadno se zapojí do interakce v situacích, které mají jasnou strukturu, a do krátkých rozhovorů za předpokladu, že mu/jí druhá strana pomůže v případě nutnosti • zvládne jednoduché, rutinní výměny bez nadměrného úsilí, klade otázky a odpovídá na ně, vyměňuje si názory a 	<ul style="list-style-type: none"> • ústní projev <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • informace o sobě a jiných lidech • zájem, nezájem • možnost, nemožnost • nabídky, návrhy • vyjádření nutnosti • pozvání a reakce na pozvání • ujednání a domluvy • iniciace a zakončení hovoru • omluvy, důvody a sliby • vyjadřování souhlasu, nesouhlasu • dotazy na názor • prosby, svolení • telefonické hovory, zanechávání vzkazu • oblast veřejná – služby, obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly, veřejná doprava, jízdní řády, 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • naváže společenský kontakt: představí se, ovládá fráze pro pozdravy a loučení, vyjádří poděkování a další obraty běžné společenské interakce • obvykle dokáže porozumět zřetelně artikulovanému spisovnému ústnímu projevu, který je mu/jí přímo adresován a který se týká známých skutečností, pokud může občas požádat o zopakování nebo přeformulování • jednoduše vyjádří, jak se cítí, a vyjádří poděkování, formuluje pozvání a na pozvání reaguje, činí návrhy a omlouvá se • u pohovoru odpovídá na jednoduché otázky a reaguje na jednoduchá sdělení. Sdělí myšlenky a informace týkající se známých témat, pokud může občas požádat o objasnění otázky 		

<p>informace týkající se běžných témat v předvídatelných každodenních situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikuje v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou, přímou výměnu informací o běžných rutinních záležitostech, které se týkají práce a volného času. vede velmi krátkou společenskou konverzaci, ale zřídka je schopen porozumět natolik, aby konverzaci sám(a) udržel(a) v chodu 	<p>lístky, pokuty, divadlo, kino, programy, zábavní podniky, restaurace, jídelničky, hotely, formuláře, běžné události, zdraví, zdravotní služby, oznámení, letáky</p> <ul style="list-style-type: none"> oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, vybavení domácnosti; život mimo domov: kolej, hotel, domov přátel, okolní krajina; jednoduché vybavení pro sport a zábavu, život na venkově a ve městě, dovolená, svátky, osobní dopisy <i>fonetika</i> <ul style="list-style-type: none"> zvuková výstavba slova základy zvukové struktury věty <i>lexikologie</i> <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy ustálené kolokace ustálená větná spojení jednoduché idiomy <i>gramatika</i> <ul style="list-style-type: none"> podstatná jména základní zásady používání členu přídavná jména a míra vlastnosti vyjadřování přítomnosti, minulosti a budoucnosti vyjadřování budoucnosti otázka a zápor typy otázek 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchým způsobem diskutuje o otázkách praktického rázu, pokud je oslovován zřetelně, pomalu a přímo 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše různé druhy textů s použitím vhodných koherentních prostředků věty mají logickou návaznost a celkové sdělení je srozumitelné písemnou formou požádá o osobní informace nebo je předá 	<ul style="list-style-type: none"> písemný projev <ul style="list-style-type: none"> <i>tematické okruhy</i> pozdravy vzkazy přání blahopřání pozvání odpověď osobní dopis inzerát strukturovaný životopis popis formulář dotazník vyprávění <i>pravopis</i> 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> v souvislých větách píše o osobních údajích, běžných událostech, o různých lidech, místech a práci nebo zážitcích spojených se studiem napiše velmi krátké a jednoduché popisy událostí a osobních zážitků písemně vyjádří svůj názor na film, knihu, či oblíbené místo, restauraci apod. napiše formou jednoduchých vět o svých plánech do budoucna (co zamýšlí dělat v nejbližších dnech s časovým rozvrhem; itinerář cesty nebo pracovní plán) 		

	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • jednoduché idiomy 	<ul style="list-style-type: none"> • napíše velmi jednoduché osobní dopisy • zapíše čísla a data, jméno, národnost, adresu, věk, datum narození nebo příjezdu do země atd., např. při vyplňování dotazníku v průběhu registrace • zaznamená krátký vzkaz, vybere zásadní informace a přeformuluje je pro potřebu písemného záznamu • napíše krátké jednoduché poznámky a sdělení týkající se jeho/jejích základních potřeb 		
--	---	--	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
3. ročník, septima				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd., a to včetně krátkých vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním ○ <i>tematické okruhy</i> • televizní programy • hlášení na letišti, veřejné dopravě a jiných veřejných místech ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova • zvuková výstavba věty 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí hlavní myšlenky televizních programů týkajících se známých témat, pokud je tempo řeči poměrně pomalé a výslovnost jasná • porozumí podrobným orientačním pokynům, hlášením na letišti, v dopravních prostředcích, na veřejných místech, pokud jsou vysloveny zřetelně, ve spisovném jazyce • dokáže sledovat hlavní myšlenky delší diskuse, které je svědkem, za předpokladu, že řeč je spisovná a zřetelná 	<ul style="list-style-type: none"> • Z, ZSV, ČJ 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí nekomplikovaným faktografickým textům vztahující se k tématům jeho/jejího oboru a zájmu 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním ○ <i>tematické okruhy</i> • popis kulturních a společenských akcí a událostí • životní situace a problémy • programy akcí a událostí • pravidla • horoskopy • testy a dotazníky • novinové články • články z časopisů na odbornější téma • oblast pracovní – zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, obchodní 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí natolik popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech, že si může pravidelně dopisovat s přítelem • přehledně delší text, najde potřebné informace a shromáždí informace z různých částí textu nebo z různých textů, aby splnil určitou úlohu • najde důležité informace v materiálech každodenního života, jakými jsou dopisy, brožury a krátké úřední dokumenty, a porozumí jim 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT III</i> <p><i>psychosociální a spekty interkulturality integrováno do výuky</i></p>	

	<p>administrativa, obchodní dopis, nákup a prodej, jednoduchý návod a popis práce, orientační značení, jednoduché recepty</p> <ul style="list-style-type: none"> • reálie zemí mluvících studovaným jazykem: politické a ekonomické postavení ve světě, stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury, aktuální události a dění většího významu ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • jednoduché idiomy 			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • monolog: jednoduše formuluje popis mnohých témat z oblasti svého zájmu, přičemž je prezentuje jako lineární sled myšlenek. • dialog: komunikuje o rutinních záležitostech, které se vztahují k jeho/jejím zájmům a profesní sféře • získá a předá, ověří a potvrdí si informace • využívá široký rejstřík jednoduchého jazyka, aby si poradil (a) s většinou situací, které mohou nastat při cestování • zapojí se do hovoru o tématech, která mu/jí jsou známá, vyjadřuje osobní názory a vyměňuje informace týkající se známých témat, osobních zájmů nebo každodenního života (např. rodiny, koníčků, cestování a aktuálních událostí) 	<ul style="list-style-type: none"> • ústní projev ○ <i>tematické okruhy</i> • osobní události • osobní problémy • společenské problémy • kulturní události • blízcí lidé • generační rozdíly • oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly, diskuse, video-texty, texty na obrazovce počítače, slovníky, příručky • problémy v domácnosti • vybavení pro sport a zábavu • sporty • dovolená • cestování • práce, firmy • domov • krajina • zvyky a tradice ČR • veřejné služby • životní styl v zemích mluvících studovaným jazykem ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova • základy zvukové stránky věty ○ <i>lexikologie</i> 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • podá jednoduše formulovaný popis události z oblasti svého zájmu • poměrně plynule zvládne nekomplikované vyprávění nebo popis jako lineární sled myšlenek • podrobně popíše zážitky zachycující pocity a reakce. • s určitou mírou sebedůvěry vyměňuje, ověřuje a potvrzuje nahromaděné faktografické informace o známých rutinních i méně rutinních záležitostech ve svém oboru • popíše, jak se něco dělá • vede předem připravený pohovor, ověří a potvrdí informace, ačkoli občas musí požádat o zopakování, pokud druhá osoba reaguje rychle nebo obsírně • bez přípravy se zapojí do rozhovorů týkajících se známých témat • vysvětlí, proč je něco problematické, co se mu líbí, nelíbí, poskytne argumenty pro svůj názor. stručně komentuje názory druhých • srovnává různé alternativy, diskutuje o tom, co se má dělat, kam se má jít, kdo nebo co se má vybrat atd., jak se má zorganizovat daná událost (např. výlet) • zdvořilým způsobem vyjádří své přesvědčení, názor, souhlas či nesouhlas 		

	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • jednoduché idiomy <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>gramatika</i> • podstatná jména • základní zásady používání členu • přídavná jména a míra vlastnosti • vyjadřování přítomnosti, minulosti a budoucnosti • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor • typy otázek • pořádek slov • složené souvětí • časové a přípustkové věty 	<ul style="list-style-type: none"> • vyrovná se s méně běžnými situacemi v obchodech, • vyjádří stížnost • vyřeší většinu situací, které mohou nastat při zajišťování cesty prostřednictvím cestovní kanceláře nebo při vlastním cestování, např. zeptá se spolucestujícího, kde má vystoupit na cestě na neznámé místo 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • úřední dopis • podrobný životopis • vypravování • formulář • pozvání • podrobný popis <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>pravopis</i> ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • idiomy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše velmi jednoduše členěné a podrobné popisy týkající se různých témat v oblasti jeho/jejího zájmu • popíše zážitek a vylíčí své pocity a své reakce v jednoduchém souvislém textu • napíše popis události, nedávného výletu, ať skutečného, či smyšleného • vypráví příběh • vyplní formulář, napíše životopis • napíše středně dlouhé osobní dopisy popisující zážitky, pocity a události • napíše pozvání nebo na pozvání reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT II globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • miniprojekt

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Metody a formy práce
4. ročník, oktáva				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním myšlenkám spisovné řeči, živé nebo vysílané, jak na známá, tak méně známá témata, se kterými se v životě běžně setkává • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>tematické okruhy</i> • televizní a rozhlasové pořady • rozhovory • příběhy • cestování • každodenní problémy • životní styl v zemích mluvících studovaným jazykem • sport 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • z velké části porozumí mnoha televizním programům, které se týkají témat ve sféře osobního zájmu, jakými jsou rozhovory, pokud jsou předneseny relativně pomalu a jasně • s porozuměním sleduje mnohé filmy, ve kterých obraz a děj přispívají do značné míry k pochopení příběhu a které obsahují jasný, nekomplikovaný jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> • Z, ZSV, ČJ 	

<p>téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích 	<ul style="list-style-type: none"> koničky, osobní zájmy neformální rozhovory pracovní rozhovory <ul style="list-style-type: none"> <i>fonetika</i> zvuková výstavba slova zvuková výstavba věty 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí informačnímu obsahu většiny nahraného nebo vysílaného materiálu týkajícího se témat osobního zájmu v jasně artikulovaném spisovném jazyce rozumí smyslu rozhlasového zpravodajství a jednoduchých nahrávek týkajících se běžných témat, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním na uspokojivé úrovni nekomplikované faktografické texty vztahující se k tématům jeho/jejího oboru a zájmu porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média čte s porozuměním literaturu v daném cizím jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> <i>tematické okruhy</i> knižní průvodce reálie zemí mluvících studovaným jazykem: vztahy s ČR, literatura, významná díla a autoři, věda, technika, sport, umění, významné osobnosti, díla, úspěchy jazykové zvláštnosti a odlišnosti, média a jejich účinky na jednotlivce a společnost aktuální události a dění většího významu. autentické materiály – tisk, rozhlas, film <i>lexikologie</i> slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy ustálené kolokace idiomy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných textech vyjadřujících názory a argumenty rozpozná linii argumentace ve zpracování prezentovaného problému, i když ne vždy do podrobností rozpozná významné myšlenky v jednoduchých novinových článcích týkajících se běžných témat porozumí jasně napsaným, jednoduše formulovaným návodům týkajícím se nějakého zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT II vzdělávání v Evropě a ve světě</i> integrováno do výuky <i>PT V účinky mediální produkce a vliv médií</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozbor textu, diskuze
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> monolog: formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými 	<ul style="list-style-type: none"> ústní projev <ul style="list-style-type: none"> <i>tematické okruhy</i> studium, škola společenské a osobní vztahy oblast společenská – příroda, životní prostředí, kultura, tradice, sport, média soutěže práce 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vylíčí podrobnosti nepředvídatelných událostí, např. nehody vypráví příběh nebo přiblíží obsah knihy nebo filmu a vylíčí své reakce stručně zdůvodňuje a vysvětluje své názory, plány a jednání přednese předem připravenou, jednoduše formulovanou 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT V mediální produkty a jejich významy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> miniprojekt, prezentace

<p>strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu</p> <ul style="list-style-type: none"> • přednese souvislý projev na zadané téma • poměrně plynule, souvisle a jednoduše formuluje popis mnohých témat z oblasti svého zájmu, přičemž je prezentuje jako lineární sled myšlenek • osloví publikum a jasně a zřetelně sdělí potřebné informace • dialog: reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů • komunikuje plynule a foneticky správně na konkrétní témata v méně běžných situacích • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se obecných zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> • školství v ČR a zemích mluvících daným jazykem • veřejné služby • veřejné instituce • kulturní témata - film, hudba, umění • zdraví • nehody • životní styl • peníze • globální problémy • věda a technika • překvapení, štěstí, smutek • zájem a lhostejnost • kulturní a společenské rozdíly mezi ČR a zeměmi mluvících studovaným jazykem ○ <i>fonetika</i> • zvuková výstavba slova • základy zvukové stránky věty ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • jednoduché idiomy ○ <i>gramatika</i> • podstatná jména • základní zásady používání členu • přídavná jména a míra vlastnosti • vyjadřování přítomnosti, minulosti a budoucnosti • vyjadřování budoucnosti • otázka a zápor • typy otázek • pořádek slov • složené souvětí • kondicionály • časové a přípustkové věty • trpný a činný rod • infinitivy 	<p>přednášku na známé téma, a to natolik jasně, že jej lze téměř celou dobu bez potíží sledovat</p> <ul style="list-style-type: none"> • zodpovídá následné dotazy, ale někdy musí požádat o jejich zopakování, zejména pokud jsou vysloveny rychle • shrne a uvede svůj názor na literární či filmové dílo, článek, přednášku nebo interview a zodpoví otázky týkající se dalších podrobností • poskytne konkrétní informace, které jsou požadovány u pohovoru nebo při konzultaci (např. popíše lékaři příznaky), ale činí tak s omezenou přesností • u pohovoru nebo při konzultaci se do určité míry chopí iniciativy (např. začne nové téma), ale v interakci je značně závislý na dotazovateli • vyjadřuje pocity, jako jsou překvapení, štěstí, smutek, zájem a lhostejnost a na podobné pocity reaguje • sděluje osobní názory a ptá se na podobné názory v diskusi týkající se témat v okruhu jeho/jejího zájmu • zapojí se do běžné formální diskuse týkající se známého tématu, která je vedena ve srozumitelném spisovném jazyce a ve které jde o výměnu faktografických informací, přijímání pokynů nebo o řešení problémů praktického rázu • vyjadřuje své myšlenky týkající se abstraktních nebo kulturních témat, jakými jsou hudba a film 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace • sdělí informace a myšlenky týkající se jak abstraktních, tak 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev ○ <i>tematické okruhy</i> • úvaha • esej • popis • vzkazy • osobní dopisy • formální styl: žádost, stížnost • zpráva 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznamená vzkazy týkající se dotazů a vysvětlení problémů slyšené přeformuluje do písemné formy • napíše krátká sdělení obsahující jednoduché informace bezprostředně důležité pro přátele, pracovníky ve službách, učitele a ostatní lidi, kteří jsou součástí jeho/jejího 		

<p>konkrétních témat, ověří si informace a zeptá se na problémy nebo problémy poměrně přesně vysvětlí</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše osobní dopisy a poznámky, požaduje a sdělí jednoduché, bezprostředně důležité informace a vysvětlí, co považuje za důležité • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma 	<ul style="list-style-type: none"> • článek <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>pravopis</i> ○ <i>lexikologie</i> • slovní zásoba spojená s jednotlivými tematickými okruhy • ustálené kolokace • ustálená větná spojení • idiomy 	<p>každodenního života a srozumitelně přitom vyjádří, co považuje za důležité</p> <ul style="list-style-type: none"> • v osobních dopisech sdělí zprávy a vyjádří myšlenky o kulturních tématech, jakými jsou hudba a filmy • napíše formální dopis, v kterém vyjádří žádost, stížnost či reakce na podobné dopisy • píše krátká jednoduchá pojednání týkající se témat, která ho/ji zajímají • shrne nashromážděné faktografické informace týkající se běžných i méně běžných záležitostí v rámci jeho/jejího oboru, napíše o nich zprávu a vyjádří svůj názor 		
---	---	---	--	--

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Matematika a její aplikace vymezeného v RVP G. Na předmět Matematika navazuje volitelný předmět Matematika - profesní, který si mohou žáci volit ve 3. ročníku, septimě a ve 4. ročníku, oktávě. Ve 4. ročníku, oktávě si mohou žáci navíc zvolit volitelný předmět Seminář z matematiky.

V předmětu Matematika klademe důraz na dobré porozumění pojmům a souvislostem, na rozvoj tvořivosti, abstrakce a logických schopností. Pozornost věnujeme také zapojování žáků do různých matematických soutěží a korespondenčních seminářů.

Předmět se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 3+4+3+3 hodiny týdně.

Výuka předmětu Matematika probíhá převážně v kmenových učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- motivuje žáky vhodnými otázkami a problémovými úlohami
- vytváří ve třídě atmosféru podporující soustředěnou práci
- systematicky oceňuje dobrou práci žáků – přesnost, vytrvalost, duševní činnost, koncepční schopnost; netoleruje ledabylost a malou snahu
- vede postupně žáky k samostatné práci s matematickými informacemi
- poskytuje podporu nadaným žákům v účasti v matematických soutěžích (olympiáda, Klokán, korespondenční semináře, apod.)

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vedle standardních metod vytváří příležitosti k investigativní a aplikační činnosti žáků
- poskytuje žákům pomoc a zpětnou vazbu při hledání formulace problému a jeho řešení
- vytváří příležitost k prezentaci řešení problému
- posiluje odvahu žáků k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyjadřuje se v hodinách kultivovaně, věcně a srozumitelně a totéž vyžaduje od žáků
- postupně vede žáky k užívání symbolického jazyka matematiky a k přesné argumentaci
- rozvíjí grafické dovednosti žáků

Kompetence sociální

Učitel:

- organizuje činnost žáků ve dvojicích, skupinách, vede žáky k vlastní organizaci práce skupiny, k zodpovědnosti za činnost skupiny
- oceňuje projevy úcty k práci druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje zodpovědný vztah k plnění povinností, ke studiu
- vede žáky k toleranci, ale také ke kritickému hodnocení názorů jiných

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podporuje rozvíjení odborného potenciálu žáků
- vede žáky k tomu, aby zodpovědně hodnotili vlastní schopnosti a rozhodli o svém budoucím profesním zaměření

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu, rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy, odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor, upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel, operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • výrazy s proměnnými – mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami • mocniny – mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem, odmocniny • číselné obory – přirozená, celá, racionální a reálná čísla 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje výrazy, sčítá, násobí a dělí mnohočleny, rozkládá mnohočleny • krátí, rozšiřuje, sčítá, násobí a dělí lomené výrazy, určuje, kdy má daný výraz smysl, vyjadřuje neznámou ze vzorce • upravuje algebraické i číselné výrazy s mocninami a odmocninami • převádí jednotky • aplikuje komutativní, asociativní a distributivní zákon při počítání v číselných oborech, větu o uzavřenosti a neutralnosti • zapisuje racionální čísla ve tvaru zlomku, desetinného čísla, nekonečného desetinného periodického 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I</i> • F – vyjádření neznámé ze vzorce, úpravy fyzikálních vzorců, převádění jednotek • CH - úpravy vzorců, převádění jednotek • GG – převádění jednotek 	

<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky, zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory, rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty, rozliší správný a nesprávný úsudek, vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení, zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení, rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • množiny – inkluze a rovnost množin, operace s množinami • základní poznatky z matematiky – výrok, definice, věta, důkaz, výroková logika • rovnice a nerovnice – lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty), rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou, rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou 	<p>rozvoje a provádí s nimi početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje a porovnává reálná čísla • provádí početní operace s druhou a třetí odmocninou reálného čísla • vypočítá absolutní hodnotu reálného čísla a aplikuje její geometrický význam při řešení úloh • aplikuje znaky dělitelnosti přirozených čísel při řešení úloh • určuje největší společný dělitel a nejmenší společný násobek • rozlišuje prvočísla a složená čísla a rozloží složené číslo v prvočinitele • provádí množinové operace (inkluze, doplněk, průnik, sjednocení, rozdíl) • aplikuje množinové operace při řešení slovních úloh a při práci s intervaly • určí pravdivostní hodnotu výroku a jeho negaci • provádí početní operace s výroky (konjunkce, disjunkce, implikace a ekvivalence), neguje složené výroky, zapisuje kvantifikované výroky • aplikuje přímý a nepřímý důkaz, důkaz sporem při ověřování pravdivosti matematických vět • řeší různé druhy lineárních rovnic, nerovnic a jejich soustav včetně aplikačních slovních úloh • využívá grafické řešení lineárních rovnic a nerovnic a jejich soustav • řeší lineární rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, při řešení využívá vhodné metody • řeší rovnice a nerovnice s absolutními hodnotami včetně grafického řešení a interpretace výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> • ZSV – výroková logika • IVT – programování • F – řešení úloh • CH – řešení úloh 	
--	--	---	--	--

<p>rovníc, nerovnic a jejich soustav, analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav</p>		<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice, nerovnice a soustavy s více neznámými, graficky znázorní množinu řešení • při řešení soustav lineárních rovnic využívá vhodné metody řešení (sčítací, dosazovací..) • řeší vhodnými metodami kvadratické rovnice a nerovnice včetně aplikačních úloh • znázorňuje řešení kvadratických rovnic a nerovnic geometricky • řeší rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou • při použití neekvivalentních úprav provádí zkoušku správnosti výsledku • řeší soustavy lineární a kvadratické rovnice a soustavy dvou kvadratických rovnic • řeší lineární a kvadratické rovnice s parametrem 		
---	--	--	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
-------------------	-------	----------------	---	----------------------

2. ročník, sexta

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti, formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a poslopuností, využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů, aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi, modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí, řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích 	<ul style="list-style-type: none"> • obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí • funkce – lineární funkce, kvadratická funkce, funkce absolutní hodnota, lineární lomená funkce, mocninné funkce, funkce druhá odmocnina, exponenciální, logaritmické a goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi • rovnice a nerovnice - logaritmické, exponenciální a goniometrické rovnice 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základě definice funkce rozliší, zda daný předpis je funkcí • určí definiční obor a obor hodnot funkce • zapíše lineární funkci a sestrojí její graf, určí, zda je daná funkce rostoucí nebo klesající • sestrojí graf funkce absolutní hodnota a používá graf funkce při řešení rovnic a nerovnic s absolutní hodnotou • určí, zda je daná funkce sudá, lichá, omezená, maximum a minimum funkce • zapíše kvadratickou funkci rovnicí a sestrojí její graf, aplikuje graf funkce při řešení rovnic a nerovnic • sestrojí graf lineární lomené funkce a zapíše ji rovnicí • zapíše předpis mocninné funkce a sestrojí její graf, ve vhodných případech nalezne inverzní funkci • na základě inverzní funkce definuje n-tou odmocninou, 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I</i> • F – funkční vztahy fyzikálních veličin • IVT – aplikace v tabulkovém a textovém editoru • GG – práce s grafy, měřítka mapy • CH 	
--	--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary, určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky, využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému, řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu, řeší planimetrické problémy motivované praxí 	<ul style="list-style-type: none"> trigonometrie – sinová a kosinová věta; trigonometrie pravouhlého a obecného trojúhelníku geometrie v rovině – rovinné útvary (klasifikace), obvody a obsahy; shodnost a podobnost trojúhelníků; Pythagorova věta a věty Euklidovy; množiny bodů dané vlastnosti; úhly v kružnici, shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení); stejnolehlost; konstrukční úlohy 	<p>upravuje výrazy s odmocninami</p> <ul style="list-style-type: none"> sestrojí graf exponenciální funkce a запиše její předpis, řeší exponenciální rovnice a nerovnice, definuje logaritmickou funkci jako inverzní funkci k funkci exponenciální, sestrojí její graf a запиše její rovnici, vypočítá logaritmus a užívá věty o logaritmech při řešení úloh, řeší logaritmické rovnice a nerovnice definuje periodickou a složenou funkci, rozliší, zda se jedná o funkci periodickou a složenou počítá goniometrické funkce ostrého úhlu, určí velikost úhlu v míře stupňové a obloukové definuje goniometrické funkce v oboru reálných čísel a sestrojí její graf a určí vlastnosti funkce řeší goniometrické rovnice a aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí při řešení úloh používá sinovou a kosinovou větu při řešení úloh konstruuje základní geometrické útvary v rovině, určuje jejich vlastnosti a vzájemnou polohu charakterizuje základní prvky v trojúhelníku, klasifikuje trojúhelníky na základě velikostí jeho stran a vnitřních úhlů, aplikuje trojúhelníkovou nerovnost, rozpoznává shodné a podobné trojúhelníky konstruuje pravidelné n-úhelníky, určuje základní vlastnosti mnohoúhelníků klasifikuje čtyřúhelníky rozeznává části kruhu a kružnice, určuje vzájemné polohy přímky a kružnice a dvou kružnic, využívá znalosti o středovém a obvodovém úhlu při řešení prakt. úloh 	<ul style="list-style-type: none"> GG – určování vzdáleností a odchylek při práci s mapou a v terénu F – operace s vektory VV – osově a středově souměrné útvary IVT – aplikace v grafickém editoru F – operace s vektory, řešení úloh GG – kruhové diagramy, kartografie 	
--	---	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje vztahy pro výpočet obvodů a obsahů rovinných obrazců při řešení úloh • používá Euklidovy věty a Pythagorovu větu při řešení početních a konstrukčních úloh • aplikuje metodu množin všech bodů dané vlastnosti a metodu geometrických zobrazení při řešení planimetrických konstrukčních úloh • definuje shodné a podobné zobrazení a zobrazí daný rovinný geometrický útvar v příslušném shodném a podobném zobrazení 		
--	--	--	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
-------------------	-------	----------------	---	----------------------

3. ročník, septima

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly) • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti • diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku), reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a 	<ul style="list-style-type: none"> • kombinatorika – elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování), • binomická věta, Pascalův trojúhelník • pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů • práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje kombinatorické pravidlo součtu a kombinatorické pravidlo součinu • na základě znalostí variací, permutací a kombinací řeší konkrétní úlohy z praxe (bez opakování i s opakováním), upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly, řeší rovnice s kombinačními čísly a faktoriály • řeší úlohy na užití binomické věty • určuje množinu všech možných a příznivých výsledků náhodného pokusu • rozlišuje závislé a nezávislé náhodné jevy a navzájem se vylučující jevy • aplikuje Bernoulliovo schéma při řešení úloh • zpracovává statistická data formou tabulky a grafu • určuje základní charakteristiky statistických dat 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I</i> • F – zpracování dat, měření fyzikálních veličin • CH • IVT - práce s tabulkovým editorem 	
---	--	---	--	--

<p>grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary, určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky, využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému, zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles, řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí 	<ul style="list-style-type: none"> • geometrie v prostoru – polohové a metrické vlastnosti; základní tělesa, povrchy a objemy, volné rovnoběžné promítání 	<ul style="list-style-type: none"> • určuje vzájemnou polohu základních geometrických útvarů v prostoru • zobrazuje základní tělesa ve volném rovnoběžném promítání, konstruuje průnik roviny a přímky s hranolem a jehlanem • určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, v případě rovnoběžných rovin určí jejich vzdálenost, určí vzdálenost bodu od přímky a roviny • definuje základní tělesa a vypočítá jejich povrch a objem (hranol, jehlan, komolý jehlan, kužel, komolý kužel, válec, koule a její části) • řeší úlohy z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • DG - vzájemná poloha základních geometrických útvarů v prostoru, průnik roviny a přímky s hranolem a jehlanem • BI – krystalografické soustavy • GG – určování zeměpisné polohy, 	
---	---	---	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
4. ročník, oktáva				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů), řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině, využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření, z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce, řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky 	<ul style="list-style-type: none"> • analytická geometrie v rovině – vektory a operace s nimi; analytická vyjádření přímky v rovině, kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola a hyperbola) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • znázorní vektor a určí jeho souřadnice a velikost, sčítá, odčítá a násobí vektory reálným číslem, zjišťuje, zda je vektor lineární kombinací jiných dvou vektorů • vypočítá skalární součin vektorů a aplikuje význam skalárního součinu při vzájemné poloze vektorů • vyjádří přímku parametricky, obecnou rovnicí a ve směrnicovém tvaru • z daného analytického vyjádření určí vzájemnou polohu dvou přímek, řeší polohové a metrické úlohy v rovině (vzdálenost bodu od přímky, odchylka dvou přímek, vzdálenost dvou rovnoběžných přímek) • definuje danou kuželosečku (kružnice, elipsa, parabola, 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I</i> • F – operace s vektory, soustavy souřadnic • IVT – vektorová grafika 	

<ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech, interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice 	<ul style="list-style-type: none"> • posloupnost – určení a vlastnosti posloupností, aritmetická a geometrická posloupnost 	<p>hyperbola) a určí její základní prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří středovou a obecnou rovnici základní typy kuželoseček • určí vzájemnou polohu přímky a dané kuželosečky • napíše rovnici tečny dané kuželosečky • definuje posloupnost, určí posloupnost rekurentně a vzorcem pro n-tý člen • rozpozná aritmetickou a geometrickou posloupnost, aplikuje vlastnosti aritmetické a geometrické posloupnosti při řešení úloh z finanční matematiky a jiných oblastí • definuje limitu posloupnosti, určí konvergenci a divergenci posloupností, aplikuje poznatky o nekonečné geometrické řadě při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • ZSV - ekonomie 	
--	--	--	--	--

5.3 Člověk a příroda

5.3.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět svým vzdělávacím obsahem zčásti navazuje na předmět Fyzika, který se vyučuje na 2. stupni ZŠ a nižším stupni víceletého gymnázia.

Hlavním cílem předmětu Fyzika je popsat a vysvětlit pozorované přírodní jevy, porozumět těmto jevům a odhalit zákonitosti, kterými se řídí. Žáci jsou vedeni k řešení problémů a praktických úloh, a to jak slovně, tak s využitím matematického aparátu. Velká pozornost je věnována samostatnému praktickému zkoumání a ověřování studovaných zákonitostí a také pochopení konkrétních praktických aplikací těchto zákonitostí.

Předmět se vyučuje v prvních třech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 3+2+3+0 hodiny týdně. Součástí předmětu Fyzika v prvním a třetím ročníku jsou laboratorní cvičení bez samostatné klasifikace. Třída je rozdělena na dvě skupiny, výuka probíhá po dvou hodinách jedenkrát za 14 dní pro každou skupinu.

Její výuka probíhá většinou v laboratoři fyziky. Ta je k účelům výuky vybavena multimediální soupravou s dataprojektorem, elektrorozvodem a desíti počítačovými pracovišti s internetovým připojením. Část hodin je realizována v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- pomocí samostatně praktikovaných i demonstrovaných experimentů systematicky pozorovali různé fyzikální děje, učili se je kvalitativně posuzovat i kvantitativně vyjádřit
- výsledky pozorovaných a praktikovaných dějů správně interpretovali, dílčí výsledky vhodně zpracovávali pomocí dostupných matematických prostředků, porovnávali je v kontextu souvisejících výsledků a uváděli je v logicky konzistentní závěr
- vyhledávali, třídili, porovnávali a systematizovali informace z daného oboru s využitím různých informačních zdrojů (učebnice, internet, encyklopedie, média...)
- formulovali vlastní hypotézy vycházející z diskuze nad zkoumanými problémy a ověřovali jejich výpovědní a pravdivostní hodnotu

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- rozpoznávali různé druhy problémů a problémových úloh, které vycházejí z pozorování fyzikálních dějů, diskuzí nad nimi, zkoumání praktických aplikací, nebo těch, jež jsou navozeny v učebním procesu učitelem
- správně formulovali poznatý problém a navrhovali různé metody, které mohou vést k jeho řešení
- k řešení problémů používali vhodné metody a prostředky (aparát matematické algebry, grafická řešení, experimentální heuristická zkoumání...)
- rozeznávali chybná řešení, porovnávali jednoznačnost a dopady více možných řešení

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně, souvisle a kultivovaně, a to v ústním i písemném projevu
- porozuměli různým způsobům předávání informací (analýza textů, mluveného slova, obrazových materiálů, grafů a diagramů, tabelovaných hodnot...)
- rozvíjeli vzájemnou komunikaci při práci v různě velkých skupinách, zpracovávali a hodnotili názory ostatních a společně vytvářeli závěry reflektující jednotný názor skupiny
- efektivně využívali informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- respektovali názory ostatních
- poznávali a rozvíjeli své role při práci ve skupině a využívali je k efektivnímu postupu při společném řešení problémů
- spolupracovali s ostatními, plnili rozdělené úkoly, přispívali k diskusi

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- rozpoznávali vliv různých technologických procesů na životní prostředí, odhadovali únosnou míru jejich škodlivosti vzhledem k potřebnosti a využitelnosti těchto procesů
- hospodárně zacházeli se zdroji energie, kriticky hodnotili jejich potřebu v různých situacích a volili způsoby, jak spotřebu energie v maximální míře omezit

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- zodpovědně hodnotili vlastní schopnosti a rozhodli o svém budoucím profesním zaměření
- rozvíjeli svůj odborný potenciál

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
Žák <ul style="list-style-type: none"> • rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek (SI) • absolutní a relativní odchylka měření 	Žák <ul style="list-style-type: none"> • jmenuje a označuje základní fyzikální veličiny a jejich jednotky, odvozuje jednotky vybraných odvozených fyzikálních veličin • vytváří a zapisuje pomocí předpon i exponenciálního zápisu násobky a díly jednotek fyzikálních veličin • rozlišuje skalární a vektorové fyzikální veličiny, provádí základní operace se skalárními a vektorovými veličinami • určí a zapíše absolutní a relativní odchylku měření konkrétní fyzikální veličiny 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I</i> • <i>PT V - média a mediální produkce</i> • M – počítání s mocninami, výrazy 	

<ul style="list-style-type: none"> • užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených, měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles, využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh, měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření 	<ul style="list-style-type: none"> • kinematika pohybu – vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení • dynamika pohybu – první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava; hybnost tělesa; třecí síla; zákony zachování hmotnosti a hybnosti • práce, výkon – souvislost změny mechanické energie s prací; zákon zachování energie 	<ul style="list-style-type: none"> • popisuje polohu a změnu polohy tělesa ve zvolené soustavě souřadnic • definuje rychlost a zrychlení při pohybu hmotného bodu • graficky znázorňuje časový průběh dráhy rychlosti a zrychlení jednoduchých příkladů rovnoměrných a nerovnoměrných pohybů, interpretuje předložené grafické závislosti jednoduchých pohybů • řeší jednoduché úlohy pohybu hmotného bodu s využitím vztahů pro dráhu, rychlost a zrychlení při rovnoměrném a rovnoměrně zrychleném přímočarém pohybu • řeší jednoduché úlohy na skládání pohybů a rychlostí • aplikuje základní kinematické vztahy pro rovnoměrný pohyb po kružnici při řešení jednoduchých pohybových úloh • vhodnými metodami měří vybrané veličiny pro popis jednoduchých druhů pohybu těles, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření • rozlišuje deformační a pohybové účinky sil • definuje a na konkrétních příkladech objasňuje první, druhý a třetí pohybový zákon • definuje hybnost tělesa a objasňuje na příkladech zákon zachování hybnosti • řeší jednoduché úlohy s využitím pohybových zákonů a zákonů zachování hmotnosti a hybnosti • určuje směr a velikost třecí síly při vzájemném pohybu těles • rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy • objasňuje vztah mezi vykonanou prací a energií těles • rozlišuje kinetickou a tíhovou potenciální energii těles, definuje celkovou mechanickou energii tělesa a zákon zachování mechanické energie • objasňuje vztah mezi vykonanou prací a výkonem, určuje účinnost stroje • řeší jednoduché aplikační úlohy s využitím zákona zachování energie a vztahů pro práci, 	<ul style="list-style-type: none"> • M – funkce, výrazy, rovnice • <i>PT IV - problematika vztahů organismů a prostředí</i>
--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh, využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu, měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými 	<ul style="list-style-type: none"> gravitační a tíhová síla - gravitační pole moment síly tlaková síla, tlak kinetická teorie látek – charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství termodynamika – termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech 	<p>výkon, účinnost a mechanickou energii těles</p> <ul style="list-style-type: none"> vhodnými metodami měří vybrané dynamické veličiny, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření objasňuje vzájemné gravitační působení dvou těles a řeší jednoduché úlohy pomocí Newtonova gravitačního zákona rozlišuje radiální a homogenní gravitační pole a gravitační a tíhové zrychlení při povrchu Země určuje velikost a směr momentu síly působící na tuhé těleso, objasňuje souvislost mezi momentem sil a otáčivým pohybem tělesa graficky i početně řeší jednoduché příklady na skládání a rozklad sil stejného a opačného směru objasňuje pojem těžiště tělesa a metody určení jeho polohy těžiště rozlišuje a na konkrétních příkladech demonstruje rovnovážné polohy těles objasňuje vznik tlaku v kapalinách a plynech aplikuje důsledky Pascalova zákona při řešení úloh a při objasňování funkce hydraulických zařízení, řeší jednoduché úlohy s využitím Archimedova zákona vyjmenuje a objasňuje základní poznatky kinetické teorie látek, ukazuje jejich souvislosti s makroskopicky pozorovatelnými jevy objasňuje rozdílné vlastnosti různých skupenství látek pomocí poznatků o jejich vnitřní struktuře objasňuje zavedení Celsiovy a termodynamické teplotní stupnice a vysvětluje funkci základních druhů teploměřů objasňuje pojem vnitřní energie těles a tepla, řeší jednoduché úlohy s využitím prvního a druhého termodynamického zákona objasňuje na konkrétních příkladech důsledky různé 	<ul style="list-style-type: none"> GG PT IV - člověk a životní prostředí
---	---	---	--

metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření		<p>tepelné kapacity těles, řeší jednoduché úlohy s využitím vztahů pro velikost přijatého a odevzdaného tepla při tepelné výměně</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a objasňuje různé způsoby přenosu vnitřní energie a jejich praktické důsledky graficky znázorňuje a na příkladech demonstruje stavové změny ideálního plynu o stálé hmotnosti řeší jednoduché úlohy s využitím stavové rovnice pro ideální plyn vhodnými metodami měří vybrané termodynamické veličiny, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření 		
--	--	--	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles, porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů, měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti látek – normálové napětí, Hookův zákon; povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy; součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; skupenské a měrné skupenské teplo mechanické kmitání a vlnění – kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> objasňuje základní rozdíly mezi krystalickými a amorfními látkami rozlišuje různé druhy deformací pevných těles řeší jednoduché úlohy s využitím Hookova zákona a vztahů pro velikost normálového napětí a teplotní roztažnost pevných těles objasňuje vznik povrchové vrstvy kapaliny a kapilárních jevů řeší jednoduché úlohy s využitím vztahů pro velikost normálového napětí a teplotní roztažnost kapalin demonstruje důsledky kapilárních jevů a tepelné roztažnosti pevných látek a kapalin na praktických příkladech objasňuje podmínky a základní průběh změn skupenství látek řeší jednoduché úlohy na tepelné změny při skupenských přeměnách vhodnými metodami měří vybrané látkové veličiny, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření demonstruje praktické příklady harmonického kmitavého pohybu řeší jednoduché úlohy s využitím vztahů pro periodu, frekvenci a popis polohy harmonického kmitavého pohybu hmotného bodu 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT I</i> <i>PT V - média a mediální produkce</i> BI <i>PT IV - problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí</i> M – goniometrické funkce BI 	

<ul style="list-style-type: none"> • porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant, využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh • využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů, aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech, měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření 	<p>rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektrický náboj a elektrické pole – elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí; kondenzátor • elektrický proud v látkách – proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod; elektrický odpor; elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda 	<ul style="list-style-type: none"> • využívá pohybové rovnice harmonického kmitavého pohybu k řešení jednoduchých aplikačních úloh na kmitání mechanického oscilátoru • objasňuje přeměny energie v mechanickém oscilátoru a vznik rezonance • objasňuje vznik postupného a stojatého vlnění v látkovém prostředí a porovnává jejich vlastnosti • využívá vztahů pro vlnovou délku a rychlost šíření vlny k řešení jednoduchých aplikačních úloh • objasňuje vznik zvuku, popisuje různé zdroje zvuku • na příkladech popisuje základní vlastnosti zvuku • objasňuje vznik elektrického náboje a vzájemné silové působení nabitých těles • znázorňuje pomocí vhodného modelu elektrické pole a objasňuje význam intenzity elektrického pole a elektrického potenciálu pro popis elektr. pole • pomocí zákona zachování elektrického náboje, Coulombova zákona a vztahů pro elektrické napětí řeší jednoduché aplikační úlohy • popisuje a objasňuje chování vodiče a izolantu v elektrickém poli • objasňuje funkci a možnosti využití kondenzátoru, řeší jednoduché úlohy s využitím vztahů pro kapacitu vodiče a kondenzátoru • objasňuje vznik elektrického proudu v látkách, popisuje části jednoduchého elektrického obvodu a vysvětluje jejich funkci • definuje elektrický odpor kovového vodiče a objasňuje jeho závislost na teplotě a na geometrických parametrech vodiče • popisuje využití rezistorů v technické praxi • využívá Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod a vztahy pro výpočet elektrického odporu vodičů a pro práci a výkon v obvodu stejnosměrného proudu při řešení jednoduchých aplikačních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • HV • <i>PT IV - problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí</i> 	
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem polovodiče, objasňuje modelově mechanismus vedení elektrického proudu ve vlastním a v příměsovém polovodiči • objasňuje základní funkci a možnosti využití polovodičové diody a tranzistoru • vhodnými metodami měří vybrané elektrické veličiny, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření 		
--	--	---	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Metody a formy práce
-------------------	-------	----------------	---	----------------------

3. ročník, septima

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech <p>• využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud v látkách - elektrický proud v kapalinách a plynech • magnetické pole - pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce • magnetické pole-indukované napětí 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí elektrický proud v kapalinách jako děj • popíše látkové změny na elektrodách při průchodu elektrického proudu • vysvětlí princip činnosti galvanického článku, vysvětlí rozdíl mezi primárním článkem a akumulátorem • charakterizuje elektrický proud v plynech jako děj • charakterizuje samostatný a nesamostatný výboj, výboje za atmosférického a sníženého tlaku • vysvětlí, z čeho se skládá katodové záření a uvede příklady využití katodového záření • znázorní magnetické pole tyčového magnetu, přímého vodiče s proudem a cívky • znázorní a vypočítá velikost magnetické síly, která působí na vodič s proudem v magnetickém poli • definuje magnetickou indukci a chápe souvislost mezi magnetickou indukci a magnetickou indukční čarou • popíše chování částice s nábojem v magnetickém poli • rozdělí látky podle chování v magnetickém poli • aplikuje svoje znalosti na využití magnetických materiálů v technické praxi • vysvětlí jev elektromagnetické indukce, chápe souvislost mezi změnou magnetického pole a 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I</i> • <i>PT V - média a mediální produkce</i> • CH • GG 	
--	---	---	--	--

<p>problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení, měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření</p> <p>• porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích</p> <p>• využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy</p>	<p>• střídavý proud - harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence, výkon střídavého proudu, generátor střídavého proudu, elektromotor, transformátor</p> <p>• elektromagnetické záření - elektromagnetická vlna, spektrum elektromagnetického záření</p> <p>• vlnové vlastnosti světla – šíření a rychlost světla v různých prostředích, stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti, zákon</p>	<p>vznikem indukovaného napětí a proudu</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje magnetický indukční tok a vypočítá pomocí Faradayova zákona elektromagnetické indukce velikost indukovaného napětí • určí směr a velikost indukovaného proudu ve vodiči • vysvětlí jev vlastní indukce a aplikuje tento jev při vysvětlení přechodného děje • vysvětlí střídavý proud jako děj, popíše rozdíl mezi střídavým a stejnosměrným proudem, vyjádří harmonické střídavé napětí a proud rovnicí a sestrojí jejich časový diagram • popíše chování rezistoru, cívky a kondenzátoru v jednoduchém obvodu se střídavým proudem • vypočítá výkon střídavého proudu v jednoduchém obvodu střídavého proudu • vysvětlí vznik střídavého proudu, popíše princip a konstrukci generátoru střídavého proudu • popíše přenosovou soustavu elektrické energie • popíše princip činnosti a konstrukci elektromotoru na trojfázový proud a transformátoru • vhodnými metodami měří vybrané elektrické veličiny, zpracovává a vyhodnocuje výsledky měření • popíše složení elektromagnetického oscilátoru, vysvětlí přeměny energie v elektromagnetickém oscilátoru • vypočítá periodu kmitání elektromagnetického oscilátoru • popíše vznik lektromagnetického vlnění a jeho šíření na dvou vodičovém vedení, vyzáření do prostoru a šíření v prostoru, vypočítá vlnovou délku elektromagnetického vlnění • chápe světlo jako elektromagnetické vlnění • definuje index lomu • vysvětlí zákon odrazu a lomu pro světlo a aplikuje je na řešení problémů z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT II - globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> • <i>PT IV - problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí</i> 	
---	--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů • posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance, využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek, navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření 	<p>odrazu a lomu světla, index lomu, optické spektrum, interference světla</p> <ul style="list-style-type: none"> • optické zobrazování – zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa • kvanta a vlny – foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic • atomy – kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser • atomy –jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí disperzi světla a její souvislost s optickým spektrem • kvalitativně popíše interferenci a ohyb světla • vysvětlí polarizaci světla a nalezne její aplikace v praxi • sestrojí a popíše vlastnosti obrazu na rovinném zrcadle • graficky i početně nalezne polohu obrazu při zobrazení kulovým zrcadlem a tenkou čočkou • určí velikost a vlastnosti obrazu při zobrazení kulovým zrcadlem a tenkou čočkou • popíše oko jako optickou soustavu, objasní základní oční vady a možnosti jejich korekce • vysvětlí funkci lupy • vysvětlí vnější fotoelektrický jev, chápe spor mezi klasickou fyzikou a kvantovou fyzikou • vysvětlí pojem foton, vypočítá jeho energii • chápe korpuskulárně vlnový dualismus, vypočítá vlnovou délku částice • chápe základní principy kvantové mechaniky a její důsledky pro chování částice v uzavřeném systému • popíše spektrum atomu vodíku jako důsledek kvantování energie elektronů v elektronovém obalu • vysvětlí význam a hodnoty kvantových čísel v atomu vodíku a složitějších atomech • popíše složení periodické soustavy prvků z hlediska kvantové fyziky • vysvětlí rozdíl mezi spontánní a stimulovanou emisí, aplikuje stimulovanou emisí na vysvětlení činnosti laseru • popíše složení jádra, vysvětlí, proč jádro drží pohromadě • z hodnot vazebné energie na jeden nukleon zjistí, zda se bude energie uvolňovat jadernou syntézou nebo štěpením • vysvětlí přirozenou radioaktivitu, charakterizuje druhy jaderného záření a navrhne možnou ochranu před různými druhy jaderného záření 	<ul style="list-style-type: none"> • BI • CH • Ch, BI • <i>PT II - globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> • <i>PT IV - problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí</i> 	
---	--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • používá zákon radioaktivní přeměny při řešení jednoduchých úloh • vysvětlí průběh řízené řetězové štěpné reakce • popíše složení a princip činnosti jaderného reaktoru, uvědomuje si výhody a nevýhody jaderné energetiky 		
--	--	---	--	--

5.3.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět chemie se řadí svým zaměřením do vzdělávací oblasti Člověk a příroda, kterou stanovuje RVP GV. Tato oblast zahrnuje okruh problémů týkajících se zkoumání přírody a sledování dějů probíhajících v přírodě. Tento vyučovací předmět vychází z předmětu chemie vyučovaném na nižším stupni gymnázia, resp. na základní škole. Realizuje se obsah vzdělávacího předmětu Chemie a částečně průřezové téma *Environmentální výchova*. Integruje částečně vzdělávací obsah některých okruhů vzdělávacího oboru *Výchova k zdraví* vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (ochrana člověka za mimořádných událostí, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, zdravý způsob života a péče o zdraví). Cílem vyučovaného předmětu je předat studentům ucelený přehled o jednotlivých chemických oborech na středoškolské úrovni. V průběhu tří let se předmět věnuje obecné chemii, anorganické chemii, organické chemii a biochemii. Dále je cílem, aby studenti získali základní návyky a pravidla při práci v chemické laboratoři. Témata laboratorních prací korespondují s obsahem teoretických hodin a probíhají v souladu s předpisy bezpečnosti práce a s laboratorním řádem. Rovněž klademe důraz na znalost nebezpečných látek, jejich klasifikaci (R – věty, S – věty), zacházení a případnou likvidaci. Teoretické i praktické znalosti jsou dále rozvíjeny v předmětech: Seminář z chemie a Chemie - profesní.

Předmět se vyučuje v prvních třech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 3+2+2+0 hodiny týdně. Součástí předmětu Chemie v prvním ročníku jsou laboratorní cvičení bez samostatné klasifikace. Třída je rozdělena na dvě skupiny, výuka probíhá po dvou hodinách jedenkrát za 14 dní pro každou skupinu.

Výuka předmětu chemie probíhá v odborné učebně chemie vybavené moderní didaktickou multimediální technikou a v laboratoři chemie.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- klade žákům jasně formulované otázky
- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- klade důraz k používání odborné literatury a zdroje informací na internetu
- motivuje žáky k učení praktickými ukázkami daného učiva (zařazování demonstračních pokusů)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podporuje řešení problémů s využitím mezipředmětových vztah
- klade důraz na potvrzení teoretických poznatků praktickou ukázkou (důkazem)
- zadává takové problémové úlohy, ve kterých musí žák projevit znalosti a jistou míru kreativity
- směřuje žáky k používání správných zdrojů informací
- vede žáky k vlastní prezentaci své práce – laboratorní protokol

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří podmínky ke komunikaci (mezi žáky, učitel – žák) o daném tématu
- vede žáky k souvislému projevu s užitím správné terminologie
- zadává problémové úlohy, ve kterých žáci musí využívat různé komunikační zdroje
- směřuje žáky k používání správných zdrojů informací
- vede žáky k prezentaci své práce a znalostí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinovou práci pro řešení problémových úloh při teoretických hodinách a laboratorních cvičení
- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje jakoukoli individualitu žáka (nadání, omezení)
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vede žáky k ochraně zdraví a životního prostředí
- působí ve smyslu primární prevence návykových látek (alkohol, drogy)
- svým postojem a výkladem vede žáky ke zdravému životnímu stylu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k ekologickému myšlení, ochraně životního prostředí (třídění odpadů)
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- důsledně dohlíží na slušné chování žáků ve škole, při školních akcích a mimo školu
- působí ve smyslu primární prevence návykových látek (alkohol, drogy)
- svým postojem a výkladem vede žáky ke zdravému životnímu stylu
- podporuje a vytváří podmínky k diskusi, která souvisí s aktuálními problémy, jež se týkají především kladů a záporů chemických látek a chemického průmyslu v dopadu na zdraví a životní prostředí
- podává dostatečné informace o významných českých a zahraničních osobnostech chemie a výsledcích jejich práce

Kompetence k podnikání

Učitel:

- vede žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium (resp. povolání)
- seznamuje žáky s významem chemie a jejích aplikovaných oborů pro praxi, zdůrazňuje význam výzkumu pro rozvoj dalších oborů

- při každé praktické činnosti vyžaduje dodržování předepsaných postupů, na kterých žák nesmí nic měnit, především z důvodu bezpečnosti

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
Obecná chemie				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích • <i>rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • soustavy látek a jejich složení • úvod do studia chemie • chemické obory • klasifikace látek • směsi a jejich dělení • <i>první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel</i> • názvosloví anorganických sloučenin • názvy a značky prvků - opakování • oxidační číslo, typy chemických vzorců • názvosloví binárních sloučenin, kyselin a solí 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé chemické obory • charakterizuje pojmy chemicky čistá látka, směs • uvede typy směsí a jejich příklady • vysvětlí principy základních dělicích metod (filtrace, destilace, sedimentace, sublimace, krystalizace) • je schopen poskytnout první pomoc podle dané situace • používá názvy a vzorce chemických prvků vyjma f-prvků • vysvětlí pojem oxidační číslo a umí jej určit ze vzorce, uvede základní typy chem. vzorců (stechiometrický, sumární, strukturní) • tvoří vzorce a názvy binárních sloučenin (halogenidy, oxidy, sulfidy, peroxidy) • tvoří vzorce a názvy bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin, hydroxidů, solí a hydrogensolí 	<ul style="list-style-type: none"> • M - lineární rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> • obrázky a animace dělicích metod • laboratorní práce (bezpečnost a hygiena práci v chemické laboratoři, první pomoc) • laboratorní práce (dělicí metody) • procvičení pomocí webové aplikace • skupinová práce

	<ul style="list-style-type: none"> • veličiny a výpočty v chemii • základní veličiny a výpočty v chemii • hmotnost atomů a molekul • látkové množství, Avogadrova konstanta • molární objem, molární zlomek • výpočty z chemických vzorců • stavba atomu • atomová teorie, modely atomů • atomové jádro, radioaktivita • vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události živelní pohromy • elektronový obal, kvantová čísla, orbital, typy orbitalů • elektronová konfigurace, excitovaný stav • periodická soustava prvků (PSP) • periodická tabulka • periodický zákon (PZ) • vztah mezi vlastnosti prvků a jeho polohou v PSP • aplikace PZ při charakteristice skupin nepřechodných prvků • chemická vazba a vlastnosti látek • podmínky vzniku chem. vazby, délka vazby, vazebná a disociační energie • násobnost vazby, vazba σ (sigma), π (pi) • polarita chemické vazby, kovalentní vazba, 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyjádřit hmotnosti atomů a molekul, vypočítá relativní atomovou a molekulovou hmotnost • definuje látkové množství, mol, vypočítá počet částic • vysvětlí pojem molární objem, zapíše jeho hodnotu • definuje molární zlomek • výpočtem určí stechiometrický vzorec • popíše základní představy o atomu, popíše nejjednodušší modely atomů • charakterizuje složení a vlastnosti jádra, definuje pojem radioaktivita, poločas rozpadu, typy radioakt. záření, nebezpečí jaderného výbuchu • charakterizuje složení a vlastnosti elektronového obalu, definuje kvantová čísla a popíše jejich význam • vysvětlí pojem orbital a popíše jejich tvary • zapíše elektronovou konfiguraci prvků vyjma f - prvků (zkráceně i nezkráceně) • zapíše excitovaný stav • rozlišuje skupiny a periody a jejich význam, typy prvků (s-, p-, d-, f-), přechodné, nepřechodné, vnitřně přechodné • vysloví periodický zákon • charakterizuje vlastnosti prvků a jejich průběh ve skupině a periodě) • na základě periodického zákona charakterizuje jednotlivé skupiny s- a p-prvků • popíše podmínky vzniku chemické vazby (energetické změny), definuje délku vazby a rozdíl mezi vazebnou a disociační energií • vysvětlí vznik jednoduché, dvojně a trojně vazby, popíše rozdíl mezi vazbou σ (sigma), π (pi) 	<ul style="list-style-type: none"> • M - lineární rovnice, zlomky, vyjádření neznámé ze vzorce • F - fyzikální veličiny • F - složení a stavba látek • F - složení a stavba látek, 	<ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce, procvičení • využití memotech-nických pomůcek (výstavbový trojúhelník) • LC - určení typu chem. vazby
--	--	--	--	--

	<p>vaznost, oktetové pravidlo</p> <ul style="list-style-type: none"> • iontová vazba • další typy chemických vazeb • slabé vazebné interakce • hybridizace <p>• tepelné změny při chemických reakcích, rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ chemické reakce • chemická reakce, typy chemických reakcí • vyčíslování chemických reakcí • výpočty z chemických reakcí • roztoky • termochemie • reakční kinetika • chemické rovnováhy – podstata, ovlivnění, redoxní rovnováhy, srážecí rovnováhy, protolytické rovnováhy 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik kovalentní vazby a vysvětlí pojem polarita vazby, určí vaznost prvků, vysvětlí a použije oktetové pravidlo • charakterizuje podstatu iontové vazby a zásadní rozdíly od vazby kovalentní, určí typ chemické vazby z hlediska polarity • vysvětlí podstatu koordinačně-kovalentní a kovové vazby • charakterizuje vznik vodíkové vazby a její význam, vysvětlí podstatu van der Waalových sil • popíše a vysvětlí pojem hybridizace • vysvětlí pojmy chemická reakce, chemická rovnice, reaktant, produkt, oxidace, redukce, oxidační, redukční činidlo • vyčísluje redoxní reakce – s jednou oxidací a redukcí, úplné, iontové, disproportionace • vypočítá množství reaktantů resp. produktů s úplnou přeměnou reaktantů • rozlišuje typy roztoků, vysvětlí pojmy rozpustnost, křivka rozpustnosti • vypočítá – složení roztoků (hmotnostní zlomek, látková koncentrace), ředění roztoků (křížové pravidlo, směšovací rovnice) • charakterizuje veličiny – reakční teplo, entalpie, vysvětlí pojmy exotermní, endotermní reakce – projevy a příklady, vysloví a vysvětlí termochemické zákony • definuje rychlost chemické reakce – kinetická rovnice, pomocí úbytku resp. přírůstku, vysvětlí vliv koncentrace a teploty, vysvětlí význam a princip katalýzy • definuje chemickou rovnováhu, zapíše rovnovážnou konstantu a její význam, popíše možnosti ovlivnění rovnováhy – LeChatelierův princip akce a reakce 	<p>potenciální energie, vedení el. proudu v látkách</p> <ul style="list-style-type: none"> • M - lineární rovnice, zlomky, vyjádření neznámé ze vzorce, trojčlenka • F - termodynamika 	<ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce, procvičení • LC - chemické reakce, výpočty – příprava solí, termo - chemie, kinetika, stanovení Beketovy řady kovů, hydrolyza solí)
--	--	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy oxidace, redukce, oxidační, redukční činidlo, popíše význam Beketovy řady kovů, zapíše rovnice jednoduchých elektrolyz srovnává rozpustnost látek definuje Brønstedovu kyselinu a zásadu, konjugovaný pár, zapíše rovnici autoprotolýzy, zapíše a vysvětlí význam disociační konstanty, objasní rozdíl mezi silným a slabým elektrolytem vypočítá pH silných elektrolytů, vysvětlí pojem hydrolyza solí, rozhodne o hodnotě pH roztoku solí 		
Anorganická chemie – I. část (nekovy)				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí předvídá průběh typických reakcí anorgan. sloučenin využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii <i>rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události</i> 	<ul style="list-style-type: none"> vodík a jeho sloučeniny <ul style="list-style-type: none"> vodík, kyslík, voda, peroxid vodíku charakteristika, vlastnosti, příprava, výroba struktura a složení významné sloučeniny, vlastnosti, použití p-prvky a jejich sloučeniny – část 1 <ul style="list-style-type: none"> vzácné plyny struktura vlastnosti a použití halogeny <ul style="list-style-type: none"> charakteristika chemie fluoru chemie chloru chemie bromu a jodu únik nebezpečných látek do životního prostředí chalkogeny 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vlastnosti vodíku a kyslíku na základě postavení v PSP, definuje izotopy těchto prvků, popíše složení, význam a vlastnosti ozonu chemickými rovnicemi popíše laboratorní přípravu vodíku a kyslíku, popíše způsob průmyslové výroby vysvětlí rozdíly ve struktuře vody a peroxidu vodíku popíše typy oxidů popíše obecnou charakteristiku p-prvků vysvětlí vztah struktury elektronového obalu a nereaktivitu popíše výskyt, vlastnosti a význam vzácných plynů uvede základní charakteristiku skupiny halogenů popíše reaktivitu, vlastnosti, výrobu a výskyt fluoru popíše vlastnosti, výrobu a výskyt chloru, charakterizuje vlastnosti a použití kyseliny chlorovodíkové, chloridů, chlornanů, chlorečnanů a chloristanů popíše vlastnosti, výrobu a výskyt bromu a jodu, vysvětlí vytěšňovací reakce halogenů, srovná sílu bezkyslíkatých kyselin 	<ul style="list-style-type: none"> BI - význam vody pro živý organismus PT IV - <i>problematika vztahů organismů a prostředí</i> PT IV - <i>člověk a životní prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> LC - vodík, kyslík a jeho sloučeniny LC - halogeny a jejich sloučeniny

	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika skupiny • chemie síry <p>○ prvky 15. skupiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika skupiny • chemie dusíku • chemie fosforu • významné sloučeniny arsenu <p>○ prvky 14. a 13. skupiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika skupin • chemie uhlíku • chemie křemíku • chemie boru 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní charakteristiku skupiny chalkogenů • popíše vlastnosti, výrobu a výskyt síry, charakterizuje vlastnosti a použití sulfanu a jeho solí, oxidů síry, kyseliny siřičité, sírové a jejích solí • uvede základní charakteristiku prvků 15. skupiny • popíše vlastnosti, výrobu, přípravu a výskyt dusíku, koloběh dusíku v přírodě, charakterizuje vlastnosti a použití amoniaku a jeho solí, oxidů dusíku, kyseliny dusité, dusičné a jejích solí, vysvětlí toxicitu dusitanů • popíše vlastnosti, výskyt a modifikace fosforu, charakterizuje vlastnosti a použití fosfanu, oxidů fosforu, kyselin fosforu a solí kyseliny trihydrogenfosforečné, popíše přípravu superfosfátu • vysvětlí toxicitu arsenu, oxidu arsenitého, zapíše významné kyseliny arsenu • uvede základní charakteristiku prvků 14. a 13. skupiny • popíše vlastnosti, výskyt a modifikace uhlíku, charakterizuje vlastnosti a použití oxidů uhlíku, kyseliny uhličitě a jejích solí, vysvětlí toxicity a přípravu kyanovodíku, popíše použití sirouhlíku, vzorcem zapíše libovolný karbid • popíše vlastnosti, výrobu a výskyt křemíku, zapíše vzorce silanů, popíše jejich vlastnosti, pohovoří o oxidu křemičitém, jeho struktuře a barevných odrůdách, vysvětlí strukturu kyselin, vysvětlí princip výroby skla • popíše výskyt boru, zapíše vzorce boranů, popíše vlastnosti kyseliny trihydrogenborité 		<ul style="list-style-type: none"> • LC - příprava a důkaz sloučenin síry • LC - příprava a důkaz sloučenin dusíku • LC - vlastnosti oxidu uhličitého
--	--	---	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
Anorganická chemie – II. část (kovy)				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • s-prvky a jejich sloučeniny • charakteristika skupiny alkalických kovů a kovů alkalických zemin • chemie alkalických kovů • chemie hořčíku • chemie kovů alkalických zemin <ul style="list-style-type: none"> • p-prvky a jejich sloučeniny – část 2 ○ nepřechodné kovy • kovy 13. skupiny • kovy 14. skupiny <ul style="list-style-type: none"> • d-prvky a f-prvky jejich sloučeniny ○ přechodné kovy • charakteristika přechodných kovů a jejich sloučenin • chemie komplexních sloučenin • významné přechodné kovy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede základní charakteristiku s-prvků • popíše vlastnosti, výskyt sodíku a draslíku, popíše barvení plamene, charakterizuje vlastnosti a použití hydroxidů, uhličitánů a dusičnanů, vysvětlí princip Solvayova způsobu výroby sody • popíše vlastnosti a výskyt hořčíku a vápníku, charakterizuje biologické vlastnosti, vysvětlí význam uhličitánů, vysvětlí princip přechodné a trvalé tvrdosti vody, vysvětlí princip krasových jevů, zapíše vzorce sádrovce a sádry, vysvětlí princip použití sádry ve stavebnictví, popíše barvení plamene • popíše vlastnosti a výskyt hliníku, zmíní toxicitu hliníku, vysvětlí princip aluminotermie, popíše vlastnosti sloučenin hliníku • popíše vlastnosti a výskyt cínu a olova, vysvětlí jev tzv. cínový mor, popíše toxicitu olova, zapíše reakci olova s kyselinou chlorovodíkovou a dusičnou, popíše využití chromové žluti • uvede základní charakteristiku přechodných kovů, jejich odlišnosti od nepřechodných kovů, popíše vlastnosti sloučenin přechodných kovů – barevnost, acidobazické vlastnosti, variabilita oxidačních čísel, apod. • vysvětlí vazbu v komplexních sloučeninách, vysvětlí tvar molekul podle liganového čísla, zapíše názvy a vzorce komplexních sloučenin • popíše vlastnosti, výrobu, výskyt a použití významných 	<ul style="list-style-type: none"> • Bi - význam solí pro živý organismus • GG - názvy minerálů 	<ul style="list-style-type: none"> • LC - vlastnosti s-prvků kovů • LC - vlastnosti přechodných kovů • exkurze podle aktuální situace

		přechodných kovů a jejich sloučenin – mědi, stříbra, zlata, zinku, kadmia, rtuti, chromu, manganu, železa, platiny		
Organická chemie – I. část				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do studia • vlastnosti atomů uhlíku • vazba v organických sloučeninách • izomerie • typy činidel, reakční mechanismy • efekty atomových skupin • klasifikace organických sloučenin <ul style="list-style-type: none"> • uhlovodíky a jejich klasifikace ○ názvosloví uhlovodíků • názvosloví nasycených uhlovodíků • názvosloví nenasycených uhlovodíků • názvosloví aromatických uhlovodíků <ul style="list-style-type: none"> ○ uhlovodíky • alkany a cykloalkany • alkeny • alkadieny • alkyny 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastnosti atomů uhlíku, rozdíly mezi organickými a anorganickými sloučeninami • popíše typy vazeb z hlediska násobnosti, polarity, srovná reaktivitu, vysvětlí pojem vaznost a určí vaznost vybraných prvků, vysvětlí rozdíly mezi empirickým, souhrnným, racionálním a strukturálním vzorcem • vysvětlí vznik elektrofilních, nukleofilních a radikálových činidel, charakterizuje základní typy reakčních mechanismů – substituce, adice, eliminace, přesmyk, vysvětlí další typy chemických reakcí • popíše princip indukčního a mezomerního efektu • popíše třídy organických sloučenin <ul style="list-style-type: none"> • zapíše vzorce a názvy alicyklických cyklických nasycených uhlovodíků (rozvětvených a nerozvětvených), zapíše vzorce a názvy uhlovodíkových zbytků • zapíše vzorce a názvy alicyklických i cyklických nenasycených uhlovodíků (rozvětvených a nerozvětvených), zapíše vzorce a názvy nenasycených uhlovodíkových zbytků • zapíše vzorce a názvy mono- a vícesubstituovaných aromatických uhlovodíků, zapíše vzorce a názvy aromatických uhlovodíkových zbytků <ul style="list-style-type: none"> • popíše charakteristické vlastnosti alkanů a cykloalkanů, zařadí příslušný alkan do homologické řady, vysvětlí strukturu methanu, 		<ul style="list-style-type: none"> • praktické cvičení (izomerie) <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce, procvičení

	<ul style="list-style-type: none"> • areny • zdroje uhlovodíků 	<p>na příkladech ethanu a cyklohexanu vysvětlí pojem konformace</p> <ul style="list-style-type: none"> • chemickými rovnicemi zapíše substituce radikálové (halogenace, sulfochlorace), hoření, eliminace • uvede významné alkany, jejich vlastnosti a využití • popíše charakteristické vlastnosti alkenů, vysvětlí strukturu but-2-enu (cis-, trans-izomerie) • chemickými rovnicemi zapíše adice elektrofilní, vysvětlí Markovnikovo pravidlo, zapíše adici radikálovou (hydrogenace), oxidaci a polymeraci • uvede významné alkeny, jejich vlastnosti a využití • popíše charakteristické vlastnosti alkadienů, charakterizuje typy alkadienů • uvede významné alkadieny, jejich vlastnosti a využití • chemickými rovnicemi zapíše polymeraci butan-1,3-dienu a isoprenu • popíše charakteristické vlastnosti alkynů, vysvětlí strukturu a srovná ji se strukturou alkanů a alkenů, porovná reaktivitu uhlovodíků, vysvětlí příčinu kyselosti alkynů • chemickými rovnicemi zapíše adice elektrofilní, vysvětlí podstatu keto-enol tautomerie, zapíše adici radikálovou (hydrogenace), charakterizuje acetylidy • uvede významné alkyny, jejich vlastnosti a využití • popíše charakteristické vlastnosti arenů, vysvětlí strukturu – aromatický charakter, na základě Hückelova pravidla rozhodne o aromaticitě, vysvětlí pojem delokalizace • chemickými rovnicemi zapíše substituce elektrofilní, vysvětlí princip následné substituce, zapíše adice radikálové benzenu, oxidace benzenu a toluenu 		<ul style="list-style-type: none"> •LC - reakce a vlastnosti arenů
--	--	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace ○ deriváty uhlovodíků – I. část • halogenderiváty • organokovové sloučeniny • dusíkaté deriváty (nitrosločeniny, aminy) • kyslíkaté deriváty (hydroxysločeniny – alkoholy, fenoly, ethery, karbonylové sloučeniny – aldehydy, ketony) 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede významné areny, jejich vlastnosti a využití • vyjmenuje základní zdroje uhlovodíků, popíše význam a výrobu ropy, uhlí a zemního plynu, popíše nebezpečnost zemního plynu • charakteristika a přehled derivátů • popíše charakteristické vlastnosti halogenderivátů, zapíše názvy a vzorce halogenderivátů, vysvětlí strukturu a pojmy polarita a polarizovatelnost a jejich vztah k reaktivitě, vysvětlí indukční efekt • chemickými rovnicemi zapíše substituce nukleofilní a eliminace • uvede významné halogenderiváty, jejich vlastnosti a využití • popíše charakteristické vlastnosti organokovových sloučenin, zapíše názvy a vzorce organokovových sloučenin, vysvětlí strukturu alkylových a Grignardových sloučenin • chemickými rovnicemi zapíše substituce • uvede příklad organohliníkových sloučenin, charakterizuje strukturu silikonů a jejich využití • popíše charakteristické vlastnosti nitrosločenin, zapíše názvy a vzorce nitrosločenin, vysvětlí strukturu nitroskupiny, popíše toxicitu nitrobenzenu • chemickými rovnicemi zapíše nitraci, srovná snadnost nitrace u monosubstituovaných arenů, zapíše rovnici redukce • uvede významné nitrosločenin, jejich vlastnosti a využití • popíše charakteristické vlastnosti aminů, zapíše názvy a vzorce aminů, zapíše typy aminů, srovná zásaditost jednotlivých aminů • vysvětlí princip diazotace a azokopulace, vysvětlí princip 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT II - žijeme v Evropě</i> • GG - světová naleziště ropy a zemního plynu • <i>PT IV - člověk a životní prostředí</i> 	
--	--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • <i>projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu</i> 		<p>barevnosti organických sloučenin</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede významné aminy, jejich vlastnosti a využití • rozdělí jednotlivé kyslíkaté deriváty do skupin • popíše charakteristické vlastnosti hydroxyderivátů, zapíše názvy a vzorce alkoholů a fenolů, zapíše typy alkoholů (podle typu uhlíku a sytnosti), srovná kyselost alkoholů a fenolů • chemickými rovnicemi vyjádří amfoterní charakter alkoholů, zapíše substituci a eliminaci (dehydratace ethanolu), oxidaci a esterifikaci • uvede významné alkoholy a fenoly, jejich vlastnosti a využití • výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek • popíše charakteristické vlastnosti etherů, zapíše názvy a vzorce alicyklických a cyklických etherů • chemickou rovnicí vyjádří oxidaci ethylenu • uvede významné ethery, jejich vlastnosti a využití • popíše charakteristické vlastnosti karbonylových sloučenin, rozdělí a správně určí aldehyd resp. keton, zapíše názvy a vzorce aldehydů a ketonů • vysvětlí princip vzniku acetalů a aldolové kondenzace, zapíše redoxní reakce, jodoformovou reakci – pomocí ní rozliší methanol a ethanol • zapíše benzochinon a uvede jeho význam • uvede významné aldehydy a ketony, jejich vlastnosti a využití 		<ul style="list-style-type: none"> • LC - vlastnosti kyslíkatých derivátů
--	--	---	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
3. ročník, septima				
Organická chemie – II. část				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii 	<ul style="list-style-type: none"> • deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace <ul style="list-style-type: none"> ○ deriváty uhlovodíků – II. část • karboxylové kyseliny • deriváty karboxylových kyselin (substituční, funkční, deriváty kyseliny uhličitě) <ul style="list-style-type: none"> • heterocyklické sloučeniny • pětičlenné heterocykly (s jedním a dvěma heteroatomy) • šestičlenné heterocykly (s jedním a dvěma heteroatomy) • heterocykly s 2 kondenzovanými jádry 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše charakteristické vlastnosti karboxylových kyselin, zapíše názvy a vzorce karboxylových kyselin vč. triviálních, srovná sílu karboxylových kyselin a její ovlivnění • chemickými rovnicemi vyjádří disociaci, neutralizaci, esterifikaci a dekarboxylaci • uvede významné karboxylové kyseliny, jejich vlastnosti a využití • charakterizuje funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin, obecnými vzorci zapíše příslušné deriváty • popíše vlastnosti, přípravu a reakce funkčních derivátů - solí, anhydridů, esterů, halogenidů, amidů, nitrilů • uvede významné zástupce funkčních derivátů a jejich využití praxi • popíše vlastnosti, přípravu a reakce substitučních derivátů – halogenkyselin, hydroxykyselin, ketokyselin a aminokyselin • vysvětlí podstatu chirálního uhlíku a optické aktivity, definuje isoelektrický bod • uvede významné zástupce substitučních derivátů, zapíše vzorce a názvy látek, které mají biochemický význam • charakterizuje pětičlenné heterocykly s jedním heteroatomem, srovná aromaticitu, chemickými rovnicemi vyjádří významné reakce • zapíše názvy a vzorce heterocyklů se dvěma heteroatomy a rozhodne o acidobazických vlastnostech • charakterizuje šestičlenné heterocykly s jedním heteroatomem, popíše 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT IV - člověk a životní prostředí, problematika vztahů organismů a prostředí)</i> • BI - biologie rostlin, živočichů a člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • LC - karbo-xylové kyseliny a jejich deriváty

		<p>vlastnosti pyridinu a vzorci popíše jeho deriváty, chemickými rovnicemi vyjádří hydrogenaci pyridinu</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše názvy dusíkatých bází odvozených od pyrimidinu • zapíše vzorec purinu a názvy dusíkatých bází od něj odvozených 		
Organická chemie – III. část				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • syntetické makromolekulární látky <ul style="list-style-type: none"> ○ makromolekulární látky • charakteristika makromolekulárních látek • polymerace • polykondenzace • polyadice • přírodní modifikované polymery • léčiva, pesticidy, barviva a detergenty • léčiva • pesticidy • barviva • detergenty • výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše char. vlastnosti makromolekulárních látek, společné znaky a rozdělení polymerů • vysvětlí princip polymerace a uvede vlastnosti a použití polymerů • vysvětlí princip polykondenzace a uvede vlastnosti a použití polykondenzátů • vysvětlí princip polyadice a uvede vlastnosti a použití polyaduktů • uvede přehled přírodních modifikovaných polymerů, popíše význam a strukturu silikonů • definuje léčivo, uvede přehled základních skupin léčiv a jejich působení • popíše význam pesticidů a uvede přehled základních podskupin • vysvětlí princip barevnosti, uvede třídy barviv a příklady využití • vysvětlí princip působení mýdla, uvede příklady detergentů 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT IV - člověk a životní prostředí</i> • <i>PT IV - člověk a životní prostředí</i> 	
Biochemie				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • sacharidy • charakteristika sacharidů • monosacharidy • disacharidy • polysacharidy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše strukturu, výskyt a význam sacharidů • charakterizuje skupinu monosacharidů, strukturu, vlastnosti, uvede typy vzorců a příklady významných monosacharidů • charakterizuje skupinu disacharidů, strukturu, 		<ul style="list-style-type: none"> • LC - důkazy a reakce sacharidů

	<ul style="list-style-type: none"> • lipidy • charakteristika lipidů • jednoduché lipidy • složené lipidy • proteiny ○ bílkoviny • charakteristika peptidů a bílkovin • struktura bílkovin • reakce bílkovin • přehled významných bílkovin • nukleové kyseliny • charakteristika nukleových kyselin • struktura nukleových kyselin • typy nukleových kyselin • enzymy, vitaminy a hormony ○ enzymy • charakteristika enzymů • typy a dělení enzymů • princip působení enzymů • inhibice a aktivace ○ vitaminy • charakteristika vitaminů, chemická struktura 	<p>vlastnosti, uvede typy disacharidů, důkazy a příklady významných disacharidů</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje skupinu polysacharidů, strukturu, vlastnosti, uvede příklady významných polysacharidů a derivátů celulosy • popíše strukturu lipidů, výskyt, význam, vlastnosti • charakterizuje skupinu jednoduchých lipidů – typy a reakce • uvede strukturu složených lipidů a příklady • zapíše názvy a vzorce významných aminokyselin • popíše výskyt, význam a vlastnosti bílkovin, vznik peptidu • charakterizuje strukturu bílkovin • uvede typické reakce bílkovin • rozdělí bílkoviny do podskupin, uvede přehled významných bílkovin • charakterizuje biologický význam nukleových kyselin • popíše složení a strukturu nukleových kyselin (nukleotid, nukleosid) • uvede typy nukleových kyselin a jejich význam • charakterizuje význam enzymů jako biokatalyzátorů • uvede podmínky působení enzymů • charakterizuje typy enzymů, dělení do skupin, popíše význam a působení koenzymů • vysvětlí pojem substrátová specifita, uvede podmínky enzymové aktivity • popíše možnosti enzymové inhibice a aktivace • charakterizuje význam vitaminů, uvede vitaminové poruchy • uvede přehled významných vitaminů rozpustných 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT IV - člověk a životní prostředí</i> • BI – Genetika • <i>PT IV - člověk a životní prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> •LC - důkazy a reakce lipidů •LC - důkazy a reakce bílkovin
--	--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • vitaminy rozpustné v tucích • vitaminy rozpustné ve vodě ○ hormony <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika hormonů • interakce hormonů s buňkou • přehled hormonů ○ terpeny, steroidy a alkaloidy <ul style="list-style-type: none"> • struktura, typy, příklady • steroly • žlučové kyseliny • steroidní hormony ○ dynamická biochemie <ul style="list-style-type: none"> • chemické složení a znaky živých soustav • energetický metabolismus • metabolismus sacharidů • metabolismus lipidů • metabolismus bílkovin • metabolismus nukleových kyselin • vzájemná souvislost metabolismů 	<p>v tucích a ve vodě, popíše chemickou strukturu</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje význam hormonů na regulaci biochemických dějů, význam receptorů • popíše princip působení hormonů s buňkou • rozdělí hormony do skupin a uvede příklady významných hormonů • charakterizuje skupinu terpenů (isoprenoidů), strukturu a dělení • popíše strukturu steroidů, dělení • uvede příklady sterolů, žlučových kyselin a steroidních hormonů • popíše chemické složení a společné znaky živých soustav • popíše význam energetického metabolismu, uvede základní makroergické sloučeniny a jejich význam, dokáže určit exergonický a endergonický děj • charakterizuje katabolismus sacharidů, jednoduše popíše glykolýzu a Krebsův cyklus, vysvětlí význam a fáze fotosyntézy • popíše katabolismus lipidů, vysvětlí princip odbourávání mastných kyselin, vysvětlí princip biosyntézy lipidů • charakterizuje katabolismus bílkovin, popíše způsoby odbourávání aminokyselin a jejich další využití, jednoduše vysvětlí význam a princip proteosyntézy • popíše vzájemnou souvislost mezi metabolismy, vysvětlí význam acetyl-koenzymu A 	<ul style="list-style-type: none"> • BI – metabolismus základních živin • <i>PT IV - člověk a životní prostředí</i> • <i>PT IV - Enviromentální PT IV - člověk a životní prostředí</i> 	
--	--	---	---	--

5.3.3 Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Biologie zahrnuje kompletní vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Biologie vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ (RVP G), integruje částečně vzdělávací obsah některých okruhů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“ (Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Ochrana člověka za mimořádných událostí). Dále integruje částečně průřezové téma Environmentální výchova (tematický okruh Problematika vztahů organismů a prostředí, dílčí otázky tematického okruhu Člověk a životní prostředí a Životní prostředí regionu a České republiky). Svým vzdělávacím obsahem navazuje na předmět přírodopis RVP ZV.

Biologie je koncipována jako předmět, který má absolventům poskytnout ucelený přehled znalostí a vědomostí o přírodě a živých organizmech v ní. Upřednostněna jsou především témata obecně biologická, fyziologická a ekologická. Naopak taxonomická témata jsou redukována do rozsahu, který podmiňuje úspěšné pochopení složitosti přírody a komplexnosti vztahů v ní. Žákům by měl tento předmět poskytnout solidní vědomostní základ a především je motivovat k doživotnímu samostudiu přírody s aktivním přístupem k její ochraně. Maturantům a zájemcům o vysokoškolské studium přírodovědných oborů, zejména biologie a lékařství, by měl předmět Biologie ve spojení s předměty Biologie - profesní a Seminář z biologie vytvořit přijatelnou výchozí pozici pro úspěšné zvládnutí maturity a přijímacích zkoušek.

Předmět se vyučuje v prvních třech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 2+3+3+0 hodiny týdně. Součástí předmětu Biologie ve druhém a třetím ročníku jsou laboratorní cvičení bez samostatné klasifikace. Třída je rozdělena na dvě skupiny, výuka probíhá po dvou hodinách jedenkrát za 14 dní pro každou skupinu.

Většina vyučovacích hodin Biologie probíhá ve specializované posluchárně biologie vybavené moderní výpočetní a audiovizuální technikou s interaktivní tabulí. Z organizačních důvodů probíhá část hodin v kmenových třídách jednotlivých ročníků.

Laboratorní cvičení probíhají v samostatné biologické laboratoři vybavené audiovizuální a výpočetní technikou, zásobníky přírodnin, nástěnkami a dalšími pomůckami. Pracovní stoly žáků jsou vybaveny monokulárními nebo binokulárními elektrickými mikroskopy. Výjimečně probíhá výuka také ve specializované počítačové učebně.

Základní formou výuky Biologie je výklad s názornými ukázkami (přírodniny, video, vizualizér), který je doplňován tematickými diskusemi. Velký význam přikládáme vlastním iniciativám žáků, například jejich referátům a projektům. Výuka je příležitostně doplňována besedami, poznávacími vycházkami do přírody, popřípadě exkurzemi. Zájemce připravujeme k účasti na biologické olympiádě a SOČ.

Pro zájemce o hlubší studium oboru biologie je zaveden ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého studia a sedmém a osmém ročníku osmiletého studia předmět Biologie – profesní.

V maturitním ročníku mohou žáci ještě absolvovat volitelný předmět Seminář z biologie

Stanovené výstupy Biologie - profesní a Semináře z biologie jsou obsahem maturitních otázek předmětu Biologie.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie slouží k uvědomění si, že učivo předmětu je pouze „rámec“, který slouží k naplňování „klíčových kompetencí“. Ty jsou svou povahou nadpředmětové a směřují k formování osobnosti žáka a jejich charakter je především výchovný.

Volené metody a formy práce by měly snahu o formování osobnosti žáka podporovat a usnadnit mu jeho vlastní cestu k formování životních postojů. Obsah učiva nemá za úkol zahrnout žáka co největším množstvím informací, ale naučit žáka se v množství nedůležitostí orientovat, vytáhnout důležité informace a data a v neposlední řadě je správně interpretovat. Klíčovou úlohou biologie v tomto snažení je poskytnout dostatečné množství informací o živé přírodě, tak aby se žák mohl orientovat v běžných biologických problémech. Zároveň umožňuje vědeckými argumenty podložit názory na biotechnologické a bioetické problémy dnešního světa.

Úlohou učitele je v tomto pojetí zejména pokusit se přiblížit žákům biologii jako živou a zajímavou vědu – dynamicky se rozvíjející a řešící základní otázky fungování (nebo nefungování) živých soustav a tudíž i člověka. V návaznosti na specifika třídních kolektivů pak vhodnou volbou témat vytváří učitel příležitost k diskusi a vyjádření vlastních názorů na základě co nejlépe obhájených argumentů. Úlohou žáka je přijmout fakt, že pro pochopení biologických problémů je nutné pojmout základní penzum nezbytných znalostí v teoretické rovině a dovedností v rovině experimentální.

Kompetence k učení

- předkládáním dostatečného množství faktů umožňujeme žákům dobrý vhled do problematiky
- zadáváním samostatných úkolů, práce s odborným textem a pracovních listů v rámci vyučovací hodiny a vhodně volenými domácími pracemi je žákům dáвана příležitost pracovat s různými informačními zdroji a vytvářet různé formy prezentací výsledků
- podporujeme aktivitu žáků a oceňujeme snahu a pokroky žáků
- trváme na základních pravidlech citační etiky v písemných pracích

Kompetence k řešení problémů

- zadávanými úkoly učitel navádí žáky k hledání problémů a oddělování podstatných informací od nepodstatných
- zejména v rámci laboratorních cvičeníh umožňujeme žákům vyzkoušet si základní principy vědecké práce od formulace hypotézy přes její ověření až k vytvoření a prezentaci závěrů
- prezentujeme biologii jako vědu otevřenou poznatkům z ostatních přírodovědných oborů a nahlížíme na témata z více možných úhlů
- problémové myšlení je podporováno zadáváním skupinových prací, miniprojektů i zapojením žáků do projektů většího rozsahu

Kompetence komunikativní

- při prezentaci vyžadujeme co nejpřesnější užívání biologické terminologie jako přípravu na používání odborného profesního jazyka v budoucím životě žáka
- zadáváním skupinových úkolů podporujeme vzájemnou komunikaci mezi žáky a týmovou práci
- vytváříme situace, vedoucí k diskusím, u nichž je učitel pouze moderátorem

- vyžadujeme po žácích využívání vhodných prezentačních postupů

Kompetence sociální a personální

- podporujeme ve třídě atmosféru spolupráce a týmového ducha
- předkládáním informací, vědeckých důkazů a diskusemi upevňujeme postoje žáků ke zdravému životnímu stylu a odpovědnosti za zdraví své i druhých
- trváme na základních zásadách slušného chování, schopnosti seberegulace a plnění stanovených termínů, což je nezbytné nejen ve škole, ale zejména v reálném životě

Kompetence občanské

- biologie ve spolupráci s vědami o Zemi umožňují žákům vytvářet si postoje ve vztahu k trvalé udržitelnosti života
- diskutujeme o otázkách životního prostředí, zdraví nebo bioetiky a vedeme žáky k zodpovědnosti v rozhodování o sobě, druhých a o otázkách životního prostředí
- vytváříme postoje vedoucí k odpovědnému chování v krizových situacích

Kompetence k podnikavosti

- vytváříme prostor pro sebeorganizaci práce žáků
- vítáme iniciativu a vlastní nápady žáků, účast v soutěžích a projektech a v rámci možností vyučujícího i školy je všestranně podporujeme
- zájemcům o biologii poskytujeme prostor k realizaci a vhodně je motivujeme

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
Obecná biologie a biologie virů a bakterií				
Žák <ul style="list-style-type: none"> • odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi • objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk • vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie jako věda • vznik a vývoj života na zemi • teorie o vzniku života s důrazem na evoluci • základní vlastnosti živých soustav • hierarchické uspořádání organismů • stavba, funkce a význam virů • HIV-AIDS • bakterie – systém, funkce a význam • prokaryotická a eukaryotická buňka • příjem a výdej látek buňkou • výživa buňky • metabolismus buňky 	Žák <ul style="list-style-type: none"> • objasní význam biologie jako vědy • porovná významné hypotézy o vzniku života na Zemi • popíše základní zákonitosti hierarchizace současných organismů v návaznosti na teorii evoluce • uvede základní vlastnosti živých soustav a odliší je od neživých • popíše stavbu virionu jako příkladu nebuněčného organismu • objasní na příkladu životní cyklus viru • zhodnotí význam virů • uvádí příklady virových onemocnění a možnosti ochrany proti nim 	<ul style="list-style-type: none"> • GG - vznik a vývoj života, HIV-AIDS • prevence SPJ - HIV-AIDS • CH, F - metabolismus, příjem a výdej látek • <i>PT IV – problematika vztahů organismů a prostředí</i> • výchova ke zdraví- choroby přenosné pohlavním stykem, HIV - AIDS 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace s animacemi • PL • video • LC*

<p>ze znalostí o jejich evoluci</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů • charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby 	<ul style="list-style-type: none"> • fotosyntéza a dýchání 	<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje problematiku choroby HIV-AIDS z biologického i ekonomického hlediska a orientuje se v možnostech prevence proti tomuto onemocnění • porovnává strukturu a rozdíly ve stavbě u prokaryotní a eukaryotní buňky • vysvětlí současné názory na vznik buňky a její vývoj • objasní základní procesy probíhající v buňce • porovnává různé způsoby výživy a typy metabolismu • charakterizuje bakterie a sinice • vysvětlí význam bakterií a sinic v ekosystému • uvádí příklady významných bakterií i sinic a jejich využití; případně ochranu proti nim 		
<p>Biologie protist, rostlin a hub</p>				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce protist • botanika jako věda • morfologie a anatomie rostliny • rostlinná buňka a pletiva • rostlinné orgány • fyziologie rostlin • výživa rostlin – typy, minerální výživa, vodní režim • metabolismus rostlin – fotosyntéza a dýchání • růst a vývin rostliny • rozmnožování • pohyby rostlin • systém a evoluce rostlin • hospodářsky významné čeledi a jejich zástupci • rostliny významné alkaloidy - zneužití rostlinných alkaloidů jako drog • vztah rostlin a prostředí • práce s botanickou literaturou 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje zástupce protist a charakterizuje je • popíše vzhled a stavbu těla rostliny • porovná rostlinné orgány podle stavby a funkcí • objasní princip jednotlivých životních cyklů rostlin • vysvětlí a porovnává různé způsoby a strategie rozmnožování rostlin • porovná stavbu a vlastnosti rostlin se stélkou („nižších“) a cévnatých („vyšších“) • uvádí příklady přizpůsobení rostlin na rozdílné životní podmínky • orientuje se v systému rostlin a jeho terminologii přičemž podrobnější informace vyhledá z dostupných zdrojů • pozná a pojmenuje významné druhy rostlin a porovnává jejich ekologické nároky • objasní význam rostlin obecně a popíše význam konkrétních, hospodářsky důležitých druhů • objasní význam rostlinných alkaloidů ve farmacii a zhodnotí nebezpečí zneužití těchto látek jako drog 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence SPJ - užívání omamných a psychotropních látek • CH, F - výživa a metabolismus rostlin, vodní režim • <i>PT IV – člověk a životní prostředí</i> • <i>PT IV – životní prostředí regionu a ČR</i> • <i>PT V – média a mediální produkce (prezentace miniprojektu)</i> • výchova ke zdraví – toxikómánie a návykové látky 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace s animacemi • PL • video • miniprojekt (např. hospodářsky významné druhy, vyhledávání informací atd.) • LC*

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> • biologie hub a lišejníků – stavba a funkce 	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam ochrany ohrožených druhů rostlin na příkladu některého chráněného území v místním regionu • pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků 		
Základy ekologie rostlin				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • ekologie jako věda a její základní pojmy • podmínky života rostlin a jejich ekologická přizpůsobení • členění biosféry 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozuměním používá základní ekologické pojmy • porovná ekologické nároky významných druhů rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • GG - biosféra • <i>PT IV – problematika vztahů organismů a prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • PL • LC*

Poznámky: LC* - budou realizovány v rámci biologických cvičení ve 2.ročníku, sextě.

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
Biologie živočichů				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím informačních zdrojů) význam živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do zoologie – zoologické obory, znaky živočichů, vývoj mnohobuněčnosti, systém živočichů • jednobuněční – charakteristika a významné druhy, původci nemocí živočichů i člověka • mnohobuněční - charakteristika významných taxonů bezobratlých, jejich význam, evoluce a ekologie • strunatci – charakteristika jednotlivých tříd, popřípadě řádů, významné druhy, jejich evoluce, etologie a ekologie • živočišní původci nemocí člověka 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje prvky, zná jejich zástupce, zhodnotí jejich význam • dokáže charakterizovat významné taxonomické jednotky živočichů podle morfologicko - anatomické stavby • orientuje se v systému bezobratlých a má přehled o významných zástupcích • má přehled o hlavních taxonomických jednotkách strunatců a dokáže uvést významné zástupce řádů • dokáže popsat vývoj jednotlivých orgánových soustav živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> • výchova ke zdraví – prevence chorob 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace s ukázkami probíra - ných zástupců • video • referáty žáků • PL • přírodo - vědná exkurze • 5LC – morfolo - gie a anatomie živočichů • 2LC – poznávání a určování živočichů

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • etologie živočichů – instinkty, biorytmy, dorozumíván • ekologie živočichů – adaptace, zoogeografie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním typům chování živočichů a umí je vysvětlit • pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a zná jejich ekologické nároky • dokáže objasnit pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci 	<p><i>způsobených živočichy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1LC – Zdroje biologických informací* • 1LC – Bakterie, sinice a řasy* • 5LC – Anatomie a fyziologie rostlin a hub* • 1LC – Ekologie rostlin*
---	--	--	-------------------------------------	---

Ekologie

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy • podmínky života a ekologická valence • abiotické a biotické faktory • biotop, ekologická nika • populace, vztahy mezi populacemi • společenstvo – struktura, vztahy, stabilita • ekosystém – charakteristika, koloběh látek a tok energie, přírodní a umělý, typické ekosystémy v ČR, potravní řetězce a potravní pyramida • biosféra a její členění • ekologické problémy v současnosti • ochrana životního prostředí – ochrana přírody v ČR – legislativa, státní správa, chráněná území 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže vysvětlit základní ekologické pojmy a uvádí konkrétní příklady • zná abiotické a biotické faktory prostředí a uvádí konkrétní příklady jejich vlivu na organismus • rozumí koloběhu látek a energií v ekosystému a dokáže je uvést na praktických příkladech • orientuje se v legislativě OŽP a v typech chráněných území v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT IV – problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí, životní prostředí Poličska a ČR</i> • GG - biosféra 	<ul style="list-style-type: none"> • 1LC – ochrana životního prostředí
--	---	---	--	---

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Metody a formy práce
3. ročník, septima				
Biologie člověka				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • podle předloženého schématu popíše a 	<ul style="list-style-type: none"> • evoluce člověka 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařadí člověka do systému organismů 	<ul style="list-style-type: none"> • ZSV – člověk jako jedinec- 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace s animacemi

<p>vysvětlí evoluci člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru 	<ul style="list-style-type: none"> • živočišní a přímí předchůdci člověka homo s.s. • hominizace a sapientace • přímé a nepřímé důkazy evoluce • lidská plemena • hierarchická stavba lidského organismu • stavba orgánových soustav člověka • choroby a jejich prevence v rámci jednotlivých soustav • opěrná a pohybová soustava • tělní tekutiny • oběhová soustava • mízní soustava • imunita 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí evoluci člověka • uvede důkazy evoluce člověka • zhodnotí úroveň vyspělosti vývojových předchůdců Homo sapiens sapiens • charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace • využije znalostí o lidských plemelech k odmítnutí rasismu v jakékoli podobě • popíše stavbu orgánových soustav • chápe a vysvětlí vztahy mezi procesy probíhajícími v lidském těle • seznámí se s nejčastějšími chorobami jednotlivých orgánových soustav a pochopí jejich příčiny • popíše stavbu kostí, jejich spojení a orientuje se na kostře člověka • popíše stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti • porovná stavbu, funkci a význam jednotlivých typů svalové tkáně • určí polohu významných kosterních svalů • vysvětlí význam jednotlivých složek krve • vysvětlí podstatu krevních skupin • popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci • popíše princip činnosti srdce a orientuje se v projevech jeho činnosti • vysvětlí funkční uspořádání tělních oběhů • zhodnotí význam jednotlivých částí mízní soustavy • vysvětlí rozdíly mezi imunitou specifickou a nespecifickou a imunitou buněčnou a látkovou 	<p>osobnost člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • CH – anorganická – (minerální prvky, toxické anorg. látky), organická chemie – (aminokyseliny, mastné kyseliny, toxické organické látky), biochemie – (lipidy, sacharidy, proteiny, enzymy, hormony, vitamíny, alkaloidy, steroidy, metabolismus), aplikovaná chemie – (léčiva, pesticidy) • F – stavba a vlastnosti látek, elektromagn. jevy, světlo – změny polarizace, šíření zvuku, lom světla) • M – práce s daty • IVT – pracování a prezentace informací • <i>PT III – základní problémy sociokulturních rozdílů - rovnocennost lidských ras a etnik</i> • <i>PT II – globální problémy, jejich příčiny a důsledky - výchova ke zdravému životnímu stylu</i> • <i>PT IV – člověk a životní prostředí</i> • <i>PT V – média a mediální produkce –</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • PL • práce s textem a grafickými údaji • řízené diskuse • audio - vizuální technika • aktuality • internet • skupinová práce • mini - projekty (např. psychosomatické choroby, typy výživy člověka, GMO) • LC¹
--	---	--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • soustavy látkové přeměny • dýchací soustava • nikotinismus • trávicí soustava – stavba a její funkce • metabolismus • výživa člověka a její typy • esenciální složky výživy • zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese • poruchy příjmu potravy • vylučovací soustava • kožní soustava • termoregulace • soustavy regulační • nervová soustava 	<ul style="list-style-type: none"> • objasní, co je podstatou preventivního očkování proti infekčním chorobám • popíše orgány dýchací soustavy a jejich funkci • vysvětlí princip dýchání • objasní vitální kapacitu plic • vysvětlí negativní vliv kouření na člověka • popíše orgány trávicí soustavy • vysvětlí proces trávení • pochopí zásady správné výživy a dle možnosti se jimi řídí • vysvětlí přímé souvislosti mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami • je si vědom nebezpečí poruch výživy • popíše orgány vylučovací soustavy • vysvětlí funkci ledvin • zdůvodní význam pitného režimu • popíše stavbu a funkci kůže a kožních derivátů • vysvětlí rizika nadměrného slunění pro vznik rakoviny kůže • objasní uplatnění termoregulačních mechanismů • vysvětlí podstatu nervového a hormonálního řízení • popíše stavbu nervové soustavy • orientuje se ve funkci CNS a obvodového nervstva • orientuje se v poruchách duševního zdraví 	<p><i>komunikace a spolupráce v týmu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • prevence SPJ – poruchy výživy • prevence SPJ – sexuálně přenosné choroby • prevence SPJ (HIV - AIDS) • prevence SPJ – drogy, toxikomanie 	
--	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • <i>orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství</i> • <i>uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků</i> • <i>projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícím u chování a rizikového životnímu stylu</i> • <i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování</i> • <i>usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • hormonální soustava • hormony • smyslová soustava • rozmnožovací soustava • <i>metody plánovaného rodičovství</i> • <i>hygiena pohlavního styku</i> • <i>péče o reprodukční zdraví- faktory ovlivňující plodnost, preventivní prohlídky</i> • <i>těhotenství a jeho hygiena</i> • <i>metody asistované reprodukce</i> • <i>rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, interrupce</i> • <i>ontogeneze člověka</i> • <i>tělesné změny v období adolescence</i> • <i>zdraví a nemoc</i> • <i>civilizační choroby, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy</i> • <i>zátěžové situace, stres – důsledky na zdraví a způsoby jeho zvládnání</i> • <i>zdravý životní styl</i> • <i>psychohygiena</i> • <i>denní režim</i> • <i>vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině</i> • <i>toxikomanie – alkoholismus a jiné typy</i> • <i>skupiny návykových látek z hlediska účinku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>určí vliv hormonů na funkci organismu a odvodí poruchy z nadměrné či nedostatečné produkce významných hormonů</i> • <i>popíše a vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů</i> • <i>umí objasnit podstatu nejčastějších poruch zraku</i> • <i>uvádí rozdíly ve stavbě a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy</i> • <i>rozlišuje jednotlivé metody antikoncepce a orientuje se v jejich vhodnosti a spolehlivosti</i> • <i>uvádí rizika spojená s promiskuitním chováním</i> • <i>chová se odpovědně a eticky v sexuální životě</i> • <i>popíše jednotlivé etapy lidské reprodukce</i> • <i>popíše průběh těhotenství a uvede příklady působení rizikových faktorů</i> • <i>rozlišuje etapy lidské ontogeneze, uvádí změny charakteristické pro jednotlivá období, posoudí faktory, které pozitivně a negativně ovlivňují prenatální a postnatální vývoj člověka</i> • <i>objasní změny v období adolescence</i> • <i>zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění jednotlivých soustav</i> • <i>pochopí příčiny a důsledky civilizačních chorob, seznámí se s jejich příznaky, analyzuje možné způsoby ochrany před nimi</i> • <i>charakterizuje AIDS a jiné pohlavně přenosné choroby, uvádí možnosti prevence</i> • <i>objasňuje úlohu faktorů zdravého životního stylu (vliv správné výživy, spánku, tělesné a duševní aktivity, aktivního odpočinku aj.)</i> • <i>orientuje se ve skupinách drog z hlediska účinku a</i> 		
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • <i>prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události</i> • <i>podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>typy protidrogové prevence</i> • <i>první pomoc při úrazech, náhlých zdravotních příhodách</i> • <i>klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel</i> 	<p><i>jejich zdravotních rizik pro organismus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zná možnosti jak odolávat výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu</i> • <i>prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti základů první pomoci při poraněních orgánových soustav (pohybové, cévní, dýchací, kožní, nervové), podle konkrétní situace umí rozhodnout a zasáhnout při závažných poraněních aživot ohrožujících stavech</i> 		
Genetika				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> • význam genetiky • dědičnost a proměnlivost • molekulární a buněčné základy dědičnosti • základní genetické pojmy: genetická informace, genetický kód, gen, alela, genom, genotyp, fenotyp, genetický kód, exprese genu • chromozom, plazmid, karyotyp, karyotyp člověka • chromozomové určení pohlaví • J. G. Mendel a jeho zákony • vztahy alel, genotypový a fenotypový štěpný poměr • typy dědičnosti- autozomální, gonozomální, kvalitativní, kvantitativní, monohybridismus, dihybridismus • mutace • genetika populací 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam dědičnosti a proměnlivosti • vysvětlí molekulární podstatu genetiky • popíše průběh replikace, transkripce a translace • objasní podstatu přenosu genetické informace • orientuje se v základní genetické terminologii • objasní význam meiózy pro dědičnost znaků a genetickou variabilitu • uvede rozdíly v genetice prokaryotní a eukaryotní buňky • objasní praktický a vědecký význam čtení genomu člověka a jiných organismů • popíše typy chromozomového určení pohlaví • orientuje se v základních typech dědičnosti a vysvětlí jejich podstatu a odlišnost • odvodí základní štěpné poměry v F1 a F2 generaci pro modelové příklady autozomální a X-chromozomální dědičnosti • porovná jednotlivé typy mutací, uvede příklady potenciálních mutagenů v prostředí 		

	<ul style="list-style-type: none"> • šlechtitelství • indukované mutace, křížení, genové manipulace • genové inženýrství • geneticky modifikované organismy • genetika člověka • metody genetiky • genealogie • dědičné choroby a dispozice • preventivní lékařská genetika • amniocentéza • rodinný ochranný režim • eugenika 	<ul style="list-style-type: none"> • objasní genetické zákonitosti v autogamní a panmiktické populaci • vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí příbuzenského křížení • orientuje se v metodách šlechtitelství • vysvětlí obecné genetické principy genetických modifikací u organismů • uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka • uvede konkrétně některé GMO, výhody aplikace v zemědělství, farmacii a průmyslu • uvede základní metody výzkumu genetiky člověka • objasní rozdíl mezi dědičnou chorobou a dispozicí a uvádí příklady • uvede příčinu základních dědičných chorob člověka • řeší jednoduché příklady dědičnosti chorob člověka • umí se orientovat ve schématu rodokmenu • vysvětlí význam lékařské genetiky, orientuje se v jednotlivých metodách • objasní princip prenatální diagnostiky geneticky založených nemocí • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě 		
--	--	---	--	--

Poznámka: celkem 16 LC za rok. (14 LC z biologie člověka, 2 LC z genetiky); obsah bude zaměřen především na zvládnutí první pomoci, jednoduché experimenty, morfologická a fyziologická měření, řešení příkladů z genetiky.

5.3.4 Geografie a geologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, vymezení časové a organizační vymezení

Geografie a geologie je integrovaný vyučovací předmět propojující vzdělávací oblasti Člověk a příroda a Člověk a společnost. Vzdělávací obsah je tvořen očekávanými výstupy vzdělávacích oborů Geografie a Geologie spolu s některými dílčími výstupy oboru Výchova ke zdraví.

Cílem předmětu je propojit poznatky obou vzdělávacích oborů především s ohledem na vliv geofaktorů životního prostředí na lidskou společnost a propojit přírodovědné poznávání s humanitními vědami tak, aby bylo dosaženo očekávaných výstupů formulovaných v RVP G. Žákům poskytuje všeobecný základ a vhled do problematiky geověd tak, jak by je měl ovládat všeobecně vzdělaný člověk. Zejména se jedná o tyto okruhy:

- a) chápání a správné používání geografické a geologické terminologie; získání základního penza znalostí
- b) efektivní využívání zdrojů geografických a geologických informací
- c) práce se statistickými a jinými číselnými údaji a jejich využití
- d) orientace v mapových dílech a jejich praktické využívání
- e) chápání vlivu historie, politiky a přírodních podmínek na život v různých regionech světa
- f) pochopení a zaujetí praktických postojů k ochraně přírody a krajiny a ohled na trvale udržitelný rozvoj lidské společnosti

Další rozvíjení a zkvalitňování vědomostí a dovedností v těchto oborech umožňuje navazující profesní předmět Geografie (3. a 4. ročník, septima a oktáva) a případně i Seminář z geografie (4. ročník, oktáva).

Maturitní zkoušku z geografie je možné vykonat v rámci její profilové části.

Předmět má významné mezipředmětové vztahy k Dějepisu a Základům společenských věd; z přírodovědných oborů pak k Chemii, Fyzice, ale i Matematice. Geografie a geologie také významně přispívá k realizaci průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Předmět se vyučuje v prvních dvou ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 2+3+0+0 hodiny týdně. Ve 2. ročníku, sextě je jedna hodina dělená, což umožňuje zavést praktická cvičení, která umožní osvojit si základní metody geografického a geologického výzkumu a dá větší prostor pro práci s daty, mapami a texty. V tomto ročníku je zařazena geograficko-geologická exkurze, která je povinnou a hodnocenou součástí výuky. V případě neúčasti bude vyučujícím zadána náhradní práce praktického zaměření a tato bude následně hodnocena.

Předmět je vyučován v samostatné odborné učebně vybavené interaktivní tabulí a multimediální katedrou. Pro praktické vyučování jsou využívány odborné laboratoře a učebna výpočetní techniky. Nedílnou součástí je vyučování v terénu realizované v rámci dělených hodin a geograficko-geologická exkurze ve druhém ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie slouží k uvědomění si, že učivo předmětu je pouze „rámcem“, který slouží k naplňování „klíčových kompetencí“. Ty jsou svou povahou nadpředmětové a směřují k formování osobnosti žáka a jejich charakter je především výchovný.

Volené metody a formy práce by měly snahu o formování osobnosti žáka podporovat a usnadnit mu jeho vlastní cestu k formování životních postojů. Obsah učiva nemá za úkol zahrnout žáka co největším množstvím informací, ale naučit žáka se v množství nedůležitostí orientovat, vytáhnout důležité informace a data a v neposlední řadě je správně interpretovat. Zejména v geografii je pak možné v učivu zdůraznit témata, které usnadní žákům orientovat se v dnešním světě a kriticky o něm uvažovat.

Úlohou učitele je v tomto pojetí zejména pokusit se vtáhnout žáky do současného dění ve světě a objasnit jim geografické a geologické zákonitosti jevů v přírodní a v případě geografie i společenské sféře. V návaznosti na specifika třídních kolektivů pak vhodnou volbou témat vytváří učitel příležitost k diskusi na základě co nejlépe obhájených argumentů. To vše je ovšem možné pouze při zachování určité náročnosti při osvojování základních geografických a geologických zákonitostí a faktů a v neposlední řadě také orientaci v mapových dílech i v terénu.

K rozvíjení klíčových kompetencí používáme následujících strategií:

Kompetence k učení

- předkládáním dostatečného množství faktů umožňujeme žákům dobrý vhled do problematiky
- zadáváním samostatných úkolů a pracovních listů v rámci vyučovací hodiny a vhodně volenými domácími pracemi je žákům dáвана příležitost pracovat s různými informačními zdroji a vytvářet různé formy prezentací výsledků
- věnujeme dostatek prostoru práci s kartografickými produkty a žáci mapami a schémata doplňují své domácí i školní práce
- volíme aktuální témata, případně dokumentujeme zákonitosti příklady z běžného života a příklady týkajících se aktuálního dění
- trváme na základních pravidlech citační etiky v písemných pracích

Kompetence k řešení problémů

- zadávané úkoly nevyžadují pouze prosté vyhledávání a případně kompilaci faktů z více zdrojů, ale vyžadují od žáků i vlastní názor na danou problematiku, hledat více řešení a přemýšlet nad příčinami a důsledky zákonitostí a jevů
- propojováním poznatků z geografie a geologie prohlubuje učitel multioborové myšlení
- problémové myšlení je podporováno zadáváním skupinových prací, miniprojektů i zapojením žáků do projektů většího rozsahu
- častým zařazováním prací se statistickými daty zlepšuje učitel schopnost žáka analyticky s nimi pracovat a používat je jako podpůrné argumenty pro svá tvrzení

Kompetence komunikativní

- při prezentaci vyžadujeme co nejpřesnější užívání geografické a geologické terminologie jako přípravu na používání odborného profesního jazyka v budoucím životě žáka
- zadáváním skupinových úkolů podporujeme vzájemnou komunikaci mezi žáky a týmovou práci
- vytváříme situace, vedoucí k diskusím, u nichž je učitel pouze moderátorem
- vyžadujeme po žácích vhodné prezentační postupy

Kompetence sociální a personální

- podporujeme ve třídě atmosféru spolupráce a týmového ducha
- zařazováním didaktických her, diskusemi a debatami nad příklady z reálného života podporujeme aktivní vytváření postojů k realitě světa
- dáváme možnost k porovnávání mediálního obrazu reality s reálným a dáváme příležitost ke kritickému přístupu k informačním zdrojům
- trváme na základních zásadách slušného chování, schopnosti seberegulace a plnění stanovených termínů, což je nezbytné nejen ve škole, ale zejména v reálném životě

Kompetence občanské

- vědy o Zemi umožňují žákům vytvářet si postoje ve vztahu k trvalé udržitelnosti života
- předkládáme žákům aktuální témata, která vyžadují problémové přemýšlení, respekt k názorům a odlišným hodnotám ostatních a vzbuzují zájem o dění kolem nich
- žák dostává informace o největších přírodních rizicích a různých způsobech preventivní i krizové ochrany před nimi

Kompetence k podnikavosti

- vytváříme prostor pro sebeorganizaci práce žáků
- vítáme iniciativu a vlastní nápady žáků, účast v soutěžích a projektech a v rámci možností vyučujícího i školy je všestranně podporujeme
- zájemcům o geovědy poskytujeme prostor k realizaci a vhodně je motivujeme

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s pohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa • identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo – základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky • sídla a osídlení – sídelní struktura a jejich vývoj, sídlo, město, obec, jejich funkce • strategický a územní plán 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s demografickými statistikami a vysvětluje demografické zákonitosti především pak demografickou situaci České republiky • zhodnotí současné demografické trendy České republiky • analyzuje výhody života ve městě a na vesnici • určí odlišnosti jádrových a periferních oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • ZSV • M • <i>PT III - základní problémy sociokulturních rozdílů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • PL • statistiky • atlasy • internet • práce se statistickými údaji

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi, zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů • vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> • světové hospodářství – sektorové členění, lokalizační faktory, nerovnoměrné rozmístění center rozvoje a důsledky této nerovnoměrnosti 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vzájemnou provázanost světového hospodářství • určí odlišnosti jádrových a periferních oblastí • vysvětlí rozdíly mezi socialistickým a tržním zemědělstvím • objasní základní principy zemědělské politiky ČR • analyzuje příčiny a důsledky restrukturalizace českého zemědělství • vymezení nejznámější naleziště jednotlivých druhů nerostného bohatství na světě a vysvětlí, jak ovlivňuje množství nerostného bohatství průmyslovou výrovu země • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů • provede rozdělení průmyslových oborů a uvede nejdůležitější lokalizační faktory jednotlivých odvětví • charakterizuje průmyslovou výrobu ČR • zhodnotí dopravní infrastrukturu ČR • vymezení jednotlivé druhy služeb a provede jejich zhodnocení v poličském regionu • na příkladě uvedené lokality zhodnotí lokalizační a selektivní předpoklady dané oblastí pro cestovní ruch • vymezení nejvýznamnější oblastí cestovního ruchu v Evropě a ve světě • vytýčí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR • analyzuje cestovní ruch Pardubického kraje, zvláště pak poličského mikroregionu 	<ul style="list-style-type: none"> • ZSV • D • <i>PT V - média a mediální produkce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • PL • internet • atlasy
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické 	<ul style="list-style-type: none"> • kulturní a politické prostředí – struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí • socioekonomická sféra – sociálně geografické 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí hlavní příčiny vzniku nejvýznamnějších integračních uskupení světa, zhodnotí jejich význam ve světové politice a ekonomice • charakterizuje jednotlivé politické systémy 	<ul style="list-style-type: none"> • D • ZSV • <i>PT II – globalizační a rozvojové procesy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • PL • internet • atlasy • projekty

problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	systemy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace	<ul style="list-style-type: none"> vymezi hlavní ohniska světových konfliktů a napětí, analyzuje jejich příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT II – globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezi jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná 	<ul style="list-style-type: none"> makroregiony světa jádra, periferie, modelový region – modelové problémy a ohniska napětí Afrika Austrálie Amerika Asie 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> při hodnocení daného makroregionu charakterizuje makroregion podle této struktury: <ul style="list-style-type: none"> přírodní podmínky socioekonomické podmínky postavení makroregionu ve světě charakterizuje modelovou oblast, popř. modelový stát aplikuje poznatky ze sociální geografie (demografie, světové hospodářství aj.) porovnává na základě určených kritérií jednotlivé makroregiony vymezi ohniska konfliktů, politické nestability 	<ul style="list-style-type: none"> ZSV D BI <i>PT II – globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> <i>PT II – formy humanitární pomoci a mezinárodní rozvojové spolupráce (formou miniprojektu)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> PL internet atlasy statistiky mini projekt

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> Země jako vesmírné těleso tvář a pohyby Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, změny ročních období čas a kalendář – vývoj kalendáře, místní čas, časová pásma 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním zákl. pojmy planetární geografie porovná Zemi s ostatními planetami sluneční soustavy popíše reálný tvar Země a vysvětlí nutnost jeho zjednodušování na fyzikálním principu objasní pohyby Země a jejich důsledky a podporuje svá tvrzení důkazy uvede příklady historických kalendářů a porovná se současným stavem na praktických příkladech objasní význam a fungování systému pásmových časů 	<ul style="list-style-type: none"> F D 	<ul style="list-style-type: none"> projekt - kalendáře
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí 	<ul style="list-style-type: none"> litosféra relief Země a jeho činitelé – systém fyzicko-geografické (dále jen f-g) sféry na planetární a regionální úrovni 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním základní geomorfol. pojmy na praktických příkladech objasní protichůdné působení endogenních a exogenních sil na vývoj zemského povrchu popíše princip deskové tektoniky, objasní vznik a zánik litosférické desky a jejich důsledky 		<ul style="list-style-type: none"> animace film práce s mapou

	<ul style="list-style-type: none"> • objekty, procesy a jevy f-g sféry a zákonitosti jejího stavu a vývoje 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a na příkladech objasní vliv činnosti člověka na tvorbu reliéfu • charakterizuje vertikální členitost zemského povrchu • pojmenuje základní morfologické jednotky pevnin a oceánského dna 		<ul style="list-style-type: none"> • práce s animacemi a fotografiemi
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • systém a složky fyzicko-geografické sféry - vzájemné vazby složek f-g sféry • horninový cyklus • zonální a azonální jevy f-g sféry 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní pojmy fyzicko-geografických sfér • charakterizuje rozložení vodstva a pevnin na zemském povrchu • vysvětlí příčiny zonálního uspořádání přírodní sféry a azonálních jevů 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů 	<ul style="list-style-type: none"> • systém a složky fyzicko-geografické sféry - atmosféra • zonální a azonální jevy f-g sféry a jejich důsledky pro přírodní prostředí Země 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní pojmy fyzicko-geografických sfér • popíše mechanismy globální cirkulace atmosféry a uvede jejich příčiny a důsledky • zhodnotí vliv distribuce pevnin a oceánů na globální cirkulaci atmosféry • objasní fyzikální podmínky v atmosféře a jejich příčiny a dlouhodobý režim v jednotlivých klimatických pásech 	<ul style="list-style-type: none"> • F 	<ul style="list-style-type: none"> • práce se synoptickými mapami • referáty, prezentace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti • určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu* 	<ul style="list-style-type: none"> • systém a složky f - g sféry – pedosféra • vznik a vývoj půd • zonální a azonální jevy f-g sféry a jejich důsledky pro přírodní prostředí Země 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní pojmy f - g sfér • objasní rozdělení zásob vody na Zemi a uvede důsledky z toho plynoucí • vysvětlí hydrologický cyklus v přírodě • popíše a zdůvodní vlastnosti mořské vody • zhodnotí význam vody a půdy pro život na Zemi a hospodářské využití • popíše půdotvorné procesy a vysvětlí podíl jednotlivých půdotvorných činitelů • na základě rozdílných půdních procesů rozdělí základní půdní typy • zhodnotí vliv člověka na půdní obal Země 		<ul style="list-style-type: none"> • animace • terénní cvičení – půdní profil
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlavní biomy světa 	<ul style="list-style-type: none"> • systém a složky f-g sféry – biosféra • zonální a azonální jevy f-g sféry a jejich důsledky 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní pojmy fyzicko-geografických sfér 		<ul style="list-style-type: none"> • referáty, prezentace

	pro přírodní prostředí Země	<ul style="list-style-type: none"> • objasní horizontálnost a vertikálnost rozložení biotů • popíše mechanismy a jevy v jednotlivých biomech • objasní, jak jednotlivé biomy ovlivňují způsob života lidí • u jednotlivých biotů uvede příklady z rostlinné a živočišné říše 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT II – globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> • BI 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní listy
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • systém a složky f-g sféry – hydrosféra • zonální a azonální jevy f-g sféry a jejich důsledky pro přírodní prostředí Země • povrchové a podzemní vody – rozložení zásob, složení a vlastnosti • hydrogeologický cyklus • ochrana vody – globální problém 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní pojmy fyzicko-geografických sfér • objasní základy fungování hydrogeologického cyklu • objasní význam vody pro život člověka • uvádí příklady působení vody jako erozního činitele 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT II – globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní listy
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události</i> • <i>prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>živelní pohromy se zaměřením na povodně a zátopy</i> • <i>vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události</i> • <i>krizový plán a řešení mimořádných událostí</i> • <i>potenciálně riziková místa v Poličce</i> 	<p>Žák</p>		<ul style="list-style-type: none"> • krizový plán města Polička
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi • analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> • krajina – její vývoj a využití • typy krajín, potenciál krajiny, krajinná sukcese • interakce mezi přírodou a společností – kulturní krajina, krajinná ekologie • environmentalistika • místní region – Poličsko • soužití člověka s přírodou – limity přírodního prostředí – trvale udržitelný rozvoj • hospodářské a právní aspekty ochrany přírody 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní pojmy fyzicko-geografické sféry a socioekonomické sféry • popíše změny ve způsobech využití přírodního prostředí v různých etapách vývoje lidské společnosti • posoudí dopady využívání přírodního prostředí na krajinu a společnost a zhodnotí možnosti využití krajiny s přihlédnutím na udržitelný rozvoj • na příkladech popíše, jak se navzájem ovlivňují přírodní a sociální složky krajiny • zhodnotí nástroje ochrany životního prostředí a porovná přístup k ochraně životního prostředí v různých světových regionech a důsledky plynoucí z jednotlivých přístupů 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT IV – člověk a životní prostředí</i> • <i>PT IV – životní prostředí regionu a ČR</i> • BI 	<ul style="list-style-type: none"> • projekt – ochrana přírody v regionu • řízená diskuse

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy* • využívá vybrané metody identifikace minerálů* • určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin* 	<ul style="list-style-type: none"> • Země jako geologické těleso – geologické cykly probíhající na Zemi • stručný přehled geologického vývoje Země a evoluce bioty • minerály – jejich krystalická stavba, vznik, ložiska a základní fyzikálně-chemické vlastnosti • základní nerostné a horninové složení Země 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše složení zemského tělesa a charakterizuje její chemické, mineralogické a petrologické složení • na příkladech zhodnotí možnosti charakterizace fyzikálních a chemických vlastností minerálů • popíše procesy vzniku, metamorfózy a zániku hornin • na příkladu Poličska charakterizuje a zařadí vybrané druhy hornin 		<ul style="list-style-type: none"> • práce s diagramy a animacemi • laboratorní cvičení • poznávání hornin a nerostů
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů* • analyzuje různé druhy poruch v litosféře* 	<ul style="list-style-type: none"> • horninový cyklus – magmatismus (vznik a tuhnutí magmatu), sedimentace (procesy zvětvávání), metamorfóza (typy) • desková tektonika – mechanismus • křehké a plastické deformace zemské kůry • zemětřesení a vulkanismus • deformace litosféry 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše princip teorie deskové tektoniky a její důsledky • dá do souvislosti vliv deskové tektoniky a geologické procesy v geologických obdobích rozhodujících pro utváření reliéfu místního regionu • na vhodných příkladech porovná plastické a křehké deformace geologických objektů 		<ul style="list-style-type: none"> • práce s animacemi a fotografiemi • práce s litosférickou mapou
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů* 	<ul style="list-style-type: none"> • regionální geologie – Poličsko • praktická činnost 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní geologické pojmy • charakterizuje významné areály na geologické mapě ČR 		<ul style="list-style-type: none"> • práce s geologickou mapou
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu* • určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu • posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí* • posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu* • vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a 	<ul style="list-style-type: none"> • interakce mezi přírodou a společností – rekultivace - revitalizace • místní region – Poličsko • Česká republika 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí možnosti využívání a optimálního zacházení se zdroji povrchové a podzemní vody na příkladu místního regionu • zhodnotí možnosti využívání a optimálního zacházení s půdou na příkladu místního regionu • zhodnotí možnosti využívání a optimálního zacházení se zdroji nerostných surovin na příkladu místního regionu i v rámci celé České republiky, posoudí potřebu rekultivace a revitalizace krajiny • posoudí potřebu lidstva využívat vodních a surovinových zdrojů v souvislosti s jejich vlivem na kvalitu životního prostředí, i na politickou a sociální situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT IV – člověk a životní prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • mini - projekt – spotřeba zdrojů • seminární práce, prezentace

efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu*				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi vymezi místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům 	<ul style="list-style-type: none"> místní region – Poličsko Pardubický kraj Česká republika Evropa 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje na příkladech Poličska, Pardubického kraje a České republiky mikroregionální, regionální a státní geografickou dimenzi vymezi mikroregion Poličska na mapě v rámci okresu, kraje a republiky, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům uvede příklady spolupráce obcí v rámci mikroregionů a euroregionů 	<ul style="list-style-type: none"> ZSV 	<ul style="list-style-type: none"> referáty, prezentace aktuality
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika 	<ul style="list-style-type: none"> Česká republika – postavení v Evropě a ve světě, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a jeho proměny regiony České republiky, euroregiony jádra a periferie 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika 		<ul style="list-style-type: none"> pracovní listy práce se statistickými zdroji informací (tabulky, grafy, diagramy)
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezi jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa – jádra a periferie, modelové regiony s důrazem na EU 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> při hodnocení daného makroregionu ho charakterizuje podle této struktury přírodní podmínky socioekonomické podmínky postavení makroregionu ve světě charakterizuje modelovou oblast popř. modelový stát aplikuje poznatky ze sociální geografie (demografie, světové hospodářství aj.) porovná na základě určených kritérií jednotlivé makroregiony vymezi ohniska konfliktů, politické nestability 	<ul style="list-style-type: none"> PT II – žijeme v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> seminární práce a jejich prezentace práce se statistickými zdroji informací (tabulky, grafy, diagramy) aktuality
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti 	<ul style="list-style-type: none"> integrační procesy v Evropě 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší a porovnává státy Evropy, jejich mezinárodní integrační uskupení odliší jedinečnost integračního procesu v rámci Evropské unie od dalších integračních seskupení ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> PT II – globalizační a rozvojové procesy ZSV, D 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní listy

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa – hlavní ohniska napětí 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na politické mapě Evropy hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT II – žijeme v Evropě</i> • D 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s novino - vými články, aktuality
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál 	<ul style="list-style-type: none"> • cestovní ruch – Evropa a svět • cestovní ruch - Česká republika 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá na mapách hlavní oblasti cestovního ruchu v Evropě, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál 		<ul style="list-style-type: none"> • miniprojekt – turistický potenciál regionu, brainstorming
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • surovinové zdroje Evropy 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí rozmístění, objem a distribuci surovinových a energetických zdrojů v Evropě 		<ul style="list-style-type: none"> • práce se statistickými zdroji informací (tabulky, grafy, diagramy)
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo Evropy • obyvatelstvo České republiky 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech Evropy • vyjmenuje hlavní separatistická hnutí v Evropě a odliší jejich důvody 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT II – žijeme v Evropě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • práce se statistickými zdroji informací (tabulky, grafy, diagramy) • práce s novinovými články, aktuality
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje 	<ul style="list-style-type: none"> • základy kartografie a topografie • praktické využití kartografických produktů a zdrojů geografických informací • tvorba jednoduchých kartografických výstupů • GIS – DPZ – praktické využití GIS aplikací a přístrojů GPS • práce s obecně používanými geografickými a kartografickými pojmy, statistikami a podobně <i>Toto učivo prostupuje i prvním ročníkem a je rozvíjeno průběžně.</i> 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT V – mediální produkty a jejich významy</i> • <i>PT V – média a mediální produkce</i> • IVT, M 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s kartografickým i produkty • práce s tematickými mapami • práce se statistickými zdroji informací (tabulky, grafy, diagramy) • práce s informačními technologiemi

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
Dvoudenní geografické cvičení v terénu				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě při řešení geografických problémů • orientuje se s pomocí map v krajině • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje 	<ul style="list-style-type: none"> • terénní geografická výuka, praxe a aplikace – geografická exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních společenských prvků krajiny a jejich interakce 			<ul style="list-style-type: none"> • <i>geografické cvičení v terénu zařazeno podle ŠUP v rozsahu dva dny jako povinná a hodnocená součást předmětu</i> • <i>obsah a konkrétní náplň stanovena vyučujícími podle místa exkurze a materiálních podmínek.</i>

*Očekávané výstupy označené * patří vzdělávacímu oboru geologie, který je zde plně integrován v rozsahu 15 – 20 vyučovacích hodin.*

5.4 Člověk a společnost

5.4.1 Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět ZSV zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacích oborů: Člověk jako jedinec, Člověk ve společnosti, Občan ve státě, Občan a právo, Trh práce a profesní volba, Pracovníprávní vztahy, Tržní ekonomika, Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice, Finance, Mezinárodní vztahy, Globální svět, Úvod do filozofie a religionistiky.

Do ZSV je integrována:

1. Výchova ke zdraví (Zdravý způsob života, Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Ochrana člověka za mimořádných událostí)
2. Člověk a svět práce (Trh práce a profesní volba, Pracovníprávní vztahy, Tržní ekonomika, Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice, Finance)

Do vzdělávacího obsahu předmětu ZSV jsou začleněny některé okruhy těchto průřezových témat:

- a) Osobnostní a sociální výchova
- b) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- c) Multikulturní výchova
- d) Enviromentální výchova

Základy společenských věd přináší žákům základní informace z humanitních oborů a poukazují na mezioborové vazby. Důležitou součástí výuky je i nácvik sociálních a občanských dovedností – sestavování sociologických průzkumů, vytváření smluv různého typu, sepisování petic atd. Realizace vzdělávacího obsahu předmětu bude probíhat rozličnými metodami. Frontální výuku bude bohatě doplňovat projektové vyučování, skupinová práce, tvůrčí činnosti, exkurze, návštěvy institucí (Parlament ČR, Okresní soud, ústavy sociální péče), besedy s politiky a dalšími osobnostmi, spolupráce s organizacemi Člověk v tísni, Liberální institut, krizová centra, charity atd.

Předmět se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 1+2+2+2 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve specializované učebně, která je vybavena pomůckami pro názorný výklad – mapy, nástěnky, PC s možností velkoplošné projekce, CD, DVD, video.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách ZSV jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- učitel vytváří modelové situace, při nichž mohou žáci aplikovat své znalosti a občanské dovednosti.
- učitel vede žáky ke sběru informací (např. o společenském problému) z různých zdrojů a učí je správně interpretovat a porovnávat.

- učitel zadává žákům samostatnou či skupinovou práci k určitým společenským tématům, vede přitom žáka k vhodnému sběru informací, k vhodnému časovému rozvržení a volbě způsobu zpracování.
- učitel žáky motivuje k samovzdělávání pomocí sledování aktuální politické a společenské situace (televize, noviny, internet).

Kompetence k řešení problémů

- učitel žákům pomáhá interpretovat různé společenské a společenskovední problémy.
- učitel předkládá v hodinách žákům samostatnou práci vztahující se k probíranému učivu.
- učitel uvádí žákům příklady, kde mohou využívat znalostí z jiného předmětu, např. využití dějepisných souvislostí pro pochopení politické situace současnosti.
- při samostatných pracích žáků učitel podporuje různé přístupy žáků k uchopení a řešení problému.
- učitel žákům doporučuje vhodné způsoby řešení problému pro určitý typ práce.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky ke správné argumentaci při prezentaci aktuálních společenských problémů, při samostatných pracích.
- učitel zařazuje do hodin ústní referáty a projekty, kdy žáci veřejně prezentují své práce.
- učitel vytváří v hodinách prostor pro diskusi tak, aby si mohli žáci vyzkoušet různé role v diskusi, např. zastupitel, úředník, člen přestupkové komise, i roli moderátora.
- učitel úmyslně vytváří modelové konfliktní situace a vede žáky k jejich vhodnému řešení.
- učitel žákům hodnotí i jejich samostatné či skupinové vystupování (hru v roli).
- učitel žákům doporučuje vhodné způsoby prezentace jejich práce na veřejnosti (článek do novin regionálních, celostátních, internetových, nástěnková prezentace atd.).
- v rámci referátu vede učitel žáky k projevu přiměřenému spolužákům.

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří příležitosti, kde žáci mohou spolupracovat ve skupině či týmu, doporučuje možnosti, jak jednotlivci se svými schopnostmi a možnostmi mohou být pro skupinovou práci přínosem.
- učitel vytváří řízené diskuze či dialogy, v nichž žáci zaujmou opačná stanoviska na určitou společenskou otázku.
- učitel pracuje s hodnocením žákovských prací: využije sebehodnocení, vyžaduje hodnocení od spolužáků, při zpracování téhož úkolu ve více skupinách.
- učitel podporuje zájem žáků individuálním přístupem tak, že doporučuje další vhodnou literaturu, soutěže, semináře a jiné společenské události.
- učitel seznamuje žáky s různými způsoby sebepoznání (zpětná vazba, testy osobnosti, žebříček hodnot).
- učitel žáky motivuje k zamyšlení nad osobními morálními pravidly např. v porovnání s pravidly a hodnotami jiných kultur.

Kompetence občanské

- učitel dbá na zhodnocení všech prací zadaných žákům.
- učitel vytváří modelové situace, v nichž si žáci osvojují hraní různých rolí, s kterými se mnohdy v budoucím životě setkají.
- učitel žáky motivuje ke sledování aktuální politické situace čr i ve světě, vytváří příležitosti, aby žáci o vybraných problémech diskutovali, a vede je ke správné interpretaci.
- učitel vytváří příležitosti, aby si žáci mohli osvojit praktické zkušenosti v mezilidských vztazích (např. ochrana lidských práv).
- učitel volí vhodná témata pro samostatnou práci žáků, např. lidská práva, ochrana práv menšin, významné osobnosti politiky.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáka k:

- pochopení mikroekonomických i makroekonomických vztahů a jejich praktickému využívání
- zodpovědnému využití možností sociálního státu
- zodpovědnému zacházení s finančními prostředky s ohledem na vlastní možnosti a potřeby
- schopnosti analyzovat působení médií v ekonomickém světě a využít aktuální mediální informace při analýze české i světové ekonomiky
- rozpoznávání aktuálních požadavků mezinárodního trhu práce a ke schopnosti na ně pružně reagovat
- vytváření předpokladů pro kvalitní profesní a zaměstnanecké vztahy
- dovednosti vhodně se prezentovat na veřejnosti, prezentovat výsledky své práce a svou práci adekvátně hodnotit
- volbě pracovního režimu zohledňujícího lidské zdraví, mezilidské vztahy a ochranu životního prostředí

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1.A, kvinta				
Žák <ul style="list-style-type: none"> • <i>objasní, proč a jak se psychologické teorie odlišují ve svých východiscích zkoumání</i> • <i>pochozí postavení psychologie jako vědy na pomezí věd přírodních a společenských</i> • <i>porozumí různorodým přístupům k chápání lidské psychiky</i> • <i>rozlišuje základní psychologické a senzorické procesy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>psychologie jako věda, předmět, metody, struktura a její základní pojmy</i> • <i>moderní psychologické směry</i> • <i>psychologické procesy</i> • <i>senzorické procesy, vnímání a poruchy vnímání</i> 	Žák <ul style="list-style-type: none"> • <i>vymezuje postavení psychologie mezi humanitními obory a zároveň využívá znalostí biologie člověka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • PT I • BI 	<ul style="list-style-type: none"> • testy sebepoznávání, testy percepčních iluzí, práce s texty

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady • uvědomuje si principy fungování krátkodobé a dlouhodobé paměti • chápe proces zapomínání v obecné i individuální rovině • uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení • porovná vývoj člověka v jednotlivých fázích života • formuluje procesy individualizace, socializace a biologické změny v průběhu lidského života • vymezí znaky jednotlivých etap, jejich proměny, funkce a rizika • pochopí odlišnosti přístupu k různým osobnostem z hlediska jejich věku • orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a které faktory mohou jeho vnímání a poznávání ovlivňovat • využívá získané poznatky při sebepoznávání, autoregulaci 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogická psychologie, základní pojmy • učení (genetické a klasické podmiňování, instrumentální podmiňování a trest) • paměť (modely, dlouhodobá paměť, zapomínání) • efektivní studium • vývojová psychologie (dětství, puberta a adolescence, dospělost, stáří) • psychologie osobnosti, vymezení pojmu • konstituce a temperament • schopnosti, vlastnosti a rysy (IQ) • charakter a morálka • potřeby, motivace, zájmy • náročné životní situace (citové deprivace, stres, frustrace) 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady psychohygieny při práci a učení • využívá poznatků k zefektivnění vlastního učení při dodržování zásad duševní hygieny • na příkladech představuje typické znaky jednotlivých vývojových etap života • porozumí potřebám svých vrstevníků • směřuje ke zlepšení mezigeneračních vztahů • zná vlastní potřeby, zájmy a vlastnosti • uvědomuje si rozdíl mezi druhy inteligence • dokáže rozpoznat stresující situace • využívá získané poznatky o svých vlastnostech, dispozicích a schopnostech při regulaci svého chování • využije získané znalosti při profesní orientaci 	<ul style="list-style-type: none"> • PT I – jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu, co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila • BI • změny období adolescence- tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů • BI • PT I Jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice • BI 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s texty, testy paměti a zapomínání, diskuse • diskuse • testy temperamentu, testy IQ relaxační metody – praktický nácvik • praktický nácvik základních
---	---	--	---	---

<p><i>chování, poznávání druhých lidí a při profesní orientaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace</i> • <i>vymezí obsah pojmu individuální a skupinové</i> • <i>porozumí struktuře skupiny, chápe rozdíl mezi jednotlivými typy skupin a rozdílností jejich fungování</i> • <i>je schopen popsat fungování formální školní skupiny v protikladu k neformálním třídním skupinám</i> • <i>na základě teoretických poznatků zlepšuje mezilidskou komunikaci i své individuální interakce</i> • <i>rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>sociální psychologie</i> • <i>skupina</i> • <i>struktura skupiny a společnosti</i> • <i>skupinová interakce</i> • <i>sociální komunikace (asertivita)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pozná a popíše strukturu třídní skupiny</i> • <i>porozumí fungování malých neformálních skupin s důrazem na jejich společenskou platnost (rodina x parta)</i> • <i>odliší svým chováním komunikaci a interakci ve skupině formální a neformální</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládnání stresových, zvládnání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci</i> • <i>sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí</i> • <i>PT I – Jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými; jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj; jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními</i> 	<p>asertivních metod</p>
---	--	--	--	--------------------------

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Metody a formy práce
2. A, sexta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí jednotlivým etapám vývoje sociologie, objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do sociologie – základní pojmy a metodologie • sociální struktura společnosti • sociální stratifikace • socializace • mezilidské vztahy • rodina, manželství (alternativní formy manželství, rozvod) 	<p>Žák</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I</i> • <i>vztahy mezi lidmi a formy soužití</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse

<ul style="list-style-type: none"> • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, se sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnosti • korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • vymezí, do jakých období spadají jednotlivé fáze politologie, v čem se pojetí politologie v těchto etapách lišilo, jaké byly nedostatky v jednotlivých fázích • rozlišuje a porovnává historické i současné typy státu (forem vlády) • uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společ. dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu • obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování • vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a 	<ul style="list-style-type: none"> • dějiny sociálního myšlení • sociálně – patologické jevy (kriminalita, závislosti, prostituce, pornografie) • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání (šikana, brutalita) • politologie jako věda, předmět, metody, její základní pojmy a vztah k ostatním vědám • vznik politologie a její historické proměny • politologické disciplíny • základní politologické pojmy, stát (vymezení, jeho znaky a funkce, teorie vzniku) • formy státu • státní správa a samospráva (obec, kraj) • ústavní pořádek ČR • ústava ČR • listina základních práv a svobod • všeobecná deklarace lidských práv • demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> • na vybraných příkladech posoudí podstatu sociálně patologického chování • ze svého pohledu objasní, jak mohou sociálně patologické jevy ovlivnit morálku jedince a jaký dopad mají na společnost • posoudí postavení politologie vzhledem k dalším společenskovědním oborům • hodnotí, jaká forma státu je pro jeho stabilitu nejvýhodnější • rozliší vnitřní a vnější funkci státu, uvede konkrétní příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> • biologie člověka • <i>PT I – jak být připraven na životní změny – já a moje sociální role nyní i v budoucím (žák, občan, rodič, apod.)</i> • <i>-jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí (pomoc, spolupráce, podíl na demokratickém fungování společnosti, osobní angažovanost ve</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse
---	--	---	--	---

<p>které oblasti života upravuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na 3 nezávislé složky • objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě • uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky • rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politic.seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů • vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce a širších společenstvích • uvede příklady činnosti MO a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového hospodářství, zhodnotí zapojení ČR • objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • posoudí vliv začlenění státu do EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva 	<ul style="list-style-type: none"> • politika, vymezení pojmu, její druhy • základní politické pojmy (politická kultura, socializace, participace, konflikt) • politický systém (moc, autorita, legalita, legitimita) • politické ideologie • politické strany, vymezení, znaky, dělení • volyby a volební systémy, funkce, volební právo – aktivní, pasivní; volební systém – většinový, poměrný • užití volebních systémů v ČR (volby do PS, do S, do zastupitelství obce a kraje) • mezinárodní spolupráce, • mezinárodní organizace, vymezení pojmu a jejich dělení • OSN • NATO • EU • evropská integrace 	<ul style="list-style-type: none"> • přiřadí k druhům politiky jejich charakteristiky • objasní funkci voleb na úrovni obcí, krajů, státu a EU • vysvětlí na příkladech hlavní rozdíly mezi volebními systémy • zná konkrétní opatření prováděná v rámci NATO • jmenuje prameny evropského práva 	<p><i>společenských otázkách)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>PT V – rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv</i> • <i>PT II – evropský integrační proces</i> • CJ • CG 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse
--	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady institucí, na něž se může občan obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • posoudí projevy globalizace a domýšlí jejich možné důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • proces globalizace, příčiny, projevy, důsledky • globální problémy (ekologické, sociální, demografické, zdravotní, bezpečnostní, ekonomické) 	<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje prvky globalizace posoudí výskyt globálních problémů ve svém okolí a navrhuje jejich konkrétní řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT II – globální problémy, jejich příčiny a důsledky</i> <i>PT IV – jaké jsou nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů</i> 	
Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Metody a formy práce
3. ročník, septima (integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce)				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy • ve svém jednání respektuje platné právní normy • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet • uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují 	<ul style="list-style-type: none"> • základy teorie práva, vymezení pojmu, vývoj a prameny • právní normy • právní předpisy • právní vztahy • právní skutečnost • realizace a aplikace práva • občanské právo 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • ve svém jednání respektuje platné právní normy • jmenuje příklad konkludentního činu • rozliší vztahy, jež upravují právo veřejné a právo soukromé 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT V – role v dějinách obce</i> • <i>PT I – kde vyhledávat informace a profesionální poradenství, jaké existují zdroje pomoci a organizace, které podporují jednotlivce, jak přebírám zodpovědnost v různých situacích, jak mohu a umím pomáhat podporovat jiné lidi, poskytovat rady</i> 	

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady pochozí zákonitosti upravující majetkové vztahy fyzických a právnických osob, které vyplývají z práva na ochranu osobnosti uvede příklady vzniku zástavního práva vysvětlí princip vztahu věřitel – dlužník rozlišuje druhy obchodních společností a vysvětlí jejich postavení na trhu vymezí zásady rodinného života v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace projevuje morální a právní postoje k ochraně matky a dítěte korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a jak podat výpověď na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy objasní funkci odborů chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho 	<p>(vlastnické, věcné, dědické, zástavní, zadržovací, závazkové)</p> <ul style="list-style-type: none"> obchodní právo (obchodní společnosti, obchodně závazkové vztahy) rodinné právo (partnerské vztahy, manželství, rodičovství, sociálně – právní ochrana) pracovní právo - právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru pracovní poměr (pracovní smlouva, zkušební doba, pracovní doba, mzda, odměny, výpověď, odstupné) smlouvy, jejich obsah, podmínky a význam zásady bezpečnosti práce profesní volba 	<ul style="list-style-type: none"> zná náležitosti, jež musí vyplnit při zápisu do obchodního rejstříku a uvede, k čemu evidence podnikatelů slouží pochozí podmínky vzniku a zániku manželského svazku určí stupeň rozvodovosti v daném regionu respektuje své pracovní povinnosti jmenuje možnosti rozvázání pracovního poměru 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT I</i> <i>vztahy mezi lidmi a formy soužití, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> <i>PT I – mé organizační schopnosti a dovednosti</i> <i>Člověk a svět práce</i> 	
--	--	---	---	--

<p>profesní volbě a kariéře</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním • reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy • vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • rozlišuje přestupek a trestný čin, vymezí podmínky trestné postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti • vysvětlí principy mechanismu výrobního procesu, převede ho na příklad z běžného života • uvede významné ekonomické směry, jejich představitele a přínos pro rozvoj • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyv., uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit • objasní, v jakých situacích může dojít k selhání trhu, proč a 	<ul style="list-style-type: none"> • živnostenské právo, právní úprava podnikání • trestní právo - (hmotné, procesní) • ekonomie a ekonomika, vymezení, přístupy, teorie, sektory • dějiny ekonomického myšlení • základní ekonomické pojmy (potřeba, statek, služba, výroba) • ekonomické systémy • vznik a podstata peněz • inflace, deflace • trh • vzájemné působení nabídky, poptávky a ceny 	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • uvědomí si, jaký je účel potrestání viníka • zhodnotí, zda trestní právo chrání zájmy občanů před nepřiměřeným jednáním ve vlastním regionu • pochopí vztah mezi ekonomikou a ekonomikou • zná své potřeby a obstarává si statky, které slouží k jejich uspokojení • určí současný ekonomický systém na základě ek.otázek, které řeší společnost • posoudí vliv inflace na vlastní hospodaření • sleduje postavení české koruny na trhu • uplatňuje zásady platné na trhu 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I – jak se ovládám v situacích řešení problémů -jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady -které mé osobnosti předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd. -sociálně – komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse • diskuse
---	--	--	--	--

<p>jakým způsobem je lze řešit, navrhuje konkrétní řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky • analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky • vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu • uvede možnosti forem investic do cenných papírů • vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN 	<ul style="list-style-type: none"> • cenné papíry • burza • měnový systém • úvěry, leasing, úrokové sazby • pojištění <p>• bankovní systém (ČNB, KB,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje způsoby užití volných finančních prostředků (spoření, nemovitosti aj.) • zhodnotí a vybere nejvýhodnější úvěr a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení 	<p>• <i>Člověk a svět práce</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse
--	--	--	-------------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí funkci ČNB a její vliv na činnost KB • objasní služby prováděné KB a doloží je na konkrétních příkladech z praxe • využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku • zmapuje situaci současného stavu hospodářství v ČR • uvede ukazatele, jež mají vliv na vývoj národního hospodářství • na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inlace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů • objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií • uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok • rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje 	<p>specializované finanční instituce)</p> <ul style="list-style-type: none"> • národní hospodářství, Vymezení, struktura a jeho základní pojmy • systém sociálních dávek (důchod, životní minimum) • daňová soustava 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede, na jaké jeho činnosti se vztahuje zdaňovací povinnost • vyhledá a zhodnotí údaje o dani z přidané hodnoty na konkrétní faktuře za poskytnuté zboží 		<ul style="list-style-type: none"> • diskuse
---	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • uvede, jakým způsobem podá daňové priznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění • objasní principy fungování příjmů a výdajů státu • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • jmenuje činnosti jednotlivých ek.integrací, uvědomuje si jejich kladné či záporné působení na ekonomiky členských států 	<ul style="list-style-type: none"> • státní rozpočet • ekonomické integrace (WTO, OECD, OPEC, ASEAN, MMF, IBRD) 	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví vlastní rozpočet 	<ul style="list-style-type: none"> • CJ • GG <p><i>Člověk a svět práce</i></p>	
--	---	--	--	--

5.4.2 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět dějepis patří do vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ definované Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnaziální vzdělávání.

Cílem předmětu je získávat a prohlubovat znalosti historie vlastního národa v kontextu s dějinami Evropy, orientovat se v širších souvislostech, propojovat získané znalosti a aplikovat historické poznatky do současného života. Předmět pomáhá žákům utvářet základní mravní hodnoty a vlastenecké cítění.

Předmět se vyučuje v prvních třech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 2+2+2+0 hodiny týdně.

Ve čtvrtém ročníku pak navazují pro zájemce tři hodiny dějepisu profesního, který může doplňovat zvolený seminář v dotaci dvě hodiny týdně. Výuka celé třídy probíhá v dějepisné učebně, která je vybavena interaktivní tabulí a multimediální technikou, popř. v kmenových třídách. V rámci předmětu je věnována pozornost jednotlivým aspektům průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Mediální výchova.

Tradiční výklad je kombinován s dalšími vyučovacími metodami a formami práce: skupinová práce, samostatná práce (práce s textem, referáty, seminární práce), přednášky, besedy s odborníky, diskuse, využití multimediální techniky (video, audio, internet, diapozitivy), práce s mapou atd. Do výuky jsou zařazeny i návštěvy Městského muzea a galerie v Poličce (dle aktuálního programu), popř. návštěva Okresního archivu Svitavy se sídlem v Litomyšli. Pravidelnou součástí vzdělávacího procesu jsou exkurze.

Dějepis má významné mezipředmětové vztahy k těmto předmětům: český jazyk, zeměpis, základy společenských věd, informační a komunikační technologie, výtvarná výchova, hudební výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie slouží k představě žáků o vývoji lidské společnosti, jejich proměnách, kladných i záporných etapách dějin a o tom, že z běhu lidské společnosti lze vyvodit všeobecně platná ponaučení pro život společenský i osobní. Výklad dějepisu směřuje proto především k formování osobnosti žáka a jeho charakter je především výchovný.

Ze vhodných metod a forem práce budou tudíž převládat metoda řízeného rozhovoru, skupinová práce, práce s historickými prameny, prezentace vlastního názoru a jeho konfrontace v plénu, která by měla vést k přesnější orientaci v problémech historických i současných.

Úlohou učitele v tomto pojetí dějepisu je zejména objasnit žákům klíčové momenty v lidských dějinách a historické poznání uplatnit v orientaci v současných problémech společenských a politických. To vše je ale možné pouze za předpokladu zachování určité náročnosti při osvojování si učitelem zprostředkovaných znalostí, názorů a postojů.

K rozvíjení klíčových kompetencí budeme využívat následující strategie

Kompetence k učení

- předkládáním dostatečného množství faktů
- zadáváním samostatných úkolů a pracovních listů v rámci vyučovací hodiny a domácí přípravou multimediálních prezentací.
- práce se statistickými údaji a historickými i současnými mapami, jejich porovnávání a vyvozování souvislostí
- na aktuálních společenských tématech dokumentujeme jejich historickou podstatu
- osvojení základů práce s citacemi a zásady jejich správné publikace

Kompetence k řešení problémů

- zadávané úkoly vyžadují od žáků vlastní názor na danou problematiku, přemýšlet a diskutovat o historických zákonitostech
- propojovat poznatky z dějepisu s ostatní společenskými vědami a aktuálním společenským děním
- problémové kapitoly podporujeme zadáváním skupinových prací a multimediálních prezentací

Kompetence komunikativní

- dbáme na důsledné užívání spisovné formy českého jazyka a zásady společenské komunikace a odborného dialogu

- vedeme žáky k orientaci a správnému používání odborné historické, politické a kulturní terminologie
- podněcujeme žáky v jejich ústních projevech, k osvojení si základů rétoriky

Kompetence sociální a personální

- v třídním kolektivu podporujeme atmosféru spolupráce
- dáváme prostor k vytváření vlastních postojů na základě vlastního kritického přístupu k informačním zdrojům
- trváme na zásadách slušného chování a plnění stanovených termínů

Kompetence občanská

- předkládáme žákům aktuální témata, která vyžadují problémové přemýšlení, respekt k názorům ostatních a vzbuzují zájem o dění kolem nás
- historická témata pomáhají žákům utvářet postoje ke kontinuitě vývoje lidské společnosti, ale na druhé straně nás učí také toleranci k odlišnostem náboženským, etnickým, kulturním a společenským
- zařazujeme exkurze do míst spojených s klíčovými momenty české národní historie

Kompetence k podnikavosti

- podněcujeme žáky ke správným pracovním návykům a postupům
- vítáme iniciativu a vlastní nápady ze strany žáků, podporujeme jejich účast v soutěžích, středoškolské odborné činnosti a v dalších příležitostně vyhlašovaných projektech
- žáky vhodně motivujeme

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
Žák <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • rozlišuje různé druhy historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do studia historie • význam historického poznání pro současnost • práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnosti využití 	Žák <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních historických pojmech, vyjmenuje základní pomocné vědy historické a objasní předmět jejich studia • seznámí se základními metodami historikovy práce • rozliší různé druhy historických pramenů 	<ul style="list-style-type: none"> • ČJ 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní list • práce s textem • diskuse • využití audio - vizuální techniky
Žák <ul style="list-style-type: none"> • objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura 	<ul style="list-style-type: none"> • pravěk • doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), bronzová, železná 	Žák <ul style="list-style-type: none"> • periodizuje pravěk a provede základní charakteristiku jednotlivých etap • interpretuje nejznámější teorie o vzniku a vývoji člověka • objasní příčiny a důsledky neolitické revoluce • interpretuje pravěký vývoj českých zemí (zejména keltské a germánské osídlení) 	<ul style="list-style-type: none"> • GG • VV • BI • ZSV 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní list • skupinová práce • práce s mapou • práce s textem • diskuse • využití audio -

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku 		<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady nejvýznamnějších archeologických kultur v Evropě a na našem území 		<p>vizuální techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> referát (prezentace)
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin 	<ul style="list-style-type: none"> starověk staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína) antické Řecko antický Řím naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes Romanus jako civilizační hranice 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámí se se základními poznatky z dějin starověkých civilizací zhodnotí civilizační přínos vybraných staroorientálních a klasických států starověku interpretuje vznik židovského náboženství, jeho základní principy, provázanost s křesťanstvím a jeho význam v dějinách seznámí se s dalšími neevropskými náboženskými a kulturními směry uvede významné osobnosti starověkých dějin a nejvýznamnější hmotné památky té doby orientuje se na dějepisné mapě 	<ul style="list-style-type: none"> ZSV ČJ VV GG <i>PT II – žijeme v Evropě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní list skupinová práce práce s mapou práce s textem diskuse využití audio - vizuální techniky referát (prezentace)
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.-15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích charakterizuje základní rysy vývoje na našem území vymezení specifika islámské oblasti vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu 	<ul style="list-style-type: none"> středověk utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy) islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství, husitství venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace vzdělanost a umění středověké společnosti 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní principy uspořádání feudální společnosti, postavení jedince ve feudálním systému dokáže na různých příkladech vysvětlit význam poznatků z dějin středověku pro současného člověka shrne hlavní etapy vývoje Byzantské říše, na konkrétních příkladech objasní základní znaky byzantské kultury, popíše vliv byzantské kultury na okolní země posoudí vliv Vikingů na utváření raně středověkých států Evropy zhodnotí etapu stěhování národů a utváření barbarských států, vyzdvihne význam Franské říše objasní proces šíření křesťanství v Evropě a jeho roli při vytváření států v období raného středověku a porovná s počátky křesťanství v českých zemích posoudí vliv církve na každodenní život tehdejších 	<ul style="list-style-type: none"> ZSV GG ČJ VV <i>PT II – žijeme v Evropě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní list skupinová práce práce s mapou práce s textem diskuse využití audio - vizuální techniky referát (prezentace)

		<p>lidí, popíše vnitřní organizaci církve, uvede příčiny jejího vnitřního rozkolu, objasní konflikt mezi světskou a církevní mocí</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam cyrilometodějské misie na Velké Moravě • charakterizuje Velkou Moravu a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • zhodnotí důvody a důsledky křížových výprav do Svaté země • charakterizuje proces kolonizace • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území, zhodnotí význam posledních Přemyslovců a Lucemburků v českých i evropských dějinách • analyzuje příčiny, průběh a výsledky husitské revoluce v českých zemích • posoudí události stoleté války a vyhledá souvislosti s naší historií • dovede objasnit vznik islámského náboženství, jeho hlavní principy, rozšíření, porovná shodné a odlišné rysy islámu a křesťanství a zhodnotí přínos arabské kultury • vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu • uvede příklady nejvýznamnějších hmotných duchovních památek středověku v Evropě a na našem území • dokáže rozlišit a porovnat jednotlivé kulturní slohy středověku • orientuje se na dějepisné mapě • dovede jmenovat významné osobnosti této doby a jejich odkaz pro současnost 		
--	--	--	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
Žák		Žák		

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. - 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry 	<ul style="list-style-type: none"> počátky novověku renesance a humanismus; reformace zámořské plavby rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku; třicetiletá válka absolutismus a stavovství barokní kultura, politika, náboženství 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje základní charakteristické znaky renesance a baroka, provede jejich vzájemné porovnání uvede příklady nejvýznamnějších památek renesance a baroka s důrazem na památky poličského regionu vysvětlí proces vzniku protestantství, uvede jednotlivé konfesijní typy, analyzuje konflikt protestantství s katolickou církví a jeho význam pro vývoj společnosti v Evropě charakterizuje příčiny, průběh a význam zámořských objevů popíše náboženskou situaci v českých zemích v rámci habsburské monarchie před třicetiletou válkou analyzuje příčiny, průběh a výsledky třicetileté války v Evropě a zhodnotí důsledky pobělohorské porážky pro české země dovede jmenovat významné osobnosti této doby a jejich odkaz pro současnost objasní pojmy absolutismus, parlamentarismus, konstituční a stavovská monarchie, uvede konkrétní příklady vysvětlí pojem občanská (buržoasní) revoluce a dokáže objasnit příčiny a výsledek nizozemské a anglické revoluce posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry 	<ul style="list-style-type: none"> GG ZSV ČJ VV <i>PT II – žijeme v Evropě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní list skupinová práce práce s mapou práce s textem diskuse využití audio - vizuální techniky referát (prezentace)
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení posoudí význam ústav a novou organizaci státu, uvede základní 	<ul style="list-style-type: none"> osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti osvícenství velké revoluce – francouzská revoluce 1789-1799, vznik USA, rok 1848 Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře utváření novodobých národních společností 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí vliv osvícenství na politický vývoj v českých zemích a v Evropě, popíše vliv osvícenství na rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění objasní pojem osvícenský absolutismus a určí odlišnosti vývoje v Habsburské monarchii, Prusku a Rusku analyzuje boj amerických osad za nezávislost, který vedl ke vzniku občanské společnosti zhodnotí význam a důsledky francouzské revoluce a napoleonských válek na vývoj Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> GG ZSV ČJ VV F <i>PT II – žijeme v Evropě</i> <i>PT III – základní problémy sociokulturních rozdílů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní list skupinová práce práce s mapou práce s textem diskuse využití audio - vizuální techniky referát (prezentace)

<p>typy parlamentních státních systémů</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů charakterizuje proces modernizace, vysvětlí proces industrializace a její ekonomické, politické a sociální důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní principy asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace vysvětlí expanzivní záměry v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období 	<p>(české, slovenské, německé, italské); emancipační hnutí sociálních skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I.světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje změny na politické mapě Evropy v průběhu napoleonských válek a po Vídeňském kongresu analyzuje příčiny a výsledky revolučního roku 1848 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny v Evropě i v českých zemích, které charakterizují modernizaci společnosti porovná hospodářskou vyspělost států a nerovnoměrnost vývoje zemí Evropy uvede nejvýznamnější české i světové osobnosti vědy a techniky analyzuje dopad rozvoje průmyslu na životní prostředí charakterizuje specifčnost průmyslového rozvoje druhé poloviny 19. století v poličském regionu objasní příčiny a průběh českého národního obrození, dokáže jmenovat významné obrozenecké osobnosti a jejich přínos rozebere příčiny, průběh a výsledky americké občanské války a její vliv na další vývoj americké společnosti zhodnotí význam sjednocení Německa a Itálie pro další vývoj Evropy popíše vztahy mezi velmocemi ve 2. polovině 19. století, vymezí hlavní sféry zájmu jejich velmocenské politiky zdůvodní kulturní různorodost doby, interpretuje základní charakteristické znaky klasicismu, secese a moderních uměleckých směrů na přelomu 19. a 20.století 		
--	---	---	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
3. ročník, septima				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky uvede příčiny a projevy politického a 	<ul style="list-style-type: none"> moderní doba 1 – situace v letech 1914 -1945 první světová válka, české země v době první světové války, I. odboj 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny politického napětí a vznik mocenských uskupení před první světovou válkou charakterizuje příčiny rozpoutání 1.světové války, analyzuje její průběh a výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> GG ZSV ČJ IVT <i>PT 1 – morálka všedního dne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní list skupinová práce práce s mapou

<p>mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku</p> <ul style="list-style-type: none"> vymezi základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury 	<ul style="list-style-type: none"> revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci versailleský systém a jeho vnitřní rozpory vznik Československa, Československo v meziválečném období Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek mnichovská krize a její důsledky kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, II. odboj 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí okolnosti nástupu bolševické moci v Rusku a její důsledky na průběh první světové války zhodnotí změny na politické mapě Evropy po první světové válce dokáže vysvětlit proces vzniku Československa, činnost domácího a zahraničního odboje za první světové války zhodnotí národnostní situaci nově založeného státu a z toho vyplývající problémy, které ovlivňovaly období první a druhé republiky osobnost TGM, E. Beneše, M. R. Štefánika porovná československou meziválečnou demokracii v kontextu s událostmi meziválečného období v Evropě, uvede klady a zápory politického systému Československa v kontextu s dnešní situací popíše hospodářskou situaci meziválečného období a vysvětlí příčiny, průběh a dopad světové hospodářské krize v Československu i v Evropě jmenuje typy totalitních ideologií (komunismus, fašismus, nacismus) a provede jejich srovnání na příkladu Sovětského svazu, Itálie a Německa na základě znalostí poválečné situace vysvětlí postupné omezování demokracie v politických systémech evropských zemí objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit vysvětlí příčiny, průběh a důsledky Mnichovské krize pro Československo i v mezinárodním kontextu uvede regionální důsledky pomnichovského vývoje charakterizuje příčiny rozpoutání 2. světové války, analyzuje její průběh a výsledky popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT II – žijeme v Evropě</i> <i>PT V – role médií v moderních dějinách</i> 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem diskuse využití audio - vizuální techniky referát (prezentace)
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská 	<ul style="list-style-type: none"> moderní doba II – soudobé dějiny Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí změny na politické mapě Evropy po druhé světové válce, vznik OSN a závěry Postupimské konference 	<ul style="list-style-type: none"> GG ZSV ČJ IVT 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní list skupinová práce

<p>seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje 	<ul style="list-style-type: none"> Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie; USA jako světová velmoc životní podmínky na obou stranách „železné opony“ konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa její místo v globálním světě globální problémy moderní společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> dokáže vysvětlit příčiny rozdělení světa na dva mocenské bloky a projevy studené války ve všech oblastech lidského života vysvětlí proces vzniku vojensko-politických a hospodářských uskupení ve druhé polovině 20. století s důrazem na proces integrace zemí Evropy objasní příčiny a vývoj arabsko-izraelského konfliktu na Blízkém Východě od konce druhé světové války po současnost zhodnotí proces dekolonizace, dokáže vysvětlit pojem „třetí svět“, jeho postavení a vztah k mateřské koloniální zemi rozebere proces rozpadu východního bloku a začlenění postkomunistických zemí do Evropy orientuje se v současném politické situaci ve světě a dokáže vymezit aktuální vojenské konflikty a ohniska napětí ve světě zhodnotí a porovná polistopadový vývoj v českých zemích se situací před rokem 1989 interpretuje vlastní názory na klíčové okamžiky dějin Československa ve 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT I – morálka všedního dne</i> <i>PT II – žijeme v Evropě</i> <i>Průřezové téma V – role médií v moderních dějinách</i> 	<ul style="list-style-type: none"> práce s mapou práce s textem diskuse využití audio - vizuální techniky
---	---	---	---	---

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Estetická výchova - hudební

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Estetická výchova je povinný vyučovací předmět. Žáci si mohou volit mezi hudebním a výtvarným oborem.

Předmět se vyučuje v prvním a druhém ročníku. Předmětu je určena hodinová dotace 2+ 2 + 0+0 hodiny týdně a zahrnuje tyto činnosti:

- a) vokální
- b) instrumentální
- c) poslechové (percepční)
- d) rytmicko-pohybové
- e) hudebně teoretické.

Cílem je navázat na předešlou výuku HV a prohloubit vědomosti, interpretační schopnosti, vytvářet vlastní sebereflexi v hudební tvorbě, získat orientaci v dějinách hudby i v současné umělecké tvorbě u nás i v jiných etnikách či národech.

Předmět estetická výchova – hudební probíhá v prostorách auly, která je vybavena veškerou přehrávací technikou (CD, MP3, DVD, VHS, počítačem, dataprojektorem, vizualizérem, mixážním pultem...). V aule je na pódiu koncertní křídlo. Druhý klavír je žákům k dispozici v klubovně. Kabinet hudební výchovy vlastní řadu hudebních nástrojů (klávesy, kytary, elektrická basa, rytmické nástroje, zobcové flétny...) Mezi další pomůcky patří CD, DVD a literatura. Žákům slouží učebnice Hudební výchova pro gymnázia.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje rozlišování jednotlivých znakových systémů, aby žák volil vhodné prostředky pro vyjádření vlastních emocí, prožitků, vztahů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- naučí žáky hledat různé varianty a umělecké prostředky při vlastní tvořivosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k používání hudebního a uměleckého jazyka, který žák používá jako nezastupitelný způsob komunikace
- vede k užívání lidského hlasu a dalších hudebních prostředků k vyjádření jevů, vztahů, prožitků a emocí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede k sebereflexi ve vlastním uměleckém projevu

Kompetence občanské

Učitel:

- pomáhá žákům si uvědomovat rozmanitost projevů, kultury a každého jednotlivého člověka
- Rozvíjí vnímání vlastní autenticity a odlišování spotřebního životního stylu nabízeného masově komerčními médii.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- rozvíjí u žáků práci s novými technologiemi individuálně i v kolektivu s vidinou nejlepšího výsledku

Očekávané výstupy označené čísly

Produkce (1-5), recepce a reflexe (6-14)

Žák:

1. uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě
2. využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (podle obsahu sdělení)
3. využívá hudební nástroje při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování vlastních hudebních i nehudebních myšlenek a představ
4. reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá jako prostředek sdělování vlastních představ a pocitů
5. orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje (nastuduje skladbu, řídí kolektiv, účastní se jako vokalista, instrumentalista, tanečník, choreograf)
6. vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a na základě toho vnímá dílo jako logicky utvářený celek
7. popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta
8. vnímá hudební dílo jako autorovu reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřovanou pomocí hudby (hudebních znaků), jako možné poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství svým způsobem dešifruje a interpretuje
9. interpretuje a kriticky hodnotí (reflektuje) hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit
10. orientuje se ve vývoji hudebního umění, uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla
11. odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích
12. uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání
13. uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či jí odmítnout

14. upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii a dokáže se od takové hudby distancovat

Integrovaní výstupy

Žák:

- I1. Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě.
- I2. Vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční.
- I3. Na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci.
- I4. Uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí.
- I5. Vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti.
- I6. Objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu.
- I7. Objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“.
- I8. Dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu.

Průřezová témata (PT)

- mají ovlivňovat postoje a jednání žáků a formovat jejich žebříček hodnot – mají tedy především výchovný charakter
- procházejí celým vzděláváním a navazují na PT ZV
- tvoří povinnou součást vzdělávání – škola je musí rozvrhnout do jednotlivých předmětů tak, aby jejich plnění představovalo smysluplný celek
- způsoby naplňování mohou mít nejrůznější formy

PT I – Osobnostní a sociální výchova

Předmět:	PT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>I. poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</i>	cvičení smyslového vnímání	cvičení smyslového vnímání		
<i>II. seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</i>	kultivace hudebních projevů	kultivace hudebních projevů		
<i>III. sociální komunikace</i>	poznávání lidí, odlišnost kultur, mezilidské vztahy	poznávání lidí, odlišnost kultur, mezilidské vztahy		
<i>IV. morálka všedního dne</i>	upevňování hodnot a postojů, obhajoba uměleckých názorů	upevňování hodnot a postojů, obhajoba uměleckých názorů		
<i>V. spolupráce a soutěž</i>	nutná při vokální i instrumentální činnosti	nutná při vokální i instrumentální činnosti		

PT II – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Předmět:	PT: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>IV.žijeme v Evropě</i>	dějiny evropské hudby do 19. století sloh rytmicko-melodický: Řecko, Řím - starověká hudba, světská středověká hudba Francie - trubadúři a truvéři a trubadúři, Německo - minesengři a meistersingeri sloh polymelodický: notredamská škola - organum, fauxbourdon, renesance a humanismus – nizozemská polyfonie sloh melodicko-harmonický: baroko - italská opera klasicismus – 1. vídeňská škola romantismus – evropské národní obrození	dějiny hudby od 19. stol. do současnosti sloh melodicko-harmonický: německý romantismus, hudební národní školy, francouzský impresionismus sloh sonický: rozklad melodicko-harmonického slohu, 20. a 21. století, expresionismus, 2. vídeňská škola nonartificiální hudba USA jazz, rock and roll underground, psychedelic, hip hop, rap, britský rock, punk		
<i>V.vzdělávání v Evropě a ve světě</i>	poznávání evropské a mimoevropské kultury			

PT III – Multikulturní výchova

Předmět:	PT: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>I.základní problémy sociokulturních rozdílů</i>	kulturní diference, jedinečnost každého člověka při vokální a instrumentální činnosti	kulturní diference, jedinečnost každého člověka při vokální a instrumentální činnosti		
<i>III.vzah k multilingní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</i>	utuzení vlastního kulturního zakotvení, respektování ostatních			

PT V – Mediální výchova

Předmět:	PT: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA			
Ročník	Kv/I	Sx/II	Sp/III	Ok/IV
<i>I.média a mediální produkce</i>	využívání hudebních informací z médií, vytváření vlastního úsudku s ohledem na komerčnost a módnost	využívání hudebních informací z médií, vytváření vlastního úsudku s ohledem na komerčnost a módnost indiv. tvorba prezentací, MPR		

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
1, 2, I1	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • upevňování intonace, kultivace hlasového a pěveckého projevu • zpěv jednohlasých, popř. vícehlasých písní podle schopností a dovedností žáků 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • při zpěvu i mluveném projevu správně artikuluje • umí používat hlas podle svých možností a schopností • <i>dodržuje zásady hlasové hygieny</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • prezentace
3, 9, I2	<ul style="list-style-type: none"> • instrumentální činnosti • tvorba vlastních melodií nebo úpravy již známých • tvorba doprovodů (převážně rytmických) • hra na nástroje (zobcové flétny, rytmické nástroje) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří vlastní melodie (podle individuálních schopností a dovedností) na jednoduché texty převzaté nebo vlastní • pro jejich doprovod používá Orffův instrumentář a ostatní nástroje, které jsou k dispozici • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě 	<ul style="list-style-type: none"> • PT I I • PT I II • PT I II • PT I IV • PT I V • PT II IV • PT II V • PT III I • PT III • PT V I 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s multimedialními technikou • intonační, rytmické a instrumentální cvičení • percepční činnost • hodnocení díla a jeho kritéria
4	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti • pantomima, rytmizace a tanec primitivních národů • tanec – polka, valčík, mazurka • taktování ve 2, 3, 4dobém taktu 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede pomocí pantomimy duševní rozpoložení, vyjádření citů, příběhu • na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci 		<ul style="list-style-type: none"> • hodnocení díla a jeho kritéria
10, 11, 6, 7, 12, 13, 14, I2, I3, I4, I5, I6, I7, I8	<ul style="list-style-type: none"> • poslechové činnosti hudební dějiny a teorie • estetika a její kategorie, periodizace hudebních dějin, hudební slohy – jejich charakteristika, hlavní znaky a představitelé • pravěk, starověk • renesance • baroko klasicismus, • nonartificiální hudba (rock, pop, metal, jazz, punk) • současné tendence v hudbě, základy muzikologie, relaxační funkce hudby, entomuzikologie 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve slozích, v jejich hlavních představitelích, v artificiální hudbě a orientuje se v hudbě nonartificiální • rozpozná uměleckou hodnotu od kýče • efektivně získává informace z různých zdrojů (používá ke své práci multimédia) • vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů, ale i ostatních lidí. orientuje se ve vývoji hudebního umění • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční 	<ul style="list-style-type: none"> • GG, D 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v dějinách artificiální a nonartificiální hudby

		<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatné rysy přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace • diskutuje o hudbě v uměleckém procesu 		
9	• hudba a internetu	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá podle pokynů učitele určité hudební informace 	• IVT	

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
1, 2, I1	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • zpěv jednohlasých, popř. vícehlasých písní podle schopností a dovedností žáků • správná artikulace při zpěvu i mluveném projevu • správné používání hlasu • dodržování zásad hlasové hygieny 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně artikuluje, správně používá hlas, dodržuje zásady hlasové hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> • PT I I • PT I II • PT I III • PT I IV • PT I V • PT II IV • PT III I • PT III III • PT V I 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace
3, 9, I2	<ul style="list-style-type: none"> • instrumentální činnosti • tvorba vlastních melodií nebo úpravy již známých • tvorba doprovodů (převážně rytmických) • tvorba textů na známé nebo vlastní melodie, seznámení se s ostatními hudebními nástroji 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří vlastní melodie (podle individuálních schopností a dovedností) na jednoduché texty nebo na texty vlastní • používá pro jejich doprovod Orffův instrumentář a ostatní nástroje, které jsou k dispozici • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí 	<ul style="list-style-type: none"> • D, GG 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s multime - diální technikou • intonační, rytmické a instrumen - tální cvičení • percepční činnost • hodnocení díla a jeho kritéria
4	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti • rozvoj již nabytých dovedností • soulad pohybu s hudbou 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • podle svých schopností a dovedností vyjádří adekvátním pohybem své pocity z hudby, kterou slyší 		

<p>10, 11, 6, 7, 12, 13, 14, I2, I3, I4, I5, I6, I7, I8</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poslechové činnosti, hudební dějiny a teorie • hudební slohy – jejich charakteristika, hlavní znaky a • představitelé • romantismus • hudba XX. století • nonartificiální hudba (rock, pop, metal, jazz, punk, hip-hop, ska...) • současné tendence v hudbě 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • efektivně získává informace z různých dostupných zdrojů – používá ke své práci multimédia • na základě získaných poznatků (styly a žánry v artificiální a nonartificiální hudbě) diskutuje o hudbě a obhájí svůj názor, je schopen kritického hodnocení • popíše možnosti využití hudby v oblastech mimo hudbu • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci • uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy přístupu k uměleckému • procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“. • uvědomuje si komercializaci v hudbě, zná roli hudebního průmyslu • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu, diskutuje o hudbě • prezentuje vlastní ideje, pocity vnímá názory ostatních. • distancuje se od tvorby, která nese prvky netolerance, rasismu a jiných nešvarů 		<ul style="list-style-type: none"> • orientace v dějinách artificiální a nonartificiální hudby
<p>9</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hudba a internet • nové technologie v hudbě, záznam hudby, vývoj nosičů 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá podle pokynů vyučujícího určité hudební • informace, na základě získaných údajů argumentuje, diskutuje 	<ul style="list-style-type: none"> • IVT 	

5.5.2 Estetická výchova - výtvarná

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Estetická výchova je povinný vyučovací předmět. Žáci si mohou volit mezi hudebním a výtvarným oborem.

Předmět se vyučuje v prvním a druhém ročníku. Předmětu je určena hodinová dotace 2+ 2 + 0+0 hodin týdně.

Rozvíjí průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, mediální výchova z RVP G.

V tomto předmětu je kladen důraz na rozvoj osobních kvalit – citlivě vnímat umění a okolní svět v souvislostech, porovnávat a kriticky i kultivovaně hodnotit vytvořené artefakty, kooperovat s ostatními členy skupiny. Vytváří podmínky pro psychosociální poznávání a sebepoznávání, motivuje k vytváření hodnotných vztahů k lidem, sobě samému, přírodě a umění. Prohlubuje kulturní rozhled a zájem o umění.

Výtvarná výchova rozvíjí tvořivost, představivost, smyslové vnímání. Zpřístupňuje symbolické vyjadřování a komunikaci uměleckých děl z různých období i kultur.

Výtvarná výchova je vyučována v kvintě a v sextě osmiletého gymnázia, v prvním a ve druhém ročníku čtyřletého gymnázia vždy dvě hodiny týdně v daných skupinách. V následujících ročnících mohou zájemci navštěvovat seminář z výtvarné výchovy.

Výuka probíhá v učebně výtvarné výchovy, kde jsou k dispozici grafické lisy a keramická pec, v počítačové učebně a v exteriérech. Důležitou součástí je také návštěva výstav a stálých expozic, programů galerií, návštěvy uměleckých památek. Výtvarná výchova je realizována na základě svobodné, individuální a tvůrčí činnosti s důrazem na subjektivní prožitek prostřednictvím projektového a experimentálního vyučování.

Tematické celky, uvedené ve školním vzdělávacím plánu, slouží především pro orientaci výtvarného pedagoga, který vychází ze skutečných zájmů svých žáků v dané skupině a z reálných podmínek pro výuku tak, aby našel své vlastní pojetí předmětu.

Výchovně vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- učitel motivuje žáky k samostatnému, tvořivému a kritickému myšlení, zejména zařazováním kreativních úkolů, experimentů. Dále doporučuje další aktivity (návštěvy výstav, kulturních památek, uměleckých besed, sledování dokumentárních pořadů, využívání internetu)

Kompetence k řešení problémů

- učitel prostřednictvím výtvarných řad a projektů nabízí množství způsobů, jimiž je žák schopen samostatně a originálně řešit daný výtvarný problém. Vede žáky ke kritickému hodnocení vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

- žák je veden ke schopnosti vyjádřit své mínění a subjektivní pocity v průběhu vlastní tvorby při hodnocení výsledků své práce a práce ostatních žáků

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kooperaci při hledání výtvarného řešení tématu a k přijetí dílčích úkolů při realizaci skupinové práce

Kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky s českými kulturními tradicemi v kontextu kultury evropské i celosvětové
- odporuje úcty k etnickým zvláštostem a pěstuje kladný vztah k životnímu prostředí

Kompetence k podnikavosti

- učitel nabízí žákům projekty, ve kterých lze zdokonalovat pracovní činnosti získané v předchozích ročnících (práce v různých technikách za využití široké škály materiálů)

Očekávané výstupy

1. Porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění.
2. Rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci.
3. V konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky.
4. Objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření.
5. Na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě.
6. Na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace.
7. Pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání.
8. Při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti, znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření.
9. Na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu.

- 10.** Nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů.
- 11.** Využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy.
- 12.** Charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků.
- 13.** Své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatněnými v běžné komunikaci.
- 14.** Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot.
- 15.** Vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií.
- 16.** Rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření.
- 17.** Na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl.
- 18.** Na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace.
- 19.** Samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění.

Integroující výstupy

- 20.** Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti. Dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě.
- 21.** Vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční.
- 22.** Na příkladech vysvětlí umělecký význam jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu. Uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaků a významem získaným v komunikaci.
- 23.** Uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku. Snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí.
- 24.** Vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckých děl současnosti.

25. Objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu.

26. Objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a estetických norem.

27. Dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu.

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
7., 15., 23., 25.	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné prostředky a postupy a jejich vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech (včetně prostředků současného výtvarného myšlení) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> kombinuje, volí a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření užívá adekvátních prostředků ve vztahu k obsahu výtvarného sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT I</i> 	<ul style="list-style-type: none"> samostatná a skupinová práce, experiment
7., 19.	<ul style="list-style-type: none"> objevování vlivu barvy, tvarů, kompozičních vztahů apod. na komunikativní, emoční a psychologický účinek díla 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> samostatně experimentuje s různými obraz .prostředky, při vlastní tvorbě užívá osobní prožitky, zkušenosti, znalosti uplatňuje svoji tvořivost originálně a jako základní faktor svojí osobitosti 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT I</i> 	<ul style="list-style-type: none"> samostatná a skupinová práce, experiment
7., 8., 10., 11., 21.	<ul style="list-style-type: none"> užité umění, umění propagace, historické souvislosti kultura bydlení, historické souvislosti plošné a prostorové návrhy a realizace v různých výtvarných technikách a materiálech 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si význam funkce uměleckého díla a estetického prožitku, jak ve volné, tak i v užité tvorbě využívá znalostí technických možností pro vyjádření své představy kriticky hodnotí výtvarnou kvalitu předmětů běžného užití oceňuje přínos autorské tvorby v oblasti designu a kultury bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT I</i> <i>PT VI</i> mat.- výtvarné konstruování 	<ul style="list-style-type: none"> samostatná práce, projekt
12., 16., 17., 22., 23., 26.	<ul style="list-style-type: none"> moderní umění – určení významných epoch moderního umění s využitím všech dostupných informačních zdrojů (encyklopedií, katalogů, knih o umění, internetu, výstav) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje umělecké směry z hlediska stavby a vizuálních obrazných vyjádření i širších společensko-historických okolností vzniku uměleckých děl snaží se prostřednictvím vlastních zkušeností s výtvarnou tvorbou uchopit 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT II</i> D ČJ. ZSV 	<ul style="list-style-type: none"> samostatná a skupinová práce

	<ul style="list-style-type: none"> sledování vývoje prostředků uměleckého vyjádření v minulosti k současné různorodosti stylů (světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu). 	umělecká díla moderního a současného umění.		
1., 8., 10., 11., 23.	<ul style="list-style-type: none"> divadlo a výtvarné umění návrhy a realizace kostýmů, uplatnění vybraných literárních námětů 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> porovnává znakové systémy různých druhů a oborů umění nalézá a vybírá prostředky pro uskutečňování svých projektů využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností uvědomuje si význam osobních podnětů na vznik estetického prožitku 		<ul style="list-style-type: none"> samostatná a skupinová práce, experiment

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
2., 14., 16., 18., 19., 20., 22., 24., 27.	<ul style="list-style-type: none"> moderní umění v kontextu dějin výtvarné kultury chronologický průřez vývojem umění prostřednictvím dostupných informačních zdrojů vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků s důrazem na umění 20. st. a současnou tvorbu relativita barevného vidění (impresionismus, pointilismus, postimpresionismus) taktilní a haptická kvalita díla (informel) zapojení těla jako výtvarného prostředku (akční tvorba, body art, land art) 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a rozlišuje základní a umělecké slohy a směry v historii výtvarné kultury a uvádí je do vztahů s aktuálními výtvarnými projevy samostatně i ve skupině uplatňuje ve své tvorbě vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění na příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění promítají do aktuální obrazové komunikace vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckých děl současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT II</i> 	<ul style="list-style-type: none"> samostatná a skupinová práce, experiment
2., 3., 4., 5., 7., 10., 11., 12., 3., 15.	<ul style="list-style-type: none"> inspirace uměleckým dílem kreativní interpretace výtvarného díla, hledání paralel a aktuálních výpovědí 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopen uchopit konkrétní umělecké dílo jako zpověď umělce a objasnit roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku 	<ul style="list-style-type: none"> <i>PT I</i> 	<ul style="list-style-type: none"> samostatná práce

		vizuálně obrazného vyjádření a vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků		
2., 9., 10., 11., 14., 21., 26., 27.	<ul style="list-style-type: none"> • umění a veřejné prostory • životní prostředí, urbanismus a zodpovědný přístup k řešení dostaveb, rekonstrukcí apod. a respektování historických, kulturních tradičních hledisek 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže vystihnout rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu prostředí, ve kterém žije • aktivně vstupuje do procesu komunikace, respektuje jeho pluralitu a kriticky hodnotí produkty obecného vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT IV</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatná a skupinová práce
4., 6., 13., 14., 27.	<ul style="list-style-type: none"> • role médií v moderních dějinách • účinky mediální produkce a vliv médií • mediální produkty a jejich významy • umělecká tvorba a komunikace • využití soudobých prostředků k tvorbě mediálních produktů jako je plakát nebo reklama 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální, a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot s ohledem na společenský kontext. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT V</i> • <i>ZSV</i> • <i>BI (SPJ)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatná a skupinová práce

5.6 Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hlavními úkoly a cíly tělesné výchovy je další postupné zvyšování fyzické zdatnosti, rozvoj základních pohybových vlastností, zejména síly, rychlosti, obratnosti a vytrvalosti, rozšiřování a prohlubování pohybových dovedností v oblasti sportovní gymnastiky, lehké atletiky, sportovních a pohybových her, v úpolových sportech, plavání, bruslení a lyžování. Žáci získají nejen praktické ale i teoretické základy sportovního tréninku a budou motivováni k pravidelné sportovní činnosti, nadanější pak k výkonnostnímu sportu a k reprezentaci školy ve sportovních soutěžích. Žáci budou vedeni ke správnému užívání tělovýchovného názvosloví, ke znalosti základů pravidel poznaných sportovních odvětví a k dodržování základů bezpečnosti a organizace sportovní činnosti.

Tělesná výchova integruje některé výstupy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Tyto výstupy jsou v osnovách zvýrazněny tučnou kurzívou.

Do vzdělávacího obsahu tělesné výchovy jsou začleněna tato průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova a Enviromentální výchova.

Předmět se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Předmětu je určena hodinová dotace 2+2+2+2 hodiny týdně, zvláště pro chlapce a zvláště pro dívky. Při spojování skupin ze dvou ročníků platí zásada, že výsledný počet nepřekročí 20 žáků.

Součástí výuky je i LVK v 1. ročníku, kvintě a kurz vodní turistiky ve 3. ročníku, septim. Kurzy jsou povinné a jejich absolvování se promítá do hodnocení v předmětu tělesná výchova. Při neúčasti musí žák po dohodě s vyučujícím zpracovat projekt z oboru tělesné výchovy formou prezentace nebo seminární práce. Při výuce bude k žákům uplatňován diferencovaný přístup s ohledem na jejich fyzické předpoklady. Individuální přístup bude uplatňován především k talentovaným žákům a jejich přípravě na sportovní soutěže.

Výuka tělesné výchovy je realizována ve sportovní hale školy, na školním sportovním hřišti, na stadionu TJ Spartak Polička, v plaveckém bazénu a na zimním stadionu TS Polička.

Těmto cílům odpovídají formy a metody práce. K nejefektivnějším patří praktická výuka podle osvědčených metodických postupů, upravené a modifikované formy sportovního tréninku, kvalitní ukázka i výklad s využitím didaktických pomůcek. Podmínkou pro úspěšné naplnění cílů tělesné výchovy je vybavení kabinetu TV dostatečným množstvím kvalitních pomůcek a jejich průběžná obnova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák kriticky hodnotí pokrok při zvládnutí učiva, přijímá rady i kritiku druhých a čerpá poučení z vlastních úspěchů i chyb pro další rozvoj svých pohybových vlastností a dovedností

Kompetence k řešení problémů

- při nábviku pohybových dovedností respektuje žák osvědčené metodické postupy, dovede vhodně využít již dříve osvojené postupy a snaží se tvořivě rozvíjet osvojené učivo

Kompetence komunikativní

- žák ovládá a používá sportovní terminologii a tělovýchovné názvosloví, je schopen se orientovat v odborné literatuře a dovede získávat potřebné informace s využitím moderní informační technologie

Kompetence sociální a personální

- žák dokáže reálně posoudit své fyzické vlastnosti a pohybové dovednosti a je schopen na základě sebereflexe usilovat o další zlepšování své tělesné kondice
- ve sportovních hrách dokáže žák spolupracovat ve prospěch celého družstva
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdravému životnímu stylu, jehož nedílnou součástí jsou pohybové aktivity

Kompetence občanské

- žák dokáže respektovat různorodost fyzických předpokladů svých spolužáků i úroveň jejich pohybových dovedností a je-li to třeba, dokáže se jim přizpůsobit

Kompetence k podnikavosti

- talentovaní žáci rozvíjejí svůj osobní i odborný potenciál, využívají sportovní reprezentace školy a zapojení do výkonnostního sportu k všestranné přípravě na vysokoškolské studium TV
- žák usiluje o dosažení stanovených cílů, kriticky hodnotí dosažené výsledky a dokáže korigovat další postup s ohledem na stanovený cíl v oblasti tělesné zdatnosti či výkonnosti
- k dosažení cílů se dokáže motivovat

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Metody a formy práce
1.ročník, kvinta				
Žák <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o rozvoj pohybových schopností • ověří si testem zdatnosti úroveň zdravotně orientované zdatnosti • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti • uplatňuje bezpečné a vhodné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti ovlivňující zdraví • význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport • zdravotně orientovaná zdatnost – test zdatnosti • zdravotně zaměřená cvičení – význam kondičního cvičení, správné držení těla, 	Žák <ul style="list-style-type: none"> • je motivován k pravidelné sportovní činnosti a je podporován při reprezentaci školy i ve výkonnostním sportu • absolvuje test zdatnosti 2x ročně • dodržuje základní hygienické návyky při všech sportovních aktivitách • zná a dodržuje všechna bezpečnostní pravidla při 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT V – soustavná podpora žáků v propagaci sport.reprezentace školy na webových stránkách školy a v místním tisku</i> • <i>učit žáky správně rozlišovat a orientovat se v nabídce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • sport.hala, školní hřiště stadion • nařízení ředitele školy č.7 • cvičení pod vedení učitele

<ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalení • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly • užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence • volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • respektuje pravidla osvojovaných sportů • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role a spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracovává naměřená data a vyhodnotí je 	<ul style="list-style-type: none"> • svalová nerovnováha, příčiny a kompenzační cvičení • organismus a pohybová zátěž – organizace a bezpečnost TV způsoby kontroly těl. zatížení, předcházení zátěžových situací, relaxace • pohybové dovednosti • individuální pohybový režim – základní typy rozcvičení /motivační, relaxační, posilovací, dechová/ • hygiena pohybových cvičení • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností, první pomoc při sportovních úrazech ve standardních i improvizovaných podmínkách • činnosti podporující pohybové učení • pohybové hry – přípravná, kondiční, koordinační a estetická cvičení • pohybové dovednosti a výkonnost – nástupové tvary, rozvoj zákl. pohybových vlastností – rychlost, síla, vytrvalost a pohyblivost, • pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní • kondiční a estetické formy cvičení – aerobic/d/, cvičení se švihadly • pohybové hry různého zaměření jako forma rozcvičení • gymnastika – organizace, bezpečnost, záchrana, dopomoc akrobacie – kotouly, stoj na hlavě, rovnovážné polohy a postoje • kladina /d/ – náskoky, seskoky, chůze, obraty, rovnovážné postoje • hrazda – vzepření záv. v podkolení, podmet. 	<p>školní i mimoškolní sportovní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná a dodržuje bezpečnostní pravidla během LVK v 1. ročníku /kvintě/ • aktivně se účastní všech forem cvičení a zvládá je v co nejlepší kvalitě • zvládá kontrolní cvik /sestavu/, je schopen poskytnout záchranu a dopomoc při cvičení jiných 	<p><i>životních stylů nabízenými mediálními produkty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I – celková péče o vlastní zdraví – sport jako nedílná součást zdravého životního stylu</i> • <i>napomáhat pochopení vlastního tělesného vývoje a pěstovat správný vztah k vlastnímu tělu</i> • <i>relaxace – využití tělesných cvičení a sportu pro úspěšné vyrovnání s duševní i fyzickou zátěží a jako prevenci stresů</i> • <i>PT IV – současný stav ochrany krajiny a přírody v Krkonoších, Orlických horách</i> • <i>vedle upevňování zdravého životního stylu při vhodných příležitostech upozorňovat na vlivy prostředí ohrožující zdraví člověka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • LVK – Krkonoše, Orlické hory • krytý plavecký bazén
--	---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • přeskok – roznožka, přes bednu na dél /ch/, skrčka přes bednu na šíř /d/ • skoky na trampolínce • kruhy – cviky ve svisu komihání, v hupu, • šplh na laně a na tyči • atletika – běhy – 60 m, 100 m, 400 m, 1500 m/d/ a 3000 m/ch/, skoky daleký a vysoký, vrh koulí, hod granátem, • sportovní hry – basketbal - přihrávka, dribling, střelba na koš, her. systém „hod’ a běž“, osobní obrana, hra. odbíjená – zákl. údery, podání, hra. doplňkové hry - kopaná, futsal, florbal, softbal, frisbee, házená – zákl. her. činností, upravená pravidla • lyžování – LVK - sjezdová technika, carving, snowboarding, běžecký výcvik /dle zájmu a vybavení/, bezpečnost na horách, • plavání – základy plaveckých stylů, startovní skok, záchrana tonoucího včetně pp • komunikace v TV – názvosloví, gesta, signály, pořadová výchova • sportovní výstroj a výstroj – účelnost, funkčnost, dostupnost a kvalita, ošetřování a údržba sportovního náčiní i cvičišť • organizace sportovních akcí a pohybových činností • pravidla osvojovaných pohybových činností – základní pravidla her, soutěží a závodů, fair play jednání, základy měření a evidence • olympismus – historie a současnost, spolupráce ve sportu, pomoc soupeři a handicapovaným, odmítání podpůrných látek, ochrana přírody, úspěchy našeho sportu, 	<ul style="list-style-type: none"> • absolvuje uvedené disciplíny, snaží se zvládnout techniku a podat co nejlepší výkon • zvládá herní činnosti jednotlivce a herní kombinace a dovede je při aktivní hře využít • zvládá techniku sjezdu, event. snowboardinku, běhu na lyžích, zná pravidla chování při zimních sportech zejména s ohledem na prevenci úrazů • účastní se plavání dobrovolně a v případě, že jsou k tomu vytvořeny podmínky • rozumí TV názvosloví a správně ho používá, zná povelovou techniku a správné provádění pořadových cviků • používá správný cvičební úbor, pečuje nejen o svoji výstroj, ale i o náradí náčiní a sportovní hřiště školy • správně chápe myšlenky olympismu a jedná v jejich duchu při sportovních aktivitách ve škole a zejména při reprezentaci školy, respektuje jak své spoluhráče, tak své soupeře, je vždy připraven pomoci slabším či handicapovaným 		
---	---	---	--	--

	významní sportovci a soutěže			
Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o rozvoj pohybových schopností • ověří si testem zdatnosti úroveň zdravotně orientované zdatnosti • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • uplatňuje bezpečné a vhodné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí <p>• <i>podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech</i></p> <p>• <i>rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné situaci</i></p> <p>• <i>prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatelstva</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojené pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti ovlivňující zdraví • význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport • zdravotně orientovaná zdatnost – test zdatnosti • zdravotně zaměřená cvičení – význam kondičního cvičení, správné držení těla, • svalová nerovnováha, příčiny a kompenzační cvičení • organismus a pohybová zátěž – organizace a bezpečnost TV, způsoby kontroly těl. zatížení, předcházení zátěžových situací, relaxace • individuální pohybový režim – základní typy rozcvičení /motivační, relaxační, posilovací, dechová/ • hygiena pohybových cvičení <ul style="list-style-type: none"> • <i>první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách</i> • <i>živelní pohromy, únik nebezpečných látek do život. prostředí, první pomoc, soc. dovednosti při řešení pořádných událostí</i> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové dovednosti • pohybové hry – přípravná, kondiční, koordinační a estetická cvičení 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je motivován k pravidelné sportovní činnosti a je podporován při reprezentaci školy i ve výkonnostním sportu • absolvuje test zdatnosti 2x ročně • dodržuje základní hygienické návyky při všech sportovních aktivitách • zná a dodržuje všechna bezpečnostní pravidla při školní i mimoškolní sportovní činnosti <ul style="list-style-type: none"> • <i>podle konkrétní situace je schopen poskytnout PP i v improvizovaných podmínkách</i> • <i>ví, jak se chovat a pomáhat při mimořádných událostech, jak v těchto případech poskytovat PP, zná postupy, jak jednat s postiženými při mimořádných situacích</i> <ul style="list-style-type: none"> • aktivně se účastní všech forem cvičení a zvládá je v co nejlepší kvalitě 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT V – soustavná podpora žáků v propagaci sport. reprezentace školy na webových stránkách školy a v místním tisku</i> • <i>učit žáky správně rozlišovat a orientovat se v nabídce životních stylů nabízenými mediálními produkty</i> • <i>PT I – celková péče o vlastní zdraví – sport jako nedílná součást zdravého životního stylu</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>napomáhat pochopení vlastního tělesného vývoje a pěstovat správný vztah k vlastnímu tělu</i> • <i>relaxace – využití tělesných cvičení a sportu pro úspěšné vyrovnání s duševní i fyzickou zátěží a jako prevenci stresů</i> • <i>PT IV – současný stav ochrany krajiny a přírody v Krkonoších, Orlických horách</i> • <i>vedle upevňování zdravého</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • sport. hala, školní hřiště stadion • nařízení ředitele. školy č.7 • cvičení pod vedením učitele, samostatná práce • plavecký bazén • zimní stadion <ul style="list-style-type: none"> • <i>integrace člověk a zdraví</i>

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní postupy rozvoje osvojených pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalení • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové dovednosti a výkonnost - rozvoj zákl. pohybových vlastností – rychlost, síla, vytrvalost a pohyblivost, způsoby kontroly účinnosti cvičení • pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní • kondiční a estetické formy cvičení – aerobic/d/, cvičení se švihadly, tyčemi, gymbaly • pohybové hry různého zaměření jako forma rozcvičení • gymnastika – organizace, bezpečnost, záchrana, pomoc akrobacie – kotoul vzad se zášvihem/ch/, kotoul vzad do stoje /d/, rovnovážné polohy, skoky/d/, obraty, sestava z nauč. prvků • kladina/d/ – náskoky, seskoky, obrat přednožmo, skoky /“čertík“/, rovnovážné postoje, sestava • hrazda – výmyk, přešvihy únožmo, podmet ze vzporu. • přeskok – skrčka přes bednu nadél/ ch/, odbočky přes bednu našír /d/ • skoky na trampolínce – salto vpřed do dřepu • kruhy – zánožka /ch/, seskok u přehupu /d/ • šplh na laně/ch/a na tyči/d/ • atletika – běhy – 100 m, 400 m, 1500 m/d/ a 3000 m/ch/, štafetový běh, skoky daleký a vysoký, vrh koulí, hod granátem • úpoly – kotouly, pády, porazy, držení • sportovní hry basketbal - dvojtakt, postupný útok, zónová obrana, hra, pravidla odbíjená – vrchní podání, útočný úder, blok, hra, pravidla doplňkové hry - kopaná, futsal, florbal, softbal, frisbee, házená – herní kombinace, hra, pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá kontrolní cvik /sestavu/, je schopen poskytnout záchranu a pomoc při cvičení jiných • absolvuje uvedené disciplíny, snaží se zvládnout techniku a podat co nejlepší výkon • zvládá základy techniky úpolových sportů • zvládá herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a dovede je při aktivní hře využít, zná pravidla her 	<p>životního stylu při vhodných příležitostech upozorňovat na vlivy prostředí ohrožující zdraví člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I – problematiku genderu nerovnosti pomáhat pochopit na vztahu mezi fyzicky slabším a silnějším jedincem</i> 	
--	--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů, • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role a spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • plavání – základy plaveckých stylů, startovní skok, záchrana tonoucího včetně PP • bruslení /d/ - jízda vpřed, vzad, zatáčení, zastavení, drobné hry • lední hokej/ch/ - vedení kotouče, přihrávka, střelba na branku, hra • činnosti podporující pohybové učení • komunikace v TV – názvosloví, gesta, signály, pořadová výchova • pravidla osvojovaných pohybových činností – základní pravidla her, soutěží a závodů, fair play jednání, základy měření a evidence, zpracování dat, měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků • olympismus – historie a současnost, spolupráce ve sportu, pomoc soupeři a handicapovaným, odmítání podpůrných látek, ochrana přírody, úspěchy našeho sportu, významní sportovci a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> • účastní se plavání dobrovolně a v případě, že jsou k tomu vytvořeny podmínky • rozumí TV názvosloví a správně ho používá, zná povelovou techniku a správné provádění pořadových cviků • používá správný cvičební úbor, pečuje nejen o svoji výstroj, ale i o náradí, náčiní a sportovní hřiště školy • správně chápe myšlenky olympismu a jedná v jejich duchu při sportovních aktivitách ve škole a zejména při reprezentaci školy, respektuje jak své spoluhráče, tak své soupeře, je vždy připraven pomoci slabším či handicapovaným 		
---	---	--	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
3. ročník, septima				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o rozvoj pohybových schopností • ověří si testem zdatnosti úroveň zdravotně orientované zdatnosti • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, využívá vhodné kondiční programy a je 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti ovlivňující zdraví • význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport • zdravotně orientovaná zdatnost – test zdatnosti • zdravotně zaměřená cvičení – význam 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je motivován k pravidelné sportovní činnosti a je podporován při reprezentaci školy i ve výkonnostním sportu • absolvuje test zdatnosti 2x ročně • samostatně připraví soubor průpravňových a kompenzačních cvičení a je 	<ul style="list-style-type: none"> • PT V – soustavná podpora žáků v propagaci sport.reprezentace školy na webových stránkách školy a v místním tisku • <i>učit žáky správně rozlišovat a</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • sport.hala, školní hřiště stadion • nařízení ředitele školy č.7

<p>schopen si je podle potřeby upravit</p> <ul style="list-style-type: none"> • použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení a korekci svalového nerovnováhy • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na převažující pohybové zatížení • uplatňuje bezpečné a vhodné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace <p>• provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů</p> <p>• zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností</p>	<p>kondičního cvičení, správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> • svalová nerovnováha, příčiny a kompenzační cvičení • organismus a pohybová zátěž – organizace a bezpečnost TV, způsoby kontroly těl. zatížení, předcházení zátěžových situací, relaxace • individuální pohybový režim – základní typy rozcvičení /motivační, relaxační, posilovací, dechová/ • hygiena pohybových cvičení <p>• psychohygiena – předcházení a zvládnutí stresových situací pomocí sportu</p> <p>• pohybové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry – přípravná, kondiční, koordinační a estetická cvičení • pohybové dovednosti a výkon – nástupové tvary, rozvoj zákl. pohybových vlastností – rychlost, síla, vytrvalost a pohyblivost, 	<p>chopen ho realizovat s celou skupinou v průpravné části hodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní hygienické návyky při všech sportovních aktivitách • zná a dodržuje všechna bezpečnostní pravidla při školní i mimoškolní sportovní činnosti <p>• dovede v zátěžových situacích uplatnit osvojené způsoby relaxace</p> <p>• aktivně se účastní všech forem cvičení a zvládá je v co nejlepší kvalitě</p>	<p><i>orientovat se v nabídce životních stylů nabízenými mediálními produkty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>PT I – celková péče o vlastní zdraví – sport jako nedílná součást zdravého životního stylu</i> • <i>napomáhat pochopení vlastního tělesného vývoje a pěstovat správný vztah k vlastnímu tělu</i> • <i>relaxace – využití tělesných cvičení a sportu pro úspěšné vyrovnání s duševní i fyzickou zátěží a jako prevenci stresů</i> • <i>vedle upevňování zdravého životního stylu při vhodných příležitostech upozorňovat na vlivy prostředí ohrožující zdraví člověka</i> • <i>PT II – problematiku genderu nerovnosti pomáhat pochopit na vztahu mezi fyzicky slabším a silnějším jedincem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení pod vedení učitele, samostatná práce, samostatný výstup • zimní stadion
--	---	--	--	--

<p>a usiluje o sebezdokonalení</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí příčiny nedostatků a uplatní konkrétní postupy vedoucí k žádoucí změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>způsoby kontroly účinnosti cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní • kondiční a estetické formy cvičení – aerobic/d/, cvičení se švihadly, tyčemi a gymbaly • pohybové hry různého zaměření jako forma rozcvičení • gymnastika – organizace, bezpečnost, záchrana, dopomoc akrobacie – kotouly, stoj na ruku, přemet stranou, přemet vpřed /roz..uč./ rovnovážné polohy, sestava • kladina/d/ – náskoky, seskoky/přemet stranou/, skoky /nůžky/, kotoul vpřed, obraty, sestava • hrazda/ch/ - toč vzad, toč jízdo vpřed, vzepření vzklopmo /roz. uč./ • přeskok – roznožka přes koně nadél/ch/, kotoul vzklopmo přes bednu/d/ • skoky na trampolínce salto vpřed. • kruhy/ch/ - vzepření tahem souruč. • šplh na laně • atletika – běhy – 100 m, 400 m, 1500 m/d/ a 3000 m/ch/, štafetový běh, skoky daleký a vysoký, vrh koulí, hody granátem, oštěpem/techn/ • úpoly – základy sebeobrany, právní aspekty obrany • bruslení/d/- zdokonalování techniky jízdy • sportovní hry – basketbal – hra s využitím nauč systémů, rozhodování utkání odbíjená – útočný úder, dvojblok, her.systém 4-2 doplňkové hry - kopaná, futsal, florbal, softbal, frisbee, házená, lední hokej /ch/ – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a systémy, 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá kontrolní cvik /sestavu/, je schopen poskytnout záchranu a dopomoc při cvičení jiných • absolvuje dané disciplíny, snaží se zvládnout techniku a podat co nejlepší výkon • zvládá základy sebeobrany a ví, kdy a jak ji použít • zvládá herní činnosti jednotlivce a herní kombinace a dovede je při aktivní hře využít, zná pravidla her a dovede řídit utkání 	<ul style="list-style-type: none"> • BI 3. ročník, septima - pohybová soustava člověka, zdravá výživa 	
---	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • připraví školní nebo třídní turnaj a podílí se na realizaci • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje nebo spolurozhoduje utkání či soutěže • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role a spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky 	<p>hra, pravidla, rozhodování utkání</p> <ul style="list-style-type: none"> • kurz vodní turistiky – základní výcvik v ovládní lodě, sjíždění toků přiměřené obtížnosti, zásady bezpečnosti při pobytu v přírodě, pp při možných poruchách zdraví s ohledem na vodní turistiku • turistika a pobyt v přírodě – základy topografie a orientace v terénu, příprava a organizace pobytu v přírodě, příprava a likvidace tábořiště <p>• činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – názvosloví, gesta, signály, pořadová výchova • organizace sportovních akcí a pohybových činností • pravidla osvojovaných pohybových činností – základní pravidla her, soutěží a závodů, fair play jednání, základy měření a evidence, zpracování dat, měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků <p>• olympismus – historie a současnost, spolupráce ve sportu, pomoc soupeři a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umí základní veslařskou techniku, zvládá i prakticky pobyt v přírodě s ohledem na prevenci úrazů • účastní se plavání dobrovolně a v případě, že jsou k tomu vytvořeny podmínky • umí orientovat v terénu pomocí mapy a buzoly, dokáže určit své stanoviště • zná zásady přípravy turistické akce a bezpečného pobytu v přírodě • dokáže vybrat vhodné místo pro tábořiště, zná zásady jeho vybudování i způsoby jeho likvidace • rozumí TV názvosloví a správně ho používá, zná povelovou techniku a správné provádění pořadových cviků • používá správný cvičební úbor, pečuje nejen o svoji výstroj, ale i o náradí náčiní a sportovní hřiště školy • dovede zorganizovat i řídit sportovní utkání a soutěže v duchu platných pravidel • správně chápe myšlenky olympismu a jedná v jejich duchu při sportovních aktivitách ve škole a zejména při reprezentaci školy, 		
---	---	---	--	--

jako projev obecné kulturnosti	handicapovaným, odmítání podpůrných látek, ochrana přírody, úspěchy našeho sportu, významní sportovci a soutěže	respektuje jak své spoluhráče, tak své soupeře, je vždy připraven pomoci slabším či handicapovaným		
--------------------------------	---	--	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
-------------------	-------	----------------	---	----------------------

4. ročník, oktáva

4. ročník, oktáva				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o rozvoj pohybových schopností • ověří si testem zdatnosti úroveň zdravotně orientované zdatnosti • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, využívá vhodné kondiční programy a je schopen si je podle potřeby upravit • použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení a korekci svalové nerovnováhy • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na převažující pohybové zatížení • uplatňuje bezpečné a vhodné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí • poskytne první pomoc při úrazech v nestandardních podmínkách • <i>orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti ovlivňující zdraví • význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport • zdravotně orientovaná zdatnost – test zdatnosti • zdravotně zaměřená cvičení – význam kondičního cvičení, správné držení těla • svalová nerovnováha, příčiny a kompenzační cvičení • organismus a pohybová zátěž – organizace a bezpečnost TV, způsoby kontroly těl. zatížení, předcházení zátěžových situací, relaxace • individuální pohybový režim – základní typy rozcvičení /motivační, relaxační, posilovací, dechová/ • hygiena pohyb. cvičení • <i>způsoby sebereflexe a kontroly emocí</i> 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • je motivován k pravidelné sportovní činnosti a je podporován při reprezentaci školy i ve výkonnostním sportu • absolvuje test zdatnosti 2x ročně • samostatně připraví soubor průpravných a kompenzačních cvičení a je schopen ho realizovat s celou skupinou v průpravné části hodiny • dodržuje základní hygienické návyky při všech sportovních aktivitách • zná a dodržuje všechna bezpečnostní pravidla při školní i mimoškolní sportovní činnosti • <i>dokáže se orientovat ve své osobnosti a zvládat emoce i ve vypjatých situacích, které navozují zejména sportovní hry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PT V – soustavná podpora žáků v propagaci sport. reprezentace školy na webových stránkách školy a v místním tisku</i> • <i>učit žáky správně rozlišovat a orientovat se v nabídce životních stylů nabízenými mediálními produkty</i> • <i>PT I – celková péče o vlastní zdraví – sport jako nedílná součást zdravého životního stylu</i> • <i>napomáhat pochopení vlastního tělesného vývoje a pěstovat správný vztah k vlastnímu tělu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • sport.hala školní hřiště, stadion • nařízení řed.školy č.7 • cvičení pod vedením učitele, samostatná práce, samostatný výstup

<ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalení • posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí příčiny nedostatků a uplatní konkrétní postupy vedoucí k žádoucí změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové dovednosti • pohybové hry – přípravná, kondiční, koordinační a estetická cvičení • pohybové dovednosti a výkon – nástupové tvary, rozvoj zákl. pohybových vlastností – rychlost, síla, vytrvalost a pohyblivost, způsoby kontroly účinnosti cvičení • pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní • pohybové hry různého zaměření jako forma rozcvičení • gymnastika – organizace, bezpečnost, záchrana, dopomoc, zdokonalovací trénink naučených cviků, níže uvedené cviky jsou rozšiřujícím učivem pro nadané žáky <ul style="list-style-type: none"> akrobacie – přemet vpřed kladina /d/- povinná sestava pro sh hrazda doskočná/ch/ - vzepření vzklopmo přeskok – přemet přes bednu našif skoky na trampolínce kruhy/ch/ - vzepření vzklopmo ze svisu vnesmo šplh na laně • atletika – běhy – 100 m, 400 m, 1500 m/d/ a 3000 m/ch/, skoky daleký a vysoký, vrh koulí, hody oštěpem, diskem • sportovní hry – basketbal, odbíjená, kopaná, futsal, florbal, softbal, frisbee, 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivně se účastní všech forem cvičení a zvládá je v co nejlepším kvalitě • zvládá kontrolní cvik /sestavu/, je schopen poskytnout záchranu a dopomoc při cvičení jiných • rozšiřující učivo zvládají nadaní žáci, kteří chtějí studovat TV na vysoké škole • absolvuje uvedené disciplíny, snaží se zvládnout techniku a podat co nejlepší výkon • zvládá herní činnosti jednotlivce a herní kombinace a dovede je při aktivní hře 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>relaxace – využití tělesných cvičení a sportu pro úspěšné vyrovnání s duševní i fyzickou zátěží a jako prevenci stresů</i> • <i>vedle upevňování zdravého životního stylu při vhodných příležitostech upozorňovat na vlivy prostředí ohrožující zdraví člověka.</i> • <i>PT II – problematiku genderu nerovnosti pomáhat pochopit na vztahu mezi fyzicky slabším a silnějším jedincem</i>
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží • volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • připraví školní nebo třídní turnaj a podílí se na realizaci • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje nebo spolurozhoduje utkání či soutěže • respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role a spolupracuje ve prospěch družstva • sleduje podle pokynů pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje • aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti 	<p>házená – hra s využitím naučených systémů hry, zvolené podle zájmu žáků</p> <ul style="list-style-type: none"> • činnosti podporující pohybové učení • komunikace v TV – názvosloví, gesta, signály, pořadová výchova • sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, dostupnost a kvalita, ošetřování a údržba sportovního náčiní i cvičišť • organizace sportovních akcí a pohybových činností • pravidla osvojovaných pohybových činností – základní pravidla her, soutěží a závodů, fair play jednání, základy měření a evidence, zpracování dat, měření výkonů a pohybových dovedností, vyhodnocení výsledků • olympismus – historie a současnost, spolupráce ve sportu, pomoc soupeři a handicapovaným, odmítání podpůrných látek, ochrana přírody, úspěchy našeho sportu, významní sportovci a soutěže 	<p>využít, zná pravidla her a dovede řídit utkání, zorganizovat turnaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí TV názvosloví a správně ho používá, zná povelovou techniku a správné provádění pořadových cviků • používá správný cvičební úbor, pečuje nejen o svoji výstroj, ale i o náradí náčiní a sportovní hřiště školy • dovede zorganizovat i řídit sportovní utkání a soutěže v duchu platných pravidel • správně chápe myšlenky olympismu a jedná v jejich duchu při sportovních aktivitách ve škole a zejména při reprezentaci školy, respektuje jak své spoluhráče, tak své soupeře, je vždy připraven pomoci slabším či handicapovaným 		
--	--	--	--	--

5.7 Informatika a informační a komunikační technologie

5.7.1 Informatika a výpočetní technika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie dle požadavků uvedených v Rámcovém vzdělávacím programu pro gymnázia.

Předmět se vyučuje v prvním a druhém ročníku. Předmětu je určena hodinová dotace 2+ 2 + 0+0 hodiny týdně.

Výuka probíhá v laboratoři výpočetní techniky. Žáci jsou rozděleni do skupin, aby každý žák měl při výuce k dispozici svůj počítač.

Na předmět navazují volitelné předměty Informatika – profesní (3. a 4. ročník čtyřletého gymnázia a 7. a 8. ročník vyššího stupně osmiletého gymnázia) a Obsluha počítače (4. ročník čtyřletého gymnázia a 8. ročník vyššího stupně osmiletého gymnázia).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pojetí procesu vyhledávání, vyhodnocování, zpracování a využití informací
- vede žáky k samostatné práci s ICT
- navrhuje a předvádí možnosti k zefektivnění práce s ICT

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- vede žáky k algoritmickému myšlení při řešení úloh
- zaměřuje pozornost žáků nejen na výsledek, ale i na postup řešení a jeho srozumitelný popis a formu zápisu
- průběžně kontroluje postup žáků při řešení úkolů, hodnotí případné nedostatky či úspěchy
- zadává vhodné úkoly s pevně stanoveným termínem vypracování
- při skupinové práci hodnotí podíl jednotlivých členů na dosaženém výsledku

Kompetence komunikativní

Učitel:

- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od žáků strídme, jasné a logicky strukturované vyjádření
- vyžaduje u žáků prezentaci jejich práce vhodným způsobem
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nabádá žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské

Učitel:

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhaluje žákům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- rozvíjí potenciál k aplikaci informačních a komunikačních technologií v profesním a osobním životě
- vytváří prostor pro vlastní iniciativu a inovativní přístupy

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
1. ročník, kvinta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT • využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh • využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek softwaru k tvůrčímu a efektivnímu řešení úloh • organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití • využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci • využívá nabídku informačních a 	<ul style="list-style-type: none"> • informatika – vymezení teoretické a aplikované informatiky • hardware – funkce prostředků ICT, jejich částí a periferií, technologické inovace, digitalizace a reprezentace dat • software – funkce operačních systémů a programových aplikací, uživatelské prostředí • údržba a ochrana dat – správa souborů a složek, komprese • informační sítě – typologie sítí, internet, síťové služby a protokoly, přenos dat • internet – globální charakter internetu, multikulturní a jazykové aspekty, služby 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT • má přehled o jednotlivých hardwarových komponentech počítače a jeho periferií • má přehled o různých typech operačních systémů a aplikačního softwaru, jejich funkcích a uživatelských rozhraních • organizuje a komprimuje soubory a složky pomocí vhodných programů • využívá výhod informačních sítí, síťových služeb, rozlišuje jednotlivé typologie, orientuje se v síťových protokolech a dalších pojmech • využívá funkcí internetu • orientuje se v existujících možnostech připojení k internetu 		

<p>vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů</p> <ul style="list-style-type: none"> • posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru 	<ul style="list-style-type: none"> • sdílení odborných informací – diskusní skupiny, elektronické konference, e-learning • informace – data a informace, relevance, věrohodnost informace, odborná terminologie, informační zdroje, informační procesy, informační systémy • publikování – formy dokumentů a jejich struktura, zásady grafické a typografické úpravy dokumentů, estetické zásady publikování • aplikační software pro práci s informacemi – textový editor • aplikační software pro práci s informacemi – prezentační software 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s internetovým prohlížečem • vyhledává informace na internetu • komunikuje pomocí internetu • využívá elektronickou poštu a další služby internetu • má přehled o formách dokumentů a jejich struktuře • ovládá grafické a typografické zásady úpravy dokumentů a estetické zásady publikování • ovládá formátování písma, odstavce, stránky a oddílu • ovládá práci se styly a šablonami • ovládá práci se schránkou ve Windows • ovládá práci se soubory – dokumenty • ovládá tvorbu a úpravy tabulek • ovládá práci s grafickými objekty • vytvoří, vhodně naformátuje a upraví delší dokument • ovládá v prezentaci práci s textem • ovládá v prezentaci práci s grafickými objekty • ovládá práci s externími prvky vloženými do prezentace (tabulka, graf, organizační diagram, zvukový soubor, videosekvence) • ovládá nastavení efektů a časování prezentace • ovládá základní způsoby vedení prezentace • ovládá práci s prezentacemi 	<ul style="list-style-type: none"> • ČJ, MAT, F • ČJ, ZSV 	
---	--	---	---	--

Očekávané výstupy	Učivo	Školní výstupy	Mezipředmětové vztahy, <i>průřezová témata</i>	Metody a formy práce
2. ročník, sexta				
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT 	<ul style="list-style-type: none"> • ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla při práci s počítačem s ohledem na ochranu života a zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PTI - morálka všedního dne</i> 	

<ul style="list-style-type: none"> využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými a legislativními požadavky zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimédií a internetu organizuje účelně data a chrání je proti poškození a zneužití orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe aplikuje algoritmičtý přístup k řešení problémů 	<ul style="list-style-type: none"> informační etika a legislativa aplikační software pro práci s informacemi – tabulkový kalkulátor aplikační software pro práci s informacemi – grafický editor aplikační software pro práci s informacemi – multimedia aplikační software pro práci s informacemi – databáze aplikační software pro práci s informacemi – export a import dat aplikační software pro práci s informacemi – modelování a simulace údržba dat – antivirová ochrana, firewall, zálohování dat digitální svět 	<ul style="list-style-type: none"> plně uplatňuje informační etiku, ochranu autorských práv a osobních údajů ovládá základní operace s buňkou, absolutní a relativní adresování, práci s listy ovládá tvorbu a úpravy tabulky ovládá použití vzorců a funkcí ovládá tvorbu a úpravu grafů ovládá práci s grafickými objekty ovládá práci s databází ovládá základní pojmy a principy počítačové grafiky ovládá základní činnosti s obrázky a fotografiemi v bitmapovém grafickém editoru získává a přehrává multimediální soubory, převádí formáty multimediálních souborů ovládá princip digitálního záznamu obrazu a zvuku ovládá základní pojmy a principy z oblasti databází umí vytvořit jednoduchou databázi v databázové aplikaci umí pracovat s jednoduchou databází v databázové aplikaci umí vytvářet a používat základní objekty databáze – dotaz, formulář, sestava ovládá export dat do vybraného aplikačního software a internetu ovládá import dat z vybraného aplikačního software a internetu ovládá základní pojmy a principy počítačového modelování a simulace aplikuje na počítači antivirovou ochranu aktivně používá zálohování dat ovládá používání firewallů při ochraně počítačových sítí a počítačů ovládá práci se skenerem, digitálním fotoaparátem a kamerou ovládá princip skeneru, digitálního fotoaparátu a kamery, CD, DVD, HD DVD, 	<ul style="list-style-type: none"> MAT, F VV 	
---	---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • algoritmizace úloh – algoritmus, zápis algoritmu, úvod do programování 	<p>Blu-ray, USB disku, mobilního telefonu</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně analyzuje řešený úkol • sestavuje algoritmy pomocí základních struktur (posloupnost, větvení, cyklus) ve formě vývojových diagramů • sestavuje jednodušší programy – zapisuje algoritmy v syntaxi vyššího programovacího jazyka • ověřuje správnost programů 	<ul style="list-style-type: none"> • MAT 	
--	---	---	---	--

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků ve škole

Hodnocení žáků ve škole probíhá plně v souladu se Školním řádem Gymnázia, Polička, nábřeží Svobody 306 vydaným ředitelem školy dne 1. 9. 2014 č. j. 599/2014 na základě § 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři; č. j. 63/2005. Školní řád je dostupný v kanceláři ředitele a na webových stránkách školy.

Při klasifikaci výsledků vzdělávání používá učitel 5 stupňů, k hodnocení chování žáka slouží stupně 3.

O výsledcích hodnocení jsou rodiče žáků informováni prostřednictvím průběžného známkování v aplikaci BAKALÁŘI. Dále pak písemně 2x za školní rok - formou vysvědčení. Rodiče mají možnost být informováni o prospěchu žáka osobně vždy v listopadu a dubnu na třídních schůzkách SRPŠ. Zákonní zástupci žáka mají možnost se o jeho prospěchu informovat kdykoliv po ohlášení u třídního učitele, eventuálně u dalších vyučujících.

6.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby o tom, jak se škole daří naplňovat výchovné a vzdělávací záměry a řídí se aktuálně platnou legislativou.. Je to proces, nikoli jedna událost. Jde o průběžnou aktivitu, která je organicky včleněna do školní práce. K celkovému posouzení všech aspektů školní práce slouží:

- monitorování a sběr dat
- revize cílů a prostředků, eventuálně změny ŠVP – stanovení priorit vývoje a určování směru postupu, plánování rozvoje

Autoevaluace je vždy zaměřena:

- a) na cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti
- b) na posouzení, jakým způsobem škola plní stanovené cíle s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech
- c) na oblasti, ve kterých dosahuje škola dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření

Cíle a kritéria autoevaluace

Cíl je reálně dosažitelný, měřitelný, jasný a stručně formulovaný záměr, kterého chceme v dané oblasti autoevaluace a v jistém časovém intervalu dosáhnout. K dosažení stanovených cílů vede strategie, která indikuje jak, kým a kdy má být cíle dosaženo. Škola si sama určuje, co považuje za kvalitu, tj. hodnoty, na které se s ohledem na své priority vyjádřené ve vizi školy zaměří. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Hlavním cílem autoevaluace je zlepšení kvality a efektivnosti vzdělávacího procesu ve škole. Autoevaluace zjišťuje vlastní potřeby i umožňuje racionálně plánovat vlastní rozvoj a s rozmyslem korigovat a zlepšovat vzdělávací proces prostřednictvím školního vzdělávacího programu.

Kritéria, resp. indikátory výkonu, kterých je použito, slouží ke zjištění, zda bylo dosaženo daných cílů.

Nástroje autoevaluace

Jsou to nástroje, jež specifikují, které informace je zapotřebí získat, kde jsou dostupné, co je zdrojem informací a jak vykládat získané informace. Jsou vybírány či vytvářeny a aplikovány takové nástroje, které jsou pokud možno vhodné a spolehlivé. Žádoucí vlastnosti nástrojů lze charakterizovat následovně:

- jasně deklaruje, co měří
- směřuje k co největší konkrétnosti, nevyžaduje dodatečná vysvětlení
- je zaměřen na konkrétní cílovou skupinu
- minimalizuje subjektivní faktory, minimalizuje rozdílnou interpretaci téhož jevu různými hodnotiteli, nepodsouvá „správná“ řešení
- umožňuje kvantifikaci dat

Přehled konkrétních autoevaluačních nástrojů:

- pravidelné testování výsledků očekávaných výstupů pomocí vhodných standardizovaných testů vlastních a externě dodávaných
- hospitace, a to nejen uskutečňované vedením školy, ale zejména vzájemné návštěvy učitelů v ukázkových hodinách jako příklady dobré praxe, motivace a inspirace
- pozorování, prohlídka
- studium nejruznějších písemných podkladů – rozborů, anket, hodnocení a zpráv
- ankety a dotazníky pro žáky, učitele, rodiče, absolventy, sociometrická šetření
- dosažené úspěchy školy, učitele i žáka
- úroveň sledované oblasti zjišťována vzájemnými pracovními návštěvami obdobných škol, zejména těch, které poskytují příklady dobré praxe
- evidence a veřejné vyhodnocování výsledků žáků v předmětových a sportovních soutěžích a olympiádách na úrovni školy, okresu, kraje a ČR, event. mezinárodní
- úspěšnost žáků v certifikovaných zkouškách
- rozhovor – setkání a diskuse vedení školy se zástupci žáků
- netradiční postupy

Hodnota kritéria se obvykle získá, resp. je dána kombinací výsledků různých nástrojů, např. dotazníkového šetření a výsledků hospitace apod.

Cíle, kritéria, nástroje, časové rozvržení uskutečnění jednotlivých kroků v dané oblasti autoevaluace jsou spolu s odpovědnými osobami uvedeny v následující tabulce.

Podmínky ke vzdělávání

Cíl	Kriterium	Nástroj	Časové rozvržení	Poznámka
• obnova a modernizace vybavení školy	• objem investovaných prostředků	• kontrola plnění požadavků předmětových komisí a plánu údržby	• 1 x ročně	• předsedové předmětových komisí, správce budovy, zástupce ředitele, ředitel školy
• bezpečné prostředí pro vzdělávání	• bezpečné prostředí pro vzdělávání	• roční prověrka bezpečnosti a ochrany zdraví	• 1 x ročně	• jmenovaná komise
		• periodické revize a prověrky	• dle lhůtníku	• zástupce ředitele, správce budovy, požární preventista, pověřeni učitelé, profesionální znalec
		• vizuální prohlídka	• denně	• všichni zaměstnanci školy
	• funkčnost sociálního zázemí	• manuální kontrola funkčnosti jednotlivého vybavení	• denně, týdně, čtvrtletně	• uklízečka, správce budov, zástupce ředitele
	• estetická úroveň učeben, chodeb a dalších společenských prostor	• vizuální kontrola	• denně, čtvrtletně	• všichni zaměstnanci, ředitel školy

Průběh vzdělávání

Cíl	Kriterium	Nástroj	Časové rozvržení	Poznámka
• zvýšení kvality očekávaných výstupů	• růst přidané hodnoty, posun v pořadí mezi odpovídajícím typem škol	• testování ČŠI	• 1 x za rok	• ředitel školy
• podpora talentovaných žáků	• počet účastí a dosažené výsledky v předmětových soutěžích a olympiádách	• výsledky školy v rámci gymnázií Pardubického kraje	• 1 x ročně	• předsedové předmětových komisí, ředitel školy
• analýza pestrosti a vhodnost používaných metod výuky	• četnost používání jednotlivých metod	• rozbor hospitační činnosti za uplynulé období	• 1 x ročně, průběžně	• ředitel školy, předsedové předmětových komisí

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Cíl	Kriterium	Nástroj	Časové rozvržení	Poznámka
• podpora talentovaných žáků	• počet účastí a dosažené výsledky v předmětových soutěžích a olympiádách	• výsledky školy v rámci gymnázií Pardubického kraje	• 1 x ročně	• předsedové předmětových komisí, ředitel školy
• podpora žákům se speciálními vzdělávacími potřebami	• počet individuálních vzdělávacích plánů a důvodů jejich povolení	• rozbor využívání individuálních vzdělávacích plánů	• průběžně, vyhodnocení 1 x ročně	• výchovný poradce, třídní učitelé
	• počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a důvodů jejich zařazení do jednotlivých kategorií	• rozbor podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	• průběžně, vyhodnocení 1 x ročně	• výchovný poradce, třídní učitelé
	• počet žáků se studijními problémy, se	• rozbor práce se žáky se studijními problémy	• průběžně, vyhodnocení	• výchovný poradce, třídní učitelé

	vzdělávacími potřebami a jejich důvody		1 x ročně	
• zvýšení vzájemné informovanosti a spolupráce s rodiči a veřejností	• počet a kvalita komunikačních kanálů	• evidence a statistika, výroční zpráva školy	• 1 x ročně	• ředitel školy ve spolupráci s předsedou SRPŠ
• prezentace školy na veřejnosti	• počet kulturních akcí a hodnocení jejich průběhu	• evidence vystoupení, koncertů a výstav	• 1 x ročně	• předsedové předmětových komisí, ředitel školy
	• počet prezentací v tisku a v médiích	• prezentace školy ve sdělovacích prostředcích	• 1 x ročně	• předsedové předmětových komisí, ředitel školy
	• počet akcí pořádaných školou pro veřejnost	• evidence ostatních akcí prezentujících školu	• 1 x ročně	• předsedové předmětových komisí, ředitel školy

Výsledky vzdělávání žáků, uplatnitelnost absolventů na trhu práce

Cíl	Kriterium	Nástroj	Časové rozvržení	Poznámka
• dosahování objektivně měřitelných výstupů	• množství dosažených certifikovaných výstupů	• statistika úspěšnosti žáků v certifikovaných zkouškách	• 1 x ročně	• předsedové předmětových komisí, ředitel školy
• posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí žáků	• prospěch na závěr prvního a druhého pololetí	• rozbor prospěchu v pedagogické radě	• 2 x ročně	• třídní učitelé, ředitel školy
	• výsledky externích testů a šetření	• rozbor výsledků testování v pedagogické radě	• průběžně	• třídní učitelé, ředitel školy

<ul style="list-style-type: none"> zvýšení úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na VŠ 	<ul style="list-style-type: none"> procentuální nárůst pro školu jako celek i podle vzdělávacích oborů 	<ul style="list-style-type: none"> vyhodnocení sběru dat 	<ul style="list-style-type: none"> 1 x ročně 	<ul style="list-style-type: none"> třídní učitelé, výchovný poradce, ředitel školy
<ul style="list-style-type: none"> uplatnění žáků, kteří nestudují na VŠ 	<ul style="list-style-type: none"> procentuální nárůst pro školu jako celek 	<ul style="list-style-type: none"> vyhodnocení sběru dat, spolupráce s ÚP 	<ul style="list-style-type: none"> 1 x ročně 	<ul style="list-style-type: none"> třídní učitelé, výchovný poradce, ředitel školy

Řízení školy, kvalita personální práce

Cíl	Kritérium	Nástroj	Časové rozvržení	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> udržet úroveň řídicích procesů 	<ul style="list-style-type: none"> změna proti předchozímu stavu 	<ul style="list-style-type: none"> rozbor závěrů porad a pedagogických rad 	<ul style="list-style-type: none"> 1 x za dva roky 	<ul style="list-style-type: none"> ředitel školy
<ul style="list-style-type: none"> kvalitní pedagogický sbor 	<ul style="list-style-type: none"> odborná kvalifikovanost pedagogických pracovníků 	<ul style="list-style-type: none"> porovnání dokladů o odborné kvalifikaci s platným právním předpisem 	<ul style="list-style-type: none"> 1 x ročně 	<ul style="list-style-type: none"> ředitel školy
	<ul style="list-style-type: none"> procentuální týdenní počet hodin vyučovaných pedagogy odborně kvalifikovanými s odbornou způsobilostí pro výuku daného předmětu 	<ul style="list-style-type: none"> posouzení odborné kvalifikace a odborné specializace pedagoga ve vztahu k vyučovanému předmětu v porovnání s předcházejícími školními roky 	<ul style="list-style-type: none"> 1 x ročně 	<ul style="list-style-type: none"> ředitel školy

Kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíl	Kritérium	Nástroj	Časové rozvržení	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> odborný a profesní růst učitelů 	<ul style="list-style-type: none"> množství a kvalita akcí DVPP 	<ul style="list-style-type: none"> vyhodnocení školního plánu DVPP 	<ul style="list-style-type: none"> 1 x ročně 	<ul style="list-style-type: none"> ředitel školy

Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Cíl	Kriterium	Nástroj	Časové rozvržení	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> • udržení výkonů školy 	<ul style="list-style-type: none"> • procentuální změna stavu počtu žáků 	<ul style="list-style-type: none"> • demografická statistika, statistika přijímaných žáků 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 x ročně 	<ul style="list-style-type: none"> • ředitel a zástupce ředitele školy
<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení finančních prostředků školy pomocí financování z více zdrojů 		<ul style="list-style-type: none"> • rozbor hospodářské a doplňkové činnosti, výroční zpráva o hospodářské škole 	<ul style="list-style-type: none"> • měsíčně, výroční zpráva o hospodářské škole 1 x ročně 	<ul style="list-style-type: none"> • ředitel a zástupce ředitele školy, hospodářka, referentka PaM

7. Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
D	Dívky
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
GIS	Geografický informační systém
CH	Chlapci
ICT	Information and Communication Technologies je označení pro informační a komunikační technologie
INT	Integrace do běžné výuky předmětu
LC	Laboratorní cvičení
LVK	Lyžařský výcvikový kurz
MPR	Miniprojekt
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OS	Operační systém
OST	Ostatní (sportovní kurzy, exkurze, laboratorní práce apod.)
OŽP	Ochrana životního prostředí
PaM	Personalistika a mzdy
PL	Pracovní list
PP	První pomoc
PPP	Pedagogicko - psychologická poradna
PRO	Projekt
PT	Průřezové téma
RVP GV	Rámcový vzdělávací plán gymnaziálního vzdělávání
SOČ	Studentská odborná činnost
SPC	Speciální pedagogické centrum
SPJ	Sociálně patologický jev
SRPŠ	Sdružení rodičů a přátel školy
ŠVP	Školní vzdělávací program
VŠ	Vysoká škola
ZŠ	Základní škola
ZV	Základní vzdělávání

Zkratky předmětů

BI	Biologie
ČJ	Český jazyk a literatura
CJ	Cizí jazyky (mají společnou náplň)
D	Dějepis
F	Fyzika
GG	Geografie a geologie
HV	Estetická výchova – hudební
CH	Chemie
IVT	Informační a výpočetní technika
MAT	Matematika
TV	Tělesná výchova
VV	Estetická výchova – výtvarná
ZSV	Základy společenských věd

Zkratky tříd

Kv	Kvinta
Ok	Oktáva
Sp	Septima
Sx	Sexta